

HEROVERWEGINGSONDERZOEK

SUBSIDIES ALGEMEEN JEUGDBELEID

april 1993

BEGROTINGSVOORBEREIDING 1994
DEELRAPPORT NR. 5

Heroverwegingsrapport "Subsidies Algemeen Jeugdbeleid"

0. Samenvatting

1. Doelstelling van het heroverwegingsrapport

In het heroverwegingsrapport "Subsidies algemeen jeugdbeleid" is onderzocht of en in welke mate de rijksoverheid een taak heeft in de financiering van instellingen en organisaties in het kader van het algemeen jeugdbeleid. Daarbij wordt, conform de taakopdracht, het advies van de Cie. BUC in verband met clustering van de landelijke jongerenorganisaties en de voorgenomen verzelfstandiging van de schippersinternaten als gegeven beschouwd. De subsidie-uitgaven voor politieke jongerenorganisaties zijn uitgezonderd van heroverweging.

2. Beleidsbeschrijving

De jeugd vertegenwoordigt ongeveer 25% van de Nederlandse bevolking. De meeste jeugdigen groeien op zonder (al teveel) problemen en ontwikkelen zich tot zelfstandige burgers. Bij een gering aantal jeugdigen treden in het traject naar volwassenheid problemen op. De oorzaak van deze problemen is doorgaans niet eenduidig aan te geven, omdat er in veel gevallen sprake blijkt te zijn van een cumulatie van oorzaken.

Wanneer zich in het traject naar volwassenheid problemen voordoen, bestaat de mogelijkheid voor jeugdigen en hun ouders c.q. opvoeders gebruik te maken van een groot scala van voorzieningen. De diversiteit van het voorzieningenaanbod enerzijds en de overlap tussen voorzieningen anderzijds leiden tot onoverzichtelijkheid van het totale aanbod. Door deze onoverzichtelijkheid wordt het gebruik van voorzieningen veelal bepaald door toevallige en niet relevante factoren.

Het jeugdbeleid is de komende jaren gericht op het activeren van de eigen mogelijkheden van jeugdigen en ouders en het optimaliseren van de kwaliteit van de noodzakelijke dienstverlening. Daarbij staat de eigen verantwoordelijkheid van het individu (jeugdigen en hun ouders c.q. opvoeders) voorop. Het oude beleid van structurele subsidiëring gericht op het in stand houden van voorzieningen en organisaties wordt vervangen door nieuw beleid van (meer) produktgerichte financiering van voorzieningen en organisaties. Bovendien worden vanaf medio 1993 de internaten voor kinderen van binnen-

schippers en kermisexploitanten verzelfstandigd. Het beleid verkeert momenteel in een overgangsfase.

In de nota jeugdbeleid, die medio 1993 aan de Kamer wordt aangeboden, wordt het beleid voor de komende jaren beschreven. Het algemeen jeugdbeleid zal zich binnen de beschikbare budgettaire kaders richten op het signaleren van ontwikkelingen en trends onder jeugdigen en het nagaan van de effecten van het beleid daarop (monitoring), het uitvoeren van innovatieprogramma's, het produktgericht financieren van landelijke jongerenorganisaties en het privatiseren van internaten voor binnenschippers en kermisexploitanten.

3. Beleidsvarianten

In dit heroverwegingsrapport zijn varianten ontwikkeld tegen de achtergrond van het nieuwe beleid. Daarbij is een splitsing aangebracht tussen de subsidie-uitgaven voor het algemeen jeugdbeleid (ca. 50 mln.) en de subsidie-uitgaven voor internaten van schipperskinderen en kermisexploitanten (ca. 70 mln.).

a. **Beleidsvarianten algemeen jeugdbeleid**

Bij het ontwikkelen van de beleidsvarianten voor het algemeen jeugdbeleid is uitgegaan van het versterken van de eigen verantwoordelijkheid van de individuele burger. Dit betekent een meer integrale toepassing van het profijtbegin-sel. Aan jeugdigen en hun ouders danwel opvoeders wordt een bijdrage gevraagd voor het gebruik van bepaalde voorzieningen danwel voor de belangenbehartiging die bepaalde organisaties verzorgen. De subsidieverlening aan jongerenorganisaties wordt afgeschaft. Organisaties worden gedwongen eigen middelen te verwerven en mee te dingen naar projecten in het kader van innovatie.

De taak van de centrale overheid zou zich moeten beperken tot het signaleren en uitvoeren van projecten, experimenten en onderzoek ter voorkoming van uitval van jeugdigen. Deze beperkte taak van de centrale overheid kan met wisselende intensiteit worden uitgevoerd. Voor de signaleringsfunctie (monitoring) is een budget benodigd van ongeveer 5 mln. ten behoeve van het beleidsinformatiesysteem en het uitbesteden van signaleringsactiviteiten aan instellingen en organisaties. Voor innovatie is het wenselijk vier programma's uit te voeren met tien projecten en een beperkte doorlooptijd. Het budgettaire beslag bedraagt hiervoor ca. 25 mln..

Een minimaal noodzakelijk invulling zou kunnen bestaan uit twee programma's met ieder tien projecten. Hiervoor is een budget benodigd van ca. 15 mln.. De uitgaven voor algemeen jeugdbeleid zijn afhankelijk van de mate van intensiteit ca. 20 à 30 mln.. Ten opzichte van het ijkpunt (ca. 50 mln.) betekent dit een te realiseren besparing met eenzelfde omvang (20 à 30 mln.).

b. Beleidsvarianten internaten voor schipperskinderen

Voor wat betreft de subsidie-uitgaven schippersinternaten zijn de varianten gericht op rationalisatie en harmonisatie van het huidige voorzieningenstelsel. Voorgesteld wordt de ouderbijdrage voor een internaatsplaats in overeenstemming te brengen met de ouderbijdragen in de jeugdhulpverlening. Dit betekent een verhoging van de ouderbijdragen met ongeveer fl. 1500,= per jaar.

Daarnaast is geconstateerd dat de gemiddelde kostprijs van een internaatsplaats bij een specifiek en gemengd internaat voor schipperskinderen hoger is dan de gemiddelde kostprijs bij een particulier internaat. Voorgesteld wordt de gemiddelde kostprijs voor specifieke en gemengde internaten op het gemiddelde niveau van een particulier internaat te brengen. Dit betekent een gemiddeld normbedrag per internaatsplaats van fl.24.000,=. Het verhogen van de ouderbijdragen en het aanpassen van de gemiddelde normbedragen levert een besparing op van 20 mln..

Daarnaast is overwogen of de subsidie-regeling voor kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten kan worden afgeschaft. Het afschaffen van deze subsidie-regeling leidt ertoe dat binnenschippers en kermisexploitanten deze kosten zelf moeten gaan betalen. Wellicht berekenen zij deze kosten door in hun tarieven. Denkbaar is dat de internationale concurrentiepositie van met name de binnenschippers in het geding kan komen. Wanneer hierin het wezenlijke subsidiemotief gelegen is, dan kan subsidiëring van deze beroepsgroep worden opgevat als bedrijfssteun. Het overhevelen van deze subsidie-regeling naar het departement van V&W ligt dan in de rede, zodat binnen de vervoerssector de afweging kan worden gemaakt in hoeverre een bepaalde beroepsgroep wordt bevoordeeld ten opzichte van een andere beroepsgroep in deze sector.

Wanneer het wezenlijke subsidiemotief gelegen is in het vanuit sociale optiek overeind houden van deze bedrijfstak, dan ligt een door het departement van SZW te verstrekken inkomensvoorziening voor de hand. Wanneer echter de welzijnsaspecten (het verzorgen, huisvesten en opvoeden van kinderen die bij afwezigheid van deze voorziening in het reguliere hulpverleningscircuit zouden belanden) doorslaggevend is, dan zal de bestaande situatie kunnen worden gehandhaafd.

Opgemerkt zij dat bovenstaande bestuurlijke varianten het uitvoeren van de besparingsvarianten (het verhogen van de ouderbijdragen en het invoeren van een normbedrag) niet in de weg staan.

Inhoudsopgave

1. Inleiding

- 1.1 Opdracht en werkwijze van de werkgroep
- 1.2 Afbakening van het onderwerp
- 1.3 Opbouw rapport

2. Beleidsbeschrijving algemeen jeugdbeleid

- 2.1 Schets van maatschappelijke ontwikkelingen
- 2.2 Schets van het voorzieningenstelsel
- 2.3 Beschrijving huidige beleidskader
- 2.4 Schets van de subsidie-uitgaven
 - 2.4.1 Subsidies algemeen jeugdbeleid
 - 2.4.2 Subsidies aan internaten voor kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten
 - 2.4.3 Subsidies op basis van de wet Jeugdhulpverlening
- 2.5 Beschrijving nieuwe beleidslijn in de komende jaren

3. Beleidsvarianten

- 3.1 Toetsingscriteria
- 3.2 Beschrijving van beleidsvarianten
 - 3.2.1 Algemeen jeugdbeleid
 - 3.2.2 Internaten binnenschippers en kermisexploitanten
- 3.3 Timing en consequenties van de varianten
 - 3.3.1 Varianten algemeen jeugdbeleid
 - 3.3.2 Varianten Internaten binnenschippers en kermisexploitanten

- Bijlage 1 Toelichting per uitgavencategorie
- Bijlage 2 Nadere uitwerking toetsingscriteria
- Bijlage 3 Financieel overzicht ouderbijdragen
- Bijlage 4 Nadere toelichting innovatiecyclus
- Bijlage 5 Cijfermatig overzicht internaten binnenschippers en kermisexploitanten
- Bijlage 6 Samenstelling heroverwegingswerkgroep
- Bijlage 7 Inventarisatie subsidie-uitgaven

1. Inleiding

1.1 Opdracht en werkwijze werkgroep

Het heroverwegingsonderzoek "Subsidies algemeen jeugdbeleid" betreft de subsidie-regelingen c.q. uitgaven en ontvangsten in het kader van het algemeen jeugdbeleid. Onderzocht is of en in welke mate de rijksoverheid een taak heeft in de financiering van instellingen en activiteiten in het kader van het algemeen jeugdbeleid. Daarbij zijn tevens de mogelijkheden om de (eigen) bijdragen te verhogen (het toepassen van het profijtbeginnsel) onderzocht.

In het heroverwegingsonderzoek is nauw aangesloten bij de vragen zoals die in de taakopdracht voor heroverwegingsonderzoeken zijn geformuleerd. De subsidie-regelingen c.q. uitgaven en ontvangsten voor algemeen jeugdbeleid zijn door een subwerkgroep, ondersteund door een extern onderzoeksbureau (KPMG), geïnventariseerd en geëvalueerd. In bijlage 7 is het rapport van deze subwerkgroep opgenomen. Vervolgens is met behulp van geformuleerde toetsingscriteria een aantal beleidsvarianten ontwikkeld.

1.2 Afbakening van het onderwerp

Het heroverwegingsonderzoek "Subsidies algemeen jeugdbeleid" richt zich op de uitgaven in het kader van het algemeen jeugdbeleid (artikel 06.02.04 van de WVC-begroting). De uitgaven voor politieke jongerenorganisaties zijn uitgezonderd. Overeengekomen is dat de uitkomsten van het rapport van de Commissie BUC (Commissie Begeleiding Uitvoering en Clustervorming) als een gegeven worden beschouwd. De Commissie BUC heeft in haar rapport geadviseerd over clustering van landelijke jeugdorganisaties. In dit heroverwegingsonderzoek wordt de voorgenomen verzelfstandiging van de schippersinternaten medio 1993 niet doorkruist.

De subsidies op het terrein van het algemeen jeugdbeleid vertonen raakvlakken met andere beleidssectoren. De activiteiten in het kader van de jeugdhulpverlening, zoals bijvoorbeeld hulp aan thuisloze jongeren en bestrijding van kindermishandeling, worden als omgevingsfactor bij het ontwikkelen van beleidsvarianten betrokken bij de heroverweging. Ook de raakvlakken met andere beleidssectoren kunnen op deze wijze bij de herover-

weging worden betrokken.

Onderstaand wordt het ijkpunt voor het heroverwegingsonderzoek "Subsidies algemeen jeugdbeleid" aangegeven. Als gevolg van met name de verwerking van de incidentele bezuiniging 1993 van ca. 1,4 mln., de incidentele WAGGS-bijstelling en een éénmalige toevoeging van 6,7 mln. aan de algemene uitgaven jeugdbeleid ten behoeve van wachtgeld is het ijkpunt zoals vermeld in de onderzoeksopzet aangepast. De minister van WVC heeft zich het recht voorbehouden om bij de begrotingsvoorbereiding 1994 een alternatieve invulling van genoemde ombuigingsstaakstelling van 1,4 mln. voor te stellen.

<u>Uitgaven WVC</u>	<u>1993</u>	<u>1994</u>	<u>1995</u>	<u>1996</u>	(x f1000,-) <u>1997</u>
Preventie	8.641	13.499	13.499	13.499	13.499
Algemene uitgaven jeugdbeleid *)	11.502	3.229	3.229	3.229	3.229
CJO en PCJO	2.030	2.097	2.097	2.097	2.097
Identiteitsorganisaties	11.925	11.925	11.925	11.925	11.925
Politieke jongerenorganisaties	2.231	2.231	2.231	2.231	2.231
Overige landelijke jeugdorganisaties	6.051	5.746	5.746	5.746	5.746
Overige landelijke jeugdvoorzieningen	10.804	12.557	13.584	13.583	13.583
Schippers- en gemengde internaten (incl. inningskosten ad. f 362.631)	74.094	69.685	69.685	69.685	69.685
<u>Algemeen jeugdbeleid (U06.02.04)</u>	<u>127.278</u>	<u>120.969</u>	<u>121.996</u>	<u>121.995</u>	<u>121.995</u>
<u>minus politieke jongerenorganisaties</u>	<u>-2.231</u>	<u>-2.231</u>	<u>-2.231</u>	<u>-2.231</u>	<u>-2.231</u>
Ijkpunt heroverweging	125.047	118.738	119.765	119.764	119.764
bestrijding kindermishandeling **)	2.037	1.880	1.880	1.880	1.880
hulp aan thuisloze jongeren **)	3.045	4.158	4.158	4.158	4.158

*) waarvan de uitgaven voor de St. Registratie 2,5 mln. in 1993 bedragen, waarvan 0,7 mln. structureel en 1,8 mln. incidenteel in verband met opstartkosten.
De uitgaven van de St. Registratie behoren tot het landelijk beleid Jeugd hulpverlening

**) behoort tot landelijk beleid Jeugd hulpverlening

<u>Ontvangsten WVC</u>	<u>1993</u>	<u>1994</u>	<u>1995</u>	<u>1996</u>	(x f1000,-) <u>1997</u>
Ouderbijdragen schippersinternaten (M06.02)	4.150	4.150	4.150	4.150	4.150
<u>Justitiebijdragen (M06.03)</u>					
St. Registratie	625	175	175	175	175
PCOJ	200	200	200	200	200
Evaluatie PCOJ	20				
Vereniging kindermishandeling (M12.05)	125	125	125	125	125

Gebleken is dat er sprake is van een incidenteel tekort bij de uitgaven in 1992 voor internaten voor kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten. Als gevolg hiervan heeft er in de periode 1992 - 1996 een interne herschikking en compensatie over de jaren heen plaats gevonden. Deze wijzigingen op het artikelonderdeel hebben geen invloed op het ijkpunt 1997.

In bijlage 1 is per uitgavencategorie een overzicht gegeven van de regelgeving.

1.3 Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 wordt een beleidsbeschrijving gegeven van het beleidsterrein "algemeen jeugdbeleid". Naast een beschrijving van de huidige situatie worden de maatschappelijke omstandigheden en ontwikkelingen geschetst. In hoofdstuk 3 wordt een aantal beleidsvarianten beschreven. De evaluatiegegevens die een rol hebben gespeeld bij de ontwikkeling van deze varianten, worden in dit hoofdstuk per variant vermeld.

2. Beleidsbeschrijving algemeen jeugdbeleid

In paragraaf 1 worden de trends aangeduid, die van invloed zijn op jeugdigen. In paragraaf 2 wordt een beschrijving gegeven van het huidige voorzieningenstel voor jeugdigen. Vervolgens wordt in paragraaf 3 een schets gegeven van de hoofdlijnen van het algemeen jeugdbeleid. In paragraaf 4 wordt een beschrijving gegeven van de bestaande subsidie-uitgaven algemeen jeugdbeleid. Tot slot is in paragraaf 5 de voortzetting van de nieuwe beleidslijn in de komende jaren beschreven.

2.1 Schets van maatschappelijke ontwikkelingen

Het aantal jeugdigen in Nederland in de leeftijd 0-19 jaar is zowel in absolute als in relatieve zin de afgelopen 10 jaar gedaald van ca. 4,4 mln. in 1980 (31,5% van de totale bevolking) tot 3,8 mln. in 1991 (25,2% van de totale bevolking). De voorspelling is dat het aantal jeugdigen in de komende jaren verder zal dalen tot 3,6 mln. in 1995 en 3,4 mln. in 2010¹. Geconstateerd kan worden dat Nederland geleidelijk minder kinderrijk wordt. Ook in de ons omringende landen is een dergelijke trend waarneembaar. Ook kan nog gewezen worden op het toenemend relatieve aandeel van allochtonen onder jeugdigen. De maatschappelijke integratie is niet eenvoudig (bijv. taal-barrières). De problemen die allochtonen hierbij ondervinden weerspiegelen zich in het relatief grote aandeel van deze groep in de jeugdhulpverlening.

De meeste jeugdigen in Nederland groeien op zonder (al te veel) problemen. Zij doorlopen in het traject naar volwassenheid de verschillende fasen van scholing en ontwikkelen zich tot zelfstandige burgers. Vervolgens veroveren zij binnen redelijke termijn een plaats op de arbeidsmarkt. Bij een (gering) aantal jeugdigen treden echter in dit traject naar volwassenheid problemen op. Een eenduidige oorzaak is niet in alle gevallen te geven. Bovendien is er in veel gevallen sprake van een cumulatie van verschillende problemen. Dit maakt het derhalve niet mogelijk om de probleemgevallen goed te groeperen. In deze heroverweging wordt derhalve volstaan met het signaleren van een aantal ontwikkelingen/trends onder jeugdigen.

¹ Gegevens verkregen uit overzichten van het Centraal Bureau voor de Statistiek 1992.

Zo is het opleidingspeil bij jeugdigen, zowel bij jongens als bij meisjes, gestegen. In 1971 volgden 18% van de jongens en 7% van de meisjes in de leeftijdscategorie 19 -23 jaar voltijd-onderwijs, terwijl in 1989 deze percentages waren gestegen tot 33% bij de jongens en 25% bij de meisjes. De groep jongeren, die in het gewone onderwijs de boot mist, neemt echter toe. Het beroep op het speciale onderwijs groeit.

Eveneens is de trend waarneembaar dat het gebruik van alcohol en drugs onder jeugdigen de laatste jaren sterk is toegenomen. Zo geeft bijvoorbeeld 35% van de scholieren (13-17 jaar) regelmatig geld uit aan alcohol en heeft 20% van de jongens en 13% van de meisjes op het zeventiende jaar ervaring opgedaan met het roken van hasj en marihuana. Ook is er sprake van een fors aantal zwerfjongeren. Naar schatting zwerven in Nederland zo'n 10.000 tot 15.000 jongeren.

De criminaliteit onder jeugdigen is het afgelopen decennium sterk toegenomen. De laatste twee à drie jaren is de omvang van het aantal criminele gedragingen onder jeugdigen niet meer substantieel gestegen. Toegenomen is de ernst van de criminele gedragingen (delicten) onder jeugdigen.

Ook het feit dat bepaalde taboes worden doorbroken, heeft ertoe geleid dat bepaalde problemen bij jeugdigen boven tafel zijn gekomen en bespreekbaar zijn geworden, zoals bijvoorbeeld kindermishandeling.

De geschetste trends lopen voor bepaalde groepen jongeren samen danwel cumuleren. In een aantal gevallen ontwikkelen deze trends zich in onderlinge samenhang. Deze heroverweging heeft niet tot doel de oorzaken en verbanden van deze trends te onderzoeken. In het kader van deze heroverweging is de notie van belang dat deze trends van invloed zijn op het beroep op het voorzieningenstelsel voor jeugdigen.

2.2 Schets van het voorzieningenstelsel

In de ontwikkeling naar zelfstandigheid kunnen jeugdigen en hun ouders c.q. opvoeders gebruik maken van een groot scala van voorzieningen. Onderstaand wordt per leeftijdscategorie een korte beschrijving gegeven van de voorzieningen.

In de leeftijdscategorie van 0-4 jaar maken kinderen een snelle ontwikkeling door, die niet altijd even regelmatig verloopt. Bij deze leeftijdscategorie is gebleken dat met name het voorzieningenkader van de volksgezondheid de belangrijkste ingang is voor hulpverlening aan ouders en kinderen. Het betreft het aanbod van consultatiebureaus, huisartsen, specialisten, VTO-teams, ziekenhuizen, tehuizen voor zintuiglijk gehandicapten en zwakzinnigeninrichtingen. Indien verdergaande pedagogische hulpverlening noodzakelijk is, wordt in veel gevallen doorverwezen naar voorzieningen in het kader van de jeugdhulpverlening, zoals jeugdsecties van RIAGG's, bureaus vertrouwensartsen, MKD's (medische kleuterdagverblijven) en MKT's (medische kindertehuizen), residentiële voorzieningen voor jeugdhulpverlening, pleegzorg en TGV (therapeutische gezinsverpleging). Het justitieel kader vormt een andere ingang, waardoor ouders en kinderen in aanraking komen met dienst- en hulpverlening. Het betreft dan de politie, de Raden voor de kinderbescherming, kinderrechter en instellingen voor voogdij en gezinsvoogdij. Indien verdergaande hulpverlening noodzakelijk is wordt ook hier doorverwezen naar bovengenoemde voorzieningen voor jeugdhulpverlening.

Vanuit welzijnswetkader kunnen als relevante voorzieningen worden genoemd de kinderdagverblijven, peuterspeelzalen, het algemeen maatschappelijk werk. Ook vanuit deze voorzieningen kan doorverwezen worden naar jeugdhulpverlening of het justitiële circuit.

Ook voor de leeftijdscategorie van 5 - 11 jaar (schoolkinderen) verzorgt het merendeel van de bovengenoemde voorzieningen een aanbod. Daarnaast speelt in deze categorie de school een cruciale rol. Vanuit het onderwijscircuit kunnen ouders en kinderen in aanraking komen/gebruik maken van regulier basisonderwijs, diverse vormen van speciaal onderwijs, schoolartsen en jeugdgezondheidsdiensten van GG en GD, leerplichtambtenaar en de onderwijsbegeleidingsdiensten. Aangezien problemen op school en problemen in het gezin vaak met elkaar samenhangen vinden tussen het onderwijsveld en het veld van de jeugdhulpverlening regelmatig doorverwijzingen plaats. Specifiek voor deze leeftijdscategorie is een voorziening als Boddaert (een dagvoorziening voor schoolgaande kinderen met psycho-sociale problematiek). Vanuit het welzijnswetkader is er voor deze leeftijdscategorie het aanbod voor buitenschoolse opvang gecreëerd.

Jongeren in de leeftijd van 12 - 17 jaar vormen de belangrijkste doelgroep van voorzieningen voor jeugdhulpverlening. Naast genoemde voorzieningen is er ook een specifiek op deze leeftijdscategorie gericht aanbod van JAC's (jongeren adviescentra), adviesbureaus voor jeugd en gezin, kindertelefonische hulpdiensten en crisisopvangvoorzieningen. In het justitieel kader spelen voor deze categorie specifieke voorzieningen als de HALT-bureaus en als sluitstuk van de jeugdhulpverlening de - vooral de laatste jaren substantieel in omvang groeiende - justitiële inrichtingen voor gesloten hulpverlening een rol. In het onderwijsveld is er voor deze categorie het - eveneens groeiend - specifieke aanbod van spijbelopvang-voorzieningen. Vanuit het volksgezondheidscircuit is er een specifiek aanbod in de vorm van jeugdpsychiatrische klinieken en debieleninternaten.

In Nederland is sprake van een zeer divers scala van voorzieningen voor jeugdigen. De diversiteit van het aanbod enerzijds en de overlap anderzijds zorgen ervoor dat het totaaloverzicht van het voorzieningenaanbod over het algemeen ontbreekt. Door het ontbreken van dit inzicht in het totaalaanbod van de voorzieningen wordt het gebruik bepaald door vaak toevallige en niet relevante factoren. Mismatching, doorverwijzing maar ook het verloren raken tussen de instituties zijn dan ook veelvuldig voorkomende verschijnselen.

Reeds in 1976 heeft de zogenaamde werkgroep Mik² zich in haar rapport uitgesproken over een aantal noodzakelijke veranderingen ten aanzien van het voorzieningenstelsel voor jeugdigen. Van belang is te streven naar een netwerk in een bepaald geografische gebied dat gekenmerkt wordt door:

- zorg voor een duidelijk, overzichtelijk aanbod van het geheel van aanwezige hulpmogelijkheden;
- samenwerking en afstemming, mede door zorgvuldige verwijzing en onderlinge consultatie;
- goede samenwerking met educatieve en andere voorzieningen;
- gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het opsporen van leemten in de hulpverlening en het opvullen daarvan;
- signalering van maatschappelijke tekorten achter hulpvragen.

² In de werkgroep Mik hebben zowel de betrokken departementen als deskundigen uit het veld geparticipeerd. De werkgroep heeft het rapport "Jeugd welzijn op weg naar samenhangend beleid" gepubliceerd.

Voor het totstandkomen en functioneren van dergelijke netwerken is het van belang de scheidsmuren tussen gezondheidszorg, maatschappelijke dienstverlening, kinderbescherming en andere zorgsectoren op te heffen. De werkgroep Mik heeft destijds geadviseerd proefregio's te vormen, waarin ervaring kan worden opgedaan met samenwerking. Registratie- en informatiesystemen dienen op elkaar te worden afgestemd om de uitwisselbaarheid van gegevens voor het netwerken mogelijk te maken.

De afgelopen vijftien jaren is vorm gegeven aan een aantal suggesties uit het rapport. Belangrijk was in dit kader de invoering van de Wet op de Jeugdhulpverlening. Daardoor zijn voorzieningen die voorheen door twee departementen (WVC en Justitie) werden gefinancierd in een wettelijk kader geplaatst. Hierdoor werd het mogelijk substitutie binnen de jeugdhulpverlening door te voeren. Thuiszorg, dag- en pleegzorgvoorzieningen hebben binnen de jeugdhulpverlening de laatste jaren dan ook een niet onaanzienlijke uitbreiding gekregen. De capaciteit in residentiële voorzieningen is aanzienlijk verlaagd.

De huidige situatie is dat de planning en financiering van regionale jeugdhulpverleningsvoorzieningen berust bij de provinciale en grootstedelijke overheden. Gebleken is dat vooral de voorzieningen op lokaal niveau essentieel zijn voor het vroegtijdig opsporen van mogelijke risicofactoren en risicogroepen onder de jeugd. De samenhang tussen het lokale jeugdbeleid en de regionale jeugdhulpverlening verloopt niet zonder problemen. In de drie grootstedelijke gebieden (Amsterdam, Rotterdam en Den Haag) kan op een betrekkelijk eenvoudige manier de samenhang worden versterkt. In de overige gebieden worden pogingen ondernomen om via complementair bestuur (overleg tussen provincies en gemeenten) de samenwerking te bevorderen. Ook de samenhang tussen het stelsel van jeugdhulpverlening en de aangrenzende stelsels als de geestelijke gezondheidszorg, het (bijzonder) onderwijs, de arbeidsvoorziening (voor bijzondere groepen) vraagt de nodige aandacht.

Door het niet of onvoldoende geregeld zijn van de verticale en horizontale afstemming van de diverse voorzieningenstelsels voor jeugdigen is de facto een forse "ketenproblematiek" ontstaan. Jeugdigen worden soms van het kastje naar de muur gestuurd. Zij bereiken passende voorzieningen via een omweg.

Bovendien sluiten de verschillende jeugdvoorzieningen niet in alle gevallen op elkaar aan. Voor het verbeteren van het functioneren van het voorzieningenstelsel voor jeugdigen zal de verkokering op meerdere niveaus van bestuur (rijk, provincies, gemeenten en regio's) moeten worden doorbroken.

2.3 Beschrijving huidige beleidskader

In de afgelopen jaren hebben zich belangrijke beleidswijzigingen voorgedaan op het terrein van het welzijn vanuit het oogpunt van efficiency en effectiviteit, zoals de decentralisatie en privatisering van grote delen van het beleid en de herordening van de landelijke organisaties. In dit kader hebben zich ook op het terrein van het jeugdbeleid wijzigingen voorgedaan, zoals de decentralisatie van het jeugd- en jongerenwerk in het kader van de welzijnswet, de decentralisatie van de regionale jeugdhulpverlening in het kader van de wet op de jeugdhulpverlening, de privatisering van de dienst Bijzonder Jeugdwerk en de verzelfstandiging van de Inspectie jeugdhulpverlening. In het verlengde van deze operaties zijn de kerntaken van WVC op het terrein van het welzijnsbeleid nader uitgekristalliseerd³.

Hoofddoelstelling van het welzijnsbeleid in de jaren negentig is het versterken en handhaven van onafhankelijkheid van mensen door stimulering van maatschappelijke participatie en integratie. Voorkomen moet worden dat mensen in een neerwaartse spiraal terecht komen en uiteindelijk belanden in een uitzichtloze situatie, die gekenmerkt wordt door sociaal isolement en een afhankelijkheid van allerlei voorzieningen. Om dit te kunnen bewerkstelligen is het noodzakelijk de trends in de sociale en culturele ontwikkelingen te signaleren en te analyseren. Vervolgens kan het nodig zijn concrete nieuwe beleidsinterventies en innovaties te ondernemen.

Tegen deze achtergrond zullen de taken van WVC zich in de toekomst richten op het op gestructureerde wijze analyseren, signaleren en politiek bespreekbaar maken van de autonome ontwikkelingen in de (internationale) samenleving en van de (cumulatieve) effecten van het brede sociaal en

³

Dit is beschreven in de beleidsbrief "Welzijnsbeleid in de jaren negentig: samen werken langs nieuwe wegen" d.d. 15 november 1991 (kenmerk DASB-U-911991).

cultureel beleid op de sociale structuur en samenhang (monitoring)⁴, het op systematische wijze ontwikkelen, evalueren en implementeren van vernieuwingprogramma's en projecten (innovatie van beleid) en het meer produktgericht subsidiëren van een beperkt aantal landelijke voorzieningen/-organisaties.

In lijn met de filosofie voor het welzijnsbeleid zal het jeugdbeleid zich in de komende jaren richten op het ombuigen van het groeiende beroep van jeugdigen en hun ouders op kostbare en correctieve voorzieningen. De eigen kracht van jeugdigen en ouders staat daarbij voorop. Door het stimuleren en activeren van de eigen mogelijkheden van kinderen en ouders worden zij zich (weer) bewust van het eigen vermogen om problemen op te lossen, waardoor de afhankelijkheid van collectieve voorzieningen kan worden verminderd.

Als hoofddoelstellingen van het jeugdbeleid zijn geformuleerd het activeren van de eigen mogelijkheden van kinderen en ouders en het optimaliseren van de kwaliteit van de noodzakelijke dienstverlening. Bestuurlijke uitgangspunten zijn achtereenvolgend:

1. de eigen verantwoordelijkheid van de individuele burger;
2. het particulier initiatief;
3. voor zover overheidsinterventie niet achterwege kan blijven, het overheidsniveau dat het dichtst bij de burger staat, de lagere overheden;
4. de rijksoverheid als sluitstuk.

Uitgaande van de hoofddoelstellingen en bestuurlijke uitgangspunten zijn binnen het begrotingsartikelonderdeel algemeen jeugdbeleid de volgende prioriteiten geformuleerd:

- **rechtspositie en informatie:** de rechtspositie van kinderen (en ouders) behoort voldoende geregeld te zijn. Kinderen en ouders dienen voldoende informatie te hebben om zelfstandig te kunnen functioneren;
- **participatie:** kinderen en ouders dienen gestimuleerd te worden om deel te nemen aan, en te integreren in maatschappelijke verbanden;
- **opvoedingssteun en preventie oudere jeugd:** de kwaliteit van het voor-

⁴

Beleidsbrief "Samen verder" d.d. 5 november 1992 kenmerk DSAB-U-926374.

zieningenstelsel dient zodanig te zijn dat kinderen en ouders, indien noodzakelijk, zodanige ondersteuning krijgen dat hun onafhankelijkheid wordt hersteld.

2.4 Schets van de subsidie-uitgaven

Onderstaand wordt een beschrijving gegeven van de huidige subsidie-uitgaven voor het algemeen jeugdbeleid en de jeugdhulpverlening, zoals in het ijkpunt vermeld. De subsidie-uitgaven zijn verdeeld in drie categorieën. Eerst worden de subsidie-uitgaven op basis van de welzijnswet (ca. 50 mln.) beschreven. Vervolgens wordt aandacht besteed aan de subsidie-uitgaven voor internaten voor kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten (ca. 70 mln.). Tot slot worden de subsidie-uitgaven op basis van de wet op de jeugdhulpverlening (ca. 5 mln.) toegelicht. Voor een meer uitgebreide beschrijving van de subsidie-uitgaven wordt verwezen naar het bijgevoegde rapport van de subwerkgroep.

2.4.1 Subsidies algemeen jeugdbeleid

De subsidie-uitgaven op basis van de welzijnswet op het begrotingsartikel algemeen jeugdbeleid zijn zeer verschillend van karakter. Het beleidsterrein verkeert momenteel in een overgangsfase. Dit betekent dat een deel van de subsidie-uitgaven wordt afgebouwd en een andere deel van de subsidie-uitgaven anders wordt vormgegeven. In het rapport van de subwerkgroep is er echter voor gekozen de verschillende subsidie-uitgaven in te delen in clusters, die aansluiten op de recentelijk ingezette beleidsuitgangspunten van WVC. Dit rapport is opgenomen in bijlage 7 van dit heroverwegingsrapport. Onderstaand worden de clusters kort toegelicht:

1. Rechtspositie en jeugdinformatie

Het betreft uitgaven ten behoeve van het versterken van de (rechts-) positie van jeugdigen en het verbeteren van de informatievoorziening aan jeugdigen mede in het kader van het VN-verdrag Rechten van het Kind.

2. Participatie

Onder dit cluster worden subsidies verstrekt ten behoeve van innovatieprogramma's in het kader van het participatiebeleid voor jeugdigen, identiteitsorganisaties, cultuurparticipatie voor jongeren en overige landelijke jeugdorganisaties. Hieronder vallen de activiteiten van de Commissie BUC (Begeleiding Uitvoering Clustervorming), die in haar eindrapport "Samen meer waarde" een advies heeft uitgebracht over clustering van organisaties. Dit advies heeft geleid tot het ontstaan van 3 clusters: het cluster jongerenorganisaties, plattelandsjongerenorganisaties en identiteitsgebonden sociaal-cultureel jeugd- en jongerenwerk. Deze clustering heeft niet alleen tot doel de efficiency te vergroten (vooruitlopend op clustering is reeds een efficiencykorting van 25% aan de betrokken identiteitsorganisaties opgelegd), maar ook om uitdrukking te geven aan de gewijzigde verhouding tussen overheid en maatschappelijke instellingen. Het gaat in deze verhouding primair om die terreinen, initiatieven en activiteiten die in het verlengde liggen van het overheidsbeleid en niet om het in stand houden van instellingen als zodanig: dat is een verantwoordelijkheid van de instellingen zelf. Op dit moment vindt een inhoudelijke heroverweging van het beleid plaats, gericht op maatschappelijke participatie van jongeren als uitvloeisel van de beleidsbrief "Welzijnsbeleid in de jaren negentig: samen werken langs nieuwe wegen"⁵. In de nota jeugdbeleid, die medio 1993 aan de Kamer zal worden aangeboden, wordt ondermeer het nieuwe participatiebeleid nader uiteengezet. Uitgangspunten zijn: inhoudelijke prioriteitenstelling en subsidiëring op basis van produkten (produktfinanciering). Anders dan in het verleden zal niet meer het louter in stand houden van organisaties, al dan niet gebaseerd op ledenaantallen, het criterium voor subsidiëring zijn. Voor wat betreft de overige landelijke jeugdorganisaties is het voornemen dezelfde uitgangspunten te hanteren.

3. Preventie

Onder dit uitgavencluster worden subsidies verstrekt ten behoeve van opvoedingsondersteuning, preventie oudere jeugd en leefruimte. Dit uitgavencluster heeft betrekking op experimenten/projecten op bovengenoem-

⁵ Kenmerk DASB-U-911991 d.d. 15 november 1992.

de terreinen.

4. Monitoring

Dit cluster is bedoeld voor nader onderzoek/gegevensverzameling op het terrein van het jeugdbeleid. Monitoring is door WVC gedefinieerd als het op gestructureerde wijze analyseren, signaleren en politiek bespreekbaar maken van de autonome ontwikkelingen in de samenleving en van de (cumulatieve) effecten van het brede sociaal en cultureel beleid op de sociale structuur en sociale samenhang van de Nederlandse samenleving⁶.

5. Stichting registratie jeugd voorzieningen

De stichting heeft als taak het verwerken van gegevens, die door voorzieningen worden verstrekt om tot een goede uitvoering van de wet op de jeugdhulpverlening te komen. De stichting is in 1989 met haar werkzaamheden begonnen.

6. CJO en PCOJ

De CJO en het PCOJ hebben tot doel om via programmering en coördinatie van jeugdonderzoek een infrastructuur te bieden die tot een betere afstemming tussen onderzoek en beleid van jeugdigen leidt. CJO heeft daarbij als taak om beleidsondersteunend onderzoek te verrichten vanuit een interdepartementale invalshoek. PCOJ richt zich daarbij op onderzoek vanuit de wetenschap, praktijk en het beleid.

7. Internationaal jeugdbeleid

Onder dit uitgavencluster worden subsidies verstrekt met als doel de internationale jongerenparticipatie te bevorderen en de kennis op het gebied van internationaal jeugdbeleid te vergroten.

2.4.2 Subsidies aan internaten voor kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten

De subsidies aan de internaten voor kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten hebben een lange historie. Bij de totstandkoming van de

⁶ In de beleidsbrief "Samen verder" d.d. 5 november 1992 kenmerk DASB-U-926374.

leerplichtwet in 1900 werd bij amendement van der Kol besloten de kinderen uit gezinnen zonder vaste verblijfplaats (kinderen van de trekkende bevolking) vrij te stellen van de algemene leerplicht. Het ontbreken van een vaste verblijfplaats stond namelijk een regelmatig schoolbezoek in de weg. Bovendien vormden de hoge kosten voor velen een belangrijke belemmering.

Aan dit probleem werd enigszins tegemoet gekomen door particuliere instellingen, de zogenaamde schoolfondsen (ca. 1880-1910). Zij ondersteunden de ouders van schippers- en kramerskinderen financieel wanneer deze hun kinderen voor het volgen van onderwijs buiten het eigen gezin huisvesten. Deze financiële ondersteuning heeft het "ligplaatsonderwijs" rond de eeuwwisseling bevorderd.

In 1920 kreeg het "continu-onderwijs" meer de aandacht. Dit betekende dat meer belang werd gehecht aan het voor enkele jaren achtereen volgen van onderwijs. Dit bracht uiteraard huisvestingsproblemen met zich mee voor de trekkende bevolking. Uit deze periode stamt dan ook de oprichting van de eerste internaten speciaal voor schipperskinderen (bijv. Vreeswijk 1915, St. Jozef 1922).

Na de Tweede Wereldoorlog volgden de nieuwe initiatieven en besluiten betreffende het onderwijs aan schipperskinderen elkaar snel op. Het aantal te huisvesten kinderen steeg aanzienlijk en men raakte in toenemende mate aangewezen op huisvesting in internaten. Dit leidde tot het, in een vrij kort tijdsbestek, stichten van nieuwe internaten. Na de invoering van de gewijzigde Leerplichtwet in 1969 werden de kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten volledig gelijk gesteld aan walkinderen voor wat betreft de leerplicht. In 1971 werd de subsidieregeling kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten ingevoerd.

Doelstelling van de subsidieregeling is het bieden van huisvesting, verzorging en opvoeding aan kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten teneinde te kunnen voldoen aan de verplichtingen van de leerplichtwet. Voorwaarden zijn dat beide ouders beroepsmatig in de binnenvaart c.q. het kermisbedrijf werkzaam zijn en dat er volledig dagonderwijs gevolgd dient te worden aan een door O&W erkende school voor lager- of voortgezet onderwijs.

In Nederland zijn er op dit moment drie categorieën voorzieningen te onderscheiden, die zich richten op de doelgroep schoolgaande/leerplichtige jeugd, die door uiteenlopende omstandigheden niet vanuit de thuissituatie een opleiding kan volgen. In de eerste plaats zijn er de zogenaamde specifieke internaten. Deze voorzieningen zijn uitsluitend gericht op de huisvesting, verzorging en opvoeding van kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten. De gemiddelde groepsgrootte is 15-18 pupillen in de traditionele internaatsituatie en 10-12 in de leefgroepthuissituatie. In de tweede plaats zijn er de zogenaamde gemengde internaten. In de subsidie-regeling voor schipperskinderen wordt deze aanduiding gebruikt voor internaten met niet alleen schipperskinderen, maar ook kinderen met een lichte jeugdhulpverleningsindicatie, door de kinderrechter geplaatste pupillen en particulier ingeschreven kinderen. De groepsgrootte bedraagt bij deze internaten gemiddeld 20-24 pupillen. In de derde plaats zijn er de particuliere internaten. Deze internaten richten zich primair op de particuliere inschrijvingen. Het betreft kinderen van ouders die door hun bedrijf/dienst worden uitgezonden. De rijksoverheid heeft met deze categorie geen subsidierelatie. De gemiddelde groepsgrootte is vergelijkbaar met de categorie gemengde internaten.

2.4.3 Subsidies op basis van de wet op de Jeugdhulpverlening

In het Rijksplan Jeugdhulpverlening 1993-1996 hebben WVC en Justitie de hoofdlijnen van de inhoudelijke prioriteiten en de samenhang met de justitiële jeugdbescherming geformuleerd. Het accent ligt daarbij met name op verbetering van de kwaliteit van de hulpverlening. Uitgangspunt hierbij is het behouden en versterken van de eigen verantwoordelijkheid van ouders en jeugdigen.

De wet op de jeugdhulpverlening dient als bekostigingsgrondslag voor enerzijds het verstrekken van doeluitkeringen aan de provincies en grootstedelijke regio's ter bestrijding van de kosten van de regionale jeugdhulpverleningsvoorzieningen en samenwerkingsverbanden. Anderzijds worden op basis van deze wet subsidies verstrekt aan landelijk voorzieningen voor jeugdhulpverlening alsmede ten behoeve van kwaliteitsverbetering en vernieuwing van de jeugdhulpverlening, zowel ambulant als preventief. Tijdens de begrotingsvoorbereiding 1993 zijn de uitgaven voor het beleid ter voorkoming van kindermishandeling en voor thuisloze jongeren overgehe-

veld van het artikelonderdeel algemeen jeugdbeleid naar het artikelonderdeel regionaal beleid jeugdhulpverlening. Reden hiervan was dat deze twee beleidsonderdelen deel uit gingen maken van het jeugdhulpverleningsbeleid van het Rijk.

2.5 Beschrijving nieuwe beleidslijn in de komende jaren

Zoals gezegd bevindt het beleid zich op dit moment in een overgangsfase. Deze verbouwing is thans nog volop aan de gang:

- er wordt gewerkt aan het ombouwen van de subsidiëring van landelijke voorzieningen (o.m. identiteits-, werkende en politieke jeugdorganisaties) naar een produktgerichte subsidiëring, waarbij de gevraagde produkten aansluiten bij de nieuwe beleidsprioriteiten;
- er wordt gewerkt aan de privatisering van de bekostiging van de internaten voor kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten;
- er wordt gewerkt aan het beëindigen van beleid dat niet meer past in de beleidsprioriteiten en daarmee samenhangende subsidierelaties;
- er wordt gewerkt aan realisering van de nieuwe beleidsprioriteiten op basis van monitoring en aan het uitbreiden van het maatschappelijk draagvlak voor de verdere uitwerking.

De nota jeugdbeleid, die medio 1993 aan de Kamer wordt aangeboden, zal het nieuwe beleid voor de komende jaren bevatten. Uitgaande van de twee hoofddoelstellingen voor het jeugdbeleid (het activeren van de eigen mogelijkheden van jeugdigen en opvoeders en het optimaliseren van de noodzakelijke dienstverlening aan jeugdigen en opvoeders) en het beschikbare budget zullen de subsidie-uitgaven van WVC op het terrein van het

algemeen jeugdbeleid zich in de komende jaren richten op monitoring, innovatieprogramma's, produkten van landelijke jongerenorganisaties en internaten van schipperskinderen en kermisexploitanten.

Voor wat betreft monitoring ligt het accent in 1993 op de ontwikkeling van het beleidsinformatiesysteem en -vervolgsysteem. Vanaf 1994 wordt de monitoringfunctie gerealiseerd. De uitvoering hiervan wordt zoveel mogelijk uitbesteed aan de voor de betreffende activiteit meest toegeruste instelling/organisatie. Ook de kosten verbonden aan onderzoek verricht door CJO en PCOJ spelen in dit kader een rol. Het monitoren op internationaal niveau

is gericht op het halen en brengen van kennis op het gebied van het internationaal jeugdbeleid, waaronder deelname aan training, seminars en congressen.

Voor wat betreft innovatie worden alleen die kosten gesubsidieerd die nodig zijn om projectdoelen te realiseren, zoals coördinatie, ondersteuning, rapportage en onderzoek. De reguliere uitvoeringskosten worden zoveel mogelijk gedekt uit reguliere budgetten van de betrokken voorzieningen en of andere overheden. De innovatieprogramma's zullen zich in de komende jaren met name richten op rechtspositie en jeugdinformatie, participatie, opvoedingssteun en samenhangende dienstverlening, preventie oudere jeugd. De eerste vier jaar zullen vier programma's die gemiddeld 12 projecten omvatten worden uitgevoerd. Daarna zullen nieuwe programma's worden gestart en zullen tegelijkertijd de eerdere programma's worden geïmplementeerd. Voor wat betreft de landelijke jongerenorganisaties wordt de beleidslijn, zoals geschetst in paragraaf 2.4.1. verder uitgevoerd, dat wil zeggen subsidiëring van produkten die passen binnen de prioriteiten van het jeugdbeleid.

Voor wat betreft de internaten voor kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten wordt gestreefd naar een verzelfstandiging met ingang van medio 1993.

3. Beleidsvarianten

In dit hoofdstuk worden in paragraaf 1 de toetsingscriteria aangegeven, die zijn gebruikt bij het ontwikkelen van de beleidsvarianten. Vervolgens worden in paragraaf twee de beleidsvarianten beschreven. In paragraaf 3 wordt tot slot ingegaan op het tijdstip van mogelijke effectuering van de beleidsvarianten en de mogelijke gevolgen hiervan.

3.1 Toetsingscriteria

De heroverwegingswerkgroep heeft een aantal (mogelijke) toetsingscriteria geformuleerd. Deze toetsingscriteria zijn ontleend aan de algemene taakopdracht voor heroverwegingsonderzoeken en vervolgens toegespitst op dit heroverwegingsonderwerp. Bij de beschrijving van de beleidsvarianten fungeren deze criteria als minimale eisen, waaraan aandacht zal worden besteed. De gehanteerde toetsingscriteria zijn:

1. Is er sprake van een maatschappelijk vraagstuk?
2. Dient dit door een overheid (mede) te worden opgelost?
3. Is daarvoor de betrokkenheid van de Rijksoverheid (c.q. DJB) noodzakelijk?
4. Is deze betrokkenheid dan effectief en efficiënt vorm gegeven?

In bijlage 2 zijn deze toetsingscriteria nader uitgewerkt.

3.2 Beschrijving beleidsvarianten

Geconstateerd is dat de subsidie-uitgaven in de sfeer van het algemeen jeugdbeleid nogal divers zijn. Voor het beschrijven van de beleidsvarianten is een splitsing aangebracht tussen de subsidie-uitgaven in de sfeer van het algemeen jeugdbeleid en de subsidie-uitgaven aan internaten voor kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten.

Onderstaand wordt eerst aandacht besteed aan varianten bij de subsidie-uitgaven in de sfeer van het algemeen jeugdbeleid (ca. 50 mln. ijkpunt 1997). Vervolgens wordt aandacht besteed aan varianten ten aanzien van de subsidie-uitgaven aan internaten voor kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten (ca. 70 mln. ijkpunt 1997).

3.2.1 Algemeen jeugdbeleid

Zoals aangegeven bij de schets van de maatschappelijke ontwikkelingen groeien de meeste jeugdigen op zonder (al te veel) problemen. Bij een gering aantal jeugdigen treden in het traject naar volwassenheid problemen op. In dergelijke gevallen gaat het perspectief op onafhankelijkheid (tijdelijk) verloren. Het is een maatschappelijk belang om de afhankelijkheid van jeugdigen van voorzieningen zo gering mogelijk te laten zijn. Het toenemende beroep op voorzieningen moet worden omgebogen en de onafhankelijkheid moet worden hersteld.

In de maatschappij bestaan op dit moment veel voorzieningen en instanties die zich bezighouden met jeugdigen in alle stadia van opgroeien. Het betreft zowel reguliere voorzieningen als voorzieningen die zich met name richten op probleemgevallen. Kenmerkend voor het gehele veld van voorzieningen en instanties is dat de aandacht voor jeugdigen verspreid is over vele instanties en dat de afstemming tussen die instanties onvoldoende is. Inefficiency, onvoldoende effectiviteit en het tussen wal en schip raken van jongeren zijn hiervan het gevolg.

Enerzijds moet voorkomen worden dat jeugdigen gebruik (gaan) maken van voorzieningen en anderzijds zal de inzichtelijkheid en kwaliteit van de voorzieningenstelsel voor jeugdigen moeten worden verbeterd. Dit sluit aan op de door WVC ingezette koers voor het algemeen jeugdbeleid. Over de vormgeving kan men van mening verschillen. Aangegeven is op welke wijze, gegeven de beschikbare middelen, het nieuwe beleid zal worden vorm gegeven (zie paragraaf 2.5). Onderstaand wordt een beleidsvariant gepresenteerd, die in overeenstemming is met het doel van het nieuwe beleid, maar die op enkele punten van het nieuwe beleid afwijkt wat betreft de inzet van beleidsinstrumenten. In deze variant wordt het profijtbeginsel (meer) integraal toegepast en wordt aan de taak van de centrale overheid een beperkter invulling gegeven.

Vanuit de optiek van het versterken van de eigen verantwoordelijkheid kan het profijtbeginsel (meer) integraal worden toegepast. Ouders c.q. opvoeders hebben primair de taak een kind op te voeden en te begeleiden in het traject naar volwassenheid.

Zij worden daarbij ondersteund door (overheids-)voorzieningen en activiteiten van organisaties. Aan de ouders c.q. opvoeders kan een prijs voor deze voorzieningen worden gevraagd. Dit betekent dat ouders c.q. opvoeders en jeugdigen, voor zover mogelijk, een (verhoogde) eigen bijdrage aan bepaalde voorzieningen gaan leveren dan wel (verhoogd) lidmaatschapsgeld gaan betalen voor bepaalde organisaties. Enerzijds kan voor het gebruik en nut van voorzieningen een kostendekkende bijdrage worden gevraagd. Anderzijds kan voor het belang, dat organisaties vertegenwoordigen voor hun leden, aan de leden hiervoor een kostendekkende contributie worden gevraagd⁷.

De subsidiëring van landelijke jeugdorganisaties op basis van ledentallen wordt reeds afgeschaft. Organisaties worden geacht zichzelf in stand te houden door verwerving van eigen middelen en betaling voor geleverde diensten. Er zal voor deze organisaties ook geen apart budget meer beschikbaar zijn. Organisaties kunnen concrete projecten indienen voor financiering in het kader van innovatie. Bij de beslissing over de subsidiëring wordt de kwaliteit van de door deze organisaties voorgestelde projecten afgewogen tegen de kwaliteit van andere projecten.

Dit impliceert dat de taak van de Rijksoverheid zich kan beperken tot het coördineren en evalueren van de bestaande voorzieningen alsmede het zorg dragen voor adequate wetgeving en financiering zonder dat eigen voorzieningen worden geproduceerd. Onderdeel van deze taak is het verzamelen van informatie over ontwikkelingen, ook op internationaal niveau, die zich onder jeugdigen voordoen (monitoring) en de wijze waarop het aanbod van jeugdvoorzieningen hierop reageert. Door het op centraal niveau coördineren van experimenten is het mogelijk de leerervaringen te gebruiken bij het ontwikkelen en invoeren van nieuwe hulpverleningsprogramma's, die een grotere effectiviteit van voorzieningen beogen.

Bij het in deze variant voorgestelde takenpakket van de overheid staan niet langer de organisaties centraal, maar komt het accent te liggen op eigen verantwoordelijkheid van burgers, het signaleren (monitoring) en uitvoeren van projecten, experimenten en onderzoek ter voorkoming van uitval van

⁷ Een dergelijke motivering geldt overigens ook voor de politieke jongerenorganisaties.

jeugdigen. Op centraal niveau dient hiervoor een budget beschikbaar te zijn. Dit budget zal worden besteed aan het uitvoeren van monitoring en innovatieprogramma's. Deze innovatieprogramma's zijn in de tijd beperkt, de gewenste eindresultaten zijn helder beschreven, de vereiste kosten zijn afgebakend en de politieke en maatschappelijke legitimatie is vereist. In principe zullen alleen die kosten gesubsidieerd worden die nodig zijn om projectdoelen te realiseren, zoals coördinatie, ondersteuning, rapportage en onderzoek. De reguliere uitvoeringskosten worden zoveel mogelijk door reguliere financiering gedekt. Om inzicht te krijgen in de randvoorwaarden voor en de effecten van innovatie is het wenselijk om binnen één programma meerdere projecten uit te voeren. Door bijvoorbeeld een landelijke spreiding van het aantal projecten te bevorderen (projecten in bijvoorbeeld zowel oude stadswijken, middelgrote gemeenten als plattelandsituaties), is het mogelijk op ruime schaal ervaringen op te doen met projecten en inzicht te krijgen in benodigde randvoorwaarden en effecten. Het aantal projecten per programma is daarbij tevens afhankelijk van de budgettaire mogelijkheden. In bijlage 4 wordt de innovatiecyclus nader toegelicht.

De nieuwe taak van WVC kan met wisselende intensiteit worden uitgevoerd, rekening houdend met de budgettaire mogelijkheden. Voor monitoring is een budget van 5 mln. benodigd. Als activiteiten hiervoor worden genoemd het beleidsinformatiesysteem, het uitbesteden van signaleringsactiviteiten aan instellingen en organisaties en overige onderzoek. Het budget voor innovatie is afhankelijk van de mate van intensiteit waarmee deze taak wordt uitgevoerd. Binnen het geraamde budget voor innovatie van ca. 15 à 25 mln. zal een keuze gemaakt moeten worden tussen:

- het aantal programma's;
- het aantal projecten per programma;
- de uitvoeringstermijn van een innovatieprogramma's.

De implementatiekosten voor een programma bedragen ongeveer 1,5 mln. (zie bijlage 4).

Vanuit het oogpunt van het te bereiken effect bestaat een wenselijke besteding van het innovatiebudget uit vier programma's met tien projecten met een beperkte doorlooptijd. Het budgettaire beslag bedraagt ca. 25 mln. Een minimaal noodzakelijke invulling zou kunnen bestaan uit twee programma's met ieder tien projecten. Het budgettaire beslag hiervan bedraagt ca.

15 mln..

Bovenstaande bandbreedte levert het volgende budgettaire overzicht:

- Monitoring	5,0	5,0	5,0	5,0
- Innovatie	variërend van ca. 15 à 25 mln ⁸			

IJkpunt (overig subs. alg. jeugdbeleid)	49,0	50,0	50,0	50,0
--	------	------	------	------

(Besparing t.o.v. ijkpunt) variërend van ca. 20 tot 30 mln.

3.2.2 Subsidie-uitgaven internaten binnenschippers en kermisexploitanten

De binnenschippers en kermisexploitanten zijn beroepsgroepen met een opvallend mobiliteitspatroon. Daarnaast onderscheiden zij zich door het feit dat - in veel gevallen door noodzaak - beide ouders werkzaam zijn in het bedrijf. Sinds de invoering van Leerplichtwet in de jaren zeventig worden de internaten voor kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten van overheidswege gesubsidieerd.

Uitgaande van het in stand houden van het bestaande voorzieningenstelsel worden enkele voorstellen gedaan gericht op rationalisatie en harmonisatie van het voorzieningenstelsel. Daarnaast wordt voorgesteld om de huidige voorzieningen te wijzigen door van overheidswege een normbedrag te stellen per leerling per internaatsplaats. Tot slot wordt een kwalitatieve variant vanuit een bestuurlijke invalshoek beschreven.

- Harmonisatie en rationalisatie van het voorzieningenstelsel

In bijlage 3 is een vergelijkend overzicht opgesteld van de ouderbijdragen voor jeugdhulpverlening en voor schippersinternaten. Uit dit overzicht blijkt dat de ouderbijdrage in de sfeer van de jeugdhulpverlening op jaarbasis gemiddeld fl.1.500,- hoger is dan de ouderbijdrage aan de internaten voor schipperskinderen. Onderstaand twee voorbeelden nader uitgewerkt:

⁸ In het budget voor innovatie zit ook het budget voor organisaties om mee te dingen op basis van kwaliteit naar projecten.

Bij een netto-inkomen van 23.000,= bedragen de ouderbijdragen, inclusief kinderbijslag:

	6-12 jaar	ouder dan 12 jaar
Jeugdhulpverlening	2.724	3.084
Internaten schipperskinderen	<u>1.255</u>	<u>1.648</u>
Vershil	1.469	1.436

Bij een netto-inkomen van 30.000,= bedragen de ouderbijdragen, inclusief kinderbijslag:

	6-12 jaar	ouder dan 12 jaar
Jeugdhulpverlening	3.096	3.516
Internaten schipperskinderen	<u>1.503</u>	<u>2.032</u>
Vershil	1.593	1.484

Voorgesteld wordt derhalve de ouderbijdragen voor internaten in overeenstemming te brengen met de ouderbijdragen voor jeugdhulpverlening. Op grond hiervan moeten de ouderbijdragen aan de internaten voor schipperskinderen met ongeveer fl.1.500,= per kind toenemen.

Opbrengst bedraagt ca. 3 mln.

- Toepassen van aanpaste normbedragen

Uit de cijferopstelling in bijlage 5 blijkt dat de gemiddelde normbedragen bij een specifiek en gemengd internaat nogal verschillen. Het normbedrag voor een internaatsplaats op een specifiek internaat ligt hoger dan het gemiddelde normbedrag bij een gemengd internaat. Het gemiddelde normbedrag voor een plaats bij een gemengd internaat ligt weer hoger dan de gemiddelde kostprijs van een plaats op een particulier internaat. Voorgesteld wordt een vast normbedrag op te nemen per kind. Dit normbedrag is dan bepalend voor de subsidie-verstrekking. Als binnenschippers hun kinderen op duurdere internaten willen plaatsen dan zullen zij hiervoor een eigen aanvullende bijdrage moeten leveren.

Als gevolg van een verlaging van het gemiddelde normbedrag per internaatsplaats zullen internaten genoodzaakt worden doelmatiger te werken, waardoor de kostprijs van een internaatsplaats bij een gemengd danwel specifiek internaat zal gaan dalen naar het niveau van de kostprijs van een particulier internaat.

Als gemiddeld normbedrag wordt uitgegaan van fl. 24.000,= per internaatsplaats. Als gevolg van deze normering kan een besparing op de subsidie-uitgaven worden gerealiseerd van ca. 17 mln. in 1994.

Deze beschreven voorstellen, het verhogen van de ouderbijdragen en het aanpassen van de gemiddeld normbedragen, kunnen afzonderlijk en cumulatief worden uitgevoerd. De besparing van de voorstellen varieert als gevolg hiervan tussen de 3 mln. en 20 mln.. Dit levert het volgende budgettaire overzicht op:

	<u>1994</u>	<u>1995</u>	<u>1996</u>	<u>1997</u>
IJkpunt	70,0	70,0	70,0	70,0

Besparing t.o.v. ijkpunt variërend van ca. 3 tot 20 mln.

- **Kwalitatieve variant vanuit bestuurlijke optiek**

Het afschaffen van de subsidieregeling voor kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten is overwogen. Wanneer internaatsplaatsen voor kinderen van binnenschippers niet meer worden gesubsidieerd, worden binnenschippers gedwongen zelf de voorzieningen voor hun kinderen te betalen danwel een vast waladres aan te houden en gekwalificeerde/vervangende krachten in dienst te nemen⁹. De kosten hiervan zullen doorwerken in hun prijzen. Als gevolg hiervan kan de internationale concurrentiepositie van de Nederlandse binnenschipper in het geding komen. In de ons omringende landen (België, Duitsland en Frankrijk) bestaan vergelijkbare voorzieningen. Er zijn echter onvoldoende gegevens beschikbaar om een goede vergelijking te kunnen maken tussen de omvang van de voorzieningen en de financiële overheidsbijdragen in de ons omringende landen.

Indien mocht blijken dat het wezenlijke subsidiemotief gelegen is in de handhaving van de concurrentiepositie van de binnenschippers, kan de vraag worden gesteld of deze vorm van subsidiëring aan deze beroepsgroep niet als bedrijfssteun moet worden opgevat. Overwogen moet dan worden of (bestuurlijke) overheveling van deze subsidieregeling naar het departement van V&W niet voor de hand ligt, zodat een juiste afweging binnen de vervoerssector kan worden gemaakt.

⁹ Voor de binnenschippers zal met ingang van 1 april 1994 de Wet Vaartijden en Bemanningssterkte Binnenvaart van kracht worden, waarin wordt bepaald dat tenminste twee personen werkzaam moeten zijn op een schip.

Wanneer het wezenlijke motief van subsidiëring gelegen is in het overeind houden van deze bedrijfstak dan moet overwogen worden of het departement van SZW niet meer toegerust is voor een afweging van de sociale aspecten. Het enkele feit van een wettelijke regeling, zoals de leerplicht, is op zichzelf geen reden om bepaalde groepen, die hogere kosten moeten maken dan andere groepen om aan die regeling te voldoen, daartoe te subsidiëren. Er worden vele wettelijke regelingen ingevoerd zonder dat bepaalde groepen subsidies ontvangen om daaraan te voldoen.

Wanneer echter de welzijnsaspecten van deze subsidieregeling (het bieden van huisvesting, verzorging en het opvoeden van kinderen die bij afwezigheid van deze voorziening in het reguliere hulpverleningscircuit zouden belanden) doorslaggevend is, dan ligt handhaving van de subsidie-regeling bij het departement van WVC in de rede.

Afhankelijk van de dominantie van genoemde aspecten (bedrijfssteun, sociale aspecten of welzijn) is een bestuurlijke aanpassing gewenst. Daarbij kan dan ook worden gezien of, indien het motief van overheidsop treden gelegen is in inkomenssteun, de internaatssubsidie uit doelmatigheidsoverwegingen niet beter kan worden omgezet in een (ongebonden) inkomensvoorziening. Het verdient aanbeveling nader aandacht te besteden aan de bestuurlijke inrichting. Overigens staat deze kwalitatieve variant het verhogen van de ouderbijdragen en het invoeren van een normbedrag niet in de weg.

3.3 Consequenties en timing van de varianten

In dit hoofdstuk worden de gevolgen van de keuze voor de beleidsvarianten aangegeven. Hierbij zal aandacht worden geschonken aan zowel de financiële, sociale als economische factoren. Ook zal aandacht worden besteed aan tijdstraject voor invoering van de varianten.

3.3.1 Varianten algemeen jeugdbeleid

Het toepassen van het profijtbeginsel betekent dat jongerenorganisaties in hun voortbestaan niet langer afhankelijk zijn van subsidiëring van overheidswege. Zij worden geacht zichzelf in stand te houden door verwerving van eigen middelen, zoals contributies, collectes, betaling voor activitei-

ten en diensten etc.. Voor de meeste van de jongerenorganisaties zal een contributieverhoging van gemiddeld fl. 25,- à fl. 50,- per lid voldoende zijn om de beoogde onafhankelijkheid te realiseren. Overigens kan de vraag worden gesteld of ook de subsidies aan de politieke jongerenorganisaties (ca. 2,2 mln.) niet bij de varianten moeten worden betrokken. Deze subsidies zijn conform de taakopdracht niet bij de heroverweging betrokken, in afwachting van het regeringsstandpunt over het rapport van de Cie. van de Berg. Inmiddels heeft het kabinet besloten dat deze subsidies niet opgaan in een brede doeluitkering aan politieke partijen.

De Cie. BUC is in haar advisering uitgegaan van het beschikbaar houden van de financiële middelen voor produkten van de clusterorganisaties. Voor 1993 is toegezegd het bestaande budget per cluster te continueren, gelet op de recente korting van 25% bij invoering van de clustering en de ingrijpende organisatieveranderingen die deze met zich mee bracht. In dit kader kan nog genoemd worden de motie Dees (22 800 - XVI nr. 42), waarin wordt gewezen op de noodzaak van een goede landelijke welzijnsinfrastructuur voor de voeding van het sociaal en cultureel beleid op centraal niveau. De ontwikkelde beleidsvarianten laten zich echter verenigen met deze motie.

Voor de beleidsvariant algemeen jeugdbeleid geldt dat vooraankondiging begin juli 1993 moet plaats vinden om volledige effectiviteit van de maatregelen per 1 januari 1994 van het daaropvolgende jaar te realiseren. Gelet op het besluitvormingstraject is effectuering in 1994 mogelijk. Geleidelijke invoering van de maatregel om organisaties de kans te geven zich aan de nieuwe situatie aan te passen ligt voor de hand.

3.3.2 Varianten internaten binnenschippers en kermisexploitanten

De ophoging van de ouderbijdrage leidt wellicht tot een keuze voor een andere (kortere) schoolopleiding. Het invoeren van een normbedrag per internaatsplaats zal ertoe leiden dat internaten gedwongen worden tot een doelmatiger bedrijfsvoering. Het invoeren van een normbedrag per internaatsplaats vergt een tijdige vooraankondiging. Bij een vooraankondiging per 1 juli 1993 kan een normbedrag per 1 januari 1994 effectief worden ingevoerd.

Toelichting per uitgavencategorie voor de onderbouwing van het ijkpunt

Preventie

Regelgeving

- Begrotingswet
- Welzijnswet
- Besluit subsidiëring en stimulering van maatschappelijk en sociaal-cultureel welzijn
- Algemene subsidiebepalingen projecten
- Algemene subsidiebepalingen gesubsidieerde instellingen

Omschrijving

- Programma opvoedingsondersteuning
- * Opvoedingssteun op maat (Tweede Kamer, vergaderjaar 1991-1992, 22300 XVI, nr. 56)
- Preventie-activiteiten ten behoeve van oudere jeugd (jeugd-informatie, toeleiding naar de arbeidsmarkt)
- * Samenwerken langs nieuwe wegen (DASB-U-91.1991, 15 november 1991)
- * Samen verder (DASB-U-92.6374, 5 november 1992)

Algemene uitgaven jeugd-beleid

Regelgeving

- Begrotingswet
- Algemene subsidiebepalingen projecten
- Algemene subsidiebepalingen gesubsidieerde instellingen
- Contributie aan Europees Jeugdfonds

Omschrijving

- Europees Jeugdfonds
- Stichting Registratie, is een landelijke steunfunctie ten behoeve van jeugdhulpverlening en zal als zodanig worden opgenomen in de Wet op de jeugdhulpverlening. Juridische basis voor de uitgaven is nu de Begrotingswet
- Monitoring

CJO en PCOJ

(Commissie Jeugd Onderzoek) - Begrotingswet
(Programmerings College Onderzoek

Jeugd)

Regelgeving

- Begrotingswet
- Algemene subsidiebepalingen gesubsidieerde instellingen
- Algemene subsidiebepalingen projecten

Omschrijving

- Uitgaven ten behoeve van jeugdonderzoek

Identiteitsorganisaties

Regelgeving

- Welzijnswet
- Besluit subsidiëring en stimulering voorzieningen van maatschappelijke en sociaal-cultureel welzijn
- De landelijke subsidieregeling identiteitsorganisaties jeugd- en jongerenwerk

Omschrijving

- Cluster plattelands jongerenorganisaties
- Cluster jongerenorganisaties spelmethodiek
- Cluster identiteitsgebonden sociaal cultureel jeugd- en

jongerenwerk

Overige landelijke jeugd-organisaties

Regelgeving

- Welzijnswet
- Besluit subsidiëring en stimulering voorzieningen organisaties van maatschappelijk en sociaal-cultureel welzijn
- De landelijke subsidieregeling identiteitsorganisaties jeugd- en jongerenwerk

Omschrijving

- Slechthorende jongeren
- Dovenraad
- Gehandicaptenraad
- LSOBA
- CNV-jongeren
- FNV-jongeren

Overige landelijke jeugd-voorzieningen

Regelgeving

- Begrotingswet
- Welzijnswet
- Besluit subsidiëring en stimulering voorzieningen van maatschappelijke en sociaal-cultureel welzijn
- Algemene subsidiebepalingen projecten

Omschrijving

- Organisaties en activiteiten in de sfeer van speeltuinwerk en internationale jeugduitwisseling

Schippers en gemengd internaten

Regelgeving

- Begrotingswet
- Ministerieel besluit
- De subsidieregeling kinderen van binnenschippers en kermis-exploitanten
- Algemene subsidiebepalingen gesubsidieerde instellingen

Kindermishandeling

Regelgeving

- Wet op de jeugdhulpverlening
- Besluit tijdelijke regeling bekostiging jeugdhulpverlening

Omschrijving

- Uitvoering beleidsbrief kindermishandeling (Kamerstuk 21938 nr. 1 en 2, TK vergaderjaar 1990/1991 d.d. 4 december 1990)
- Landelijke stichting bureaus voor kindermishandeling

Hulp aan thuisloze jongeren

Regelgeving

- Wet op de jeugdhulpverlening
- Besluit tijdelijke regeling bekostiging jeugdhulpverlening

Omschrijving

- Uitvoering notitie thuisloze jongeren. Aanvaard in het gestructureerd overleg april 1992

Toetsingscriteria:

1. Is er sprake van een maatschappelijk vraagstuk?
2. Dient dit door een overheid (mede) te worden opgelost?
3. Is daarvoor de betrokkenheid van de Rijksoverheid (c.q. DJB) noodzakelijk?
4. Is deze betrokkenheid dan effectief en efficiënt vorm gegeven?

ad 1. Actualiteit

- Het maatschappelijk vraagstuk waarop de doelstelling van de regeling/uitgaven betrekking heeft is nog actueel gelet op de huidige maatschappelijke omstandigheden en toekomstige ontwikkelingen? Zo ja,
- Oplossing van het maatschappelijk vraagstuk behoort tot de eigen verantwoordelijkheid van burgers (geheel of gedeeltelijk/eigen bijdrage). Zo nee (of gedeeltelijk),
- Oplossing van het maatschappelijk vraagstuk is een overheidstaak. Zo ja,
- Oplossing van het maatschappelijk vraagstuk behoort tot de kerntaken van de rijksoverheid/ prioriteiten van het kabinetsbeleid, c.q. WVC (DJB). Zo ja,
- Wordt elders binnen de overheid (centraal/decentraal) aandacht besteed aan de oplossing van het maatschappelijk vraagstuk. Zo, ja: Op welke wijze en hoe verhoudt zich dat tot de inzet van DJB?

ad 2. Effectiviteit

- Draagt de subsidie(-regeling) bij aan het realiseren van de hoofddoelstellingen van het jeugdbeleid?
- Kan de effectiviteit worden vergroot en/of een beperking van subsidieuitgaven worden bereikt door een (versterkte) inzet van andere beleidsinstrumenten? Gekeken kan worden naar:
 - * het bereiken van het gewenste effect
 - * de omvang van het bereikte effect
 - * de duurzaamheid van het effect
 - * het bereiken van de gewenste doelgroep
 - * de omvang van de bereikte doelgroep

ad 3. Doelmatigheid

- Is beperking van de subsidie-uitgaven of uitvoeringskosten mogelijk? Aandachtspunten zijn bijvoorbeeld:

- * efficiënte inrichting uitvoeringsorganisatie
- * prikkels voor doelmatige uitvoering

ad 4. Uitstraling

- Wat zijn de effecten van de subsidie(-regeling)/beleidsinspanningen op andere sectoren/beleidsterreinen c.q. wat zijn de effecten van het achterwege laten van deze beleidsinspanningen? Daarbij kan een onderscheid gemaakt worden tussen:
 - * harde effecten (b.v. werkgelegenheid)
 - * zachte effecten (signaalwerking)

Bijlage 3

Ouderbijdrageregeling (is gebaseerd op besparingsmotief) situatie 1990

<u>Jeugdhulpverlening</u>	1 kind 6-12 jr.	1 kind 6-12 jr.	1 kind > 12 jr.	1 kind > 12 jr.
bij 1 kind en een netto inkomen van	ouderbijdragebedrag	incl. Kb Totale ouderbijdrage	ouderbijdragebedrag	incl. Kb Totale ouderbijdrage
minder dan 18.420	360	1.140	360	1.260
18.420 - 19.200	492	1.272	504	1.404
19.200 - 20.400	852	1.632	924	1.824
20.400 - 21.600	1.212	1.992	1.344	2.244
21.600 - 22.800	1.572	2.352	1.764	2.664
22.800 - 24.000	1.944	2.724	2.184	3.084
meer dan 24.000	2.316	3.096	2.616	3.516
Hiernaast houdt ouder aan Kb over	0	557	0	838
In enkele gevallen houdt ouder aan Kb over	-	1.895	-	2.577

Gemiddeld aantal kinderen per oudergezin is 1,2 voor wat betreft de Jeugdhulpverlening.

Ouderbijdrageregeling (is gebaseerd op besparingsmotief) situatie 1990

<u>Internaten schipperskinderen</u>	1 kind 6 - 12 jaar	1 kind > 12 jaar
Bij 1 kind en een netto-inkomen van	ouderbijdragebedrag	ouderbijdragebedrag
minder dan 23.115	1.255	1.648
23.115 - 24.174	1.291	1.703
24.174 - 25.233	1.326	1.758
25.233 - 26.293	1.362	1.812
26.293 - 27.227	1.397	1.868
27.227 - 28.153	1.432	1.923
28.153 - 29.079	1.467	1.978
29.079 - 30.005	1.503	2.032
30.005 - 30.930	1.538	2.088
30.930 - 36.980	1.574	2.143
36.980 - 38.116	1.608	2.197
38.116 - 39.252	1.644	2.252
meer dan 39.252	1.687	2.315
Hiernaast houdt ouder aan Kb over	2.675	3.477

Gemiddelde bijdrage per oudergezin 2740 per jaar; per kind 1600 per jaar. Gemiddeld aantal kinderen per oudergezin is 1,7 voor wat betreft schippersinternaten.

Nadere toelichting innovatiecyclus

Innovatie kan als geslaagd bestempeld worden als invoering van de ontwikkelde werkwijze of structuur op landelijke schaal plaatsvindt zonder dat voor uitvoerende kosten extra financiële middelen beschikbaar worden gesteld. Hierbij zijn een aantal randvoorwaarden te noemen:

1. uitgangspunt voor innovatie en implementatie is de lokale situatie (omvang gemeente, bevolkingsopbouw, deskundigheid/ontwikkelingsfase waarin men zich bevindt t.a.v. programthema, etc.);
2. de resultaten van experimenten op een beperkt aantal lokaties moeten herkenbaar en uitvoerbaar geacht worden voor de eigen situatie. Dit veronderstelt de nodige diversificatie in resultaten/modellen (geen blauwdruk dus maar demonstratiemodellen) maar ook rekening houden met verschillende dimensies die aan projecten zitten (werkinhoudelijk, organisatorisch, bestuurlijk);
3. voor invoering op landelijke schaal is het van belang om vanuit een doelbewuste programmering te werken. Een programma is een onderling samenhangend pakket van projecten rond een thema.
4. vanwege de samenhang is het belangrijk om relevante actoren in het begin van de innovatiecyclus te betrekken bij het ontwikkelingsproces. Op landelijk niveau gebeurt dit in het gestructureerd overleg met andere overheden en ondernemers. In het gestructureerd overleg vindt ook de besluitvorming plaats conform de ideeën over complementaire bestuur.
5. financiering dient alleen te geschieden voor die kosten die samenhangen met het experimentele karakter (onderzoek, werkontwikkeling, publiciteit, deskundigheidsbevordering, extra coördinatie, e.d. dus geen subsidie voor uitvoerende werkzaamheden). Alle kosten exogeen financieren leidt niet tot inbedding binnen lokale organisaties. Op het moment dat extra middelen wegvallen stopt anders het innovatieproces.

Op basis van deze overwegingen kan gesteld worden dat het aantal projecten binnen een programma niet te klein mag zijn vanwege herkenbaarheid voor derden en vanwege de verschillende dimensies die te onderkennen zijn aan een project. Bijkomend argument is het gevaar dat het uitvallen van een experimentlokatie grote gevolgen heeft voor de totale programresultaten. Het aantal projecten binnen een programma kan variëren maar een gemiddelde

van 12 projecten lijkt proefondervindelijk reëel (bijvoorbeeld: lokaal geïntegreerd jeugdbeleid (12); projecten inhaalbeleid (20); demonstratieprojecten ouderenbeleid (7); ontwikkelingsprojecten preventie geestelijke gezondheidszorg (15)).

De kosten per project bedragen gemiddeld fl. 500.000,=, waarvan de kosten voor alle experimentele taken zoals hierboven genoemd die voor de lokatie van belang zijn geraamd zijn op fl 300.000,=, de onderzoekskosten op gemiddeld fl. 100.000,= en de kosten voor werkontwikkeling op gemiddeld fl.100.00,=. Bij twee programma's met gemiddeld 6 projecten betekent dit op jaarbasis gemiddeld 6 mln. aan kosten. Bij 4 programma's met gemiddeld 12 projecten betekent dit aan totale kosten op jaarbasis een bedrag van 23 miljoen gulden. Niet inbegrepen is de invoering op landelijke schaal (implementatie).

De resultaten van de experimenten zullen vervolgens duidelijk gepresenteerd moeten worden en anderen zullen enthousiast en geïnstrumenteerd moeten worden om met deze innovatie aan de slag te gaan. Dit vereist een gerichte aanpak met oog voor de eerder genoemde dimensies. Kosten die hiertoe gemaakt worden zijn o.a. materiaalontwikkeling en productie (fl.500.000,=) deskundigheidsbevordering (fl.450.000,=), tijdelijk consultatie- en informatiepunt (fl.150.000,=) en in tijd en omvang beperkte startsubsidies (fl.400.000,=). Dit leidt tot 1,5 miljoen gulden implementatiekosten per programma.

Nadere onderbouwing kosten landelijk implementatie:

Materiaalontwikkeling en productie

- schriftelijk materiaal (kosten afhankelijk van vorm en oplage variërend tussen f. 35.000,= bij een brochure/nieuwsbrief en f. 85.000,= bij een methodisch werkboek - meestal meerdere uitgaven per programma),
- audiovisueel materiaal (kosten bijvoorbeeld ± 2 ton per video),
- deskundigheidsbevordering (studiedagen en congressen (kosten 3/4 ton per congres - meestal meerdere congressen/studiedagen vereist), trainingen (kunnen bijna dekkend gedraaid worden op basis van deelnemersopbrengsten maar ontwikkelingskosten - afhankelijk van vorm en omvang van een training - liggen rond de fl.200.000,= per module), (buitenlandse) werkbezoeken (kosten op jaarbasis per programma gemiddeld fl.300.000,=),
- consultatiemogelijkheden (bijvoorbeeld een aparte consulent aanstellen

- kosten fl.100.000,=) en
- in tijd en omvang beperkte startsubsidies.

Cijfermatig overzicht internaten binnenschippers en kermisexploitanten

Onderstaande cijferopstelling is tot stand gekomen met behulp van de gegevens uit het veld.

Het budgettair beslag in 1992:	ca. 74 mln.
Aantal pupillen in 1992:	ca. 2280
(Gemiddelde uitgaven per kind:	f 32.400,=)
Ouderbijdragen in 1992:	ca. 4 mln.

In Nederland zijn er 26 specifieke internaten:

- 2200 kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten in 1993; het gemiddeld aantal kinderen op een specifiek internaat bedraagt 85.
 - De omvang van de subsidie bestaat uit een vast bedrag van fl.16.558,= en een normbedrag van:
 - fl.42.317,= voor de eerste 20 jeugdigen(25%)
 - fl.30.971,= voor de 21e t/m 40e jeugdige(20%)
 - fl.21.870,= voor de overige jeugdigen (55%)
 - (gem. fl.28.800,=) gegeven de onderlinge verhouding,
- Wanneer rekening wordt gehouden met de inkomsten voor de Rijksoverheid (ouderbijdragen van ca. 4 mln.) en huisvestingskosten (ca. 5 mln.), bedraagt de gemiddelde kostprijs fl. 29.300,=.

In Nederland zijn er twee gemengde internaten:

- 80 kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten in 1993;
- De omvang van de subsidie staat uit een normbedrag per jeugdige van fl. 26.492,=
- Ondernemingen, in deze vergelijkbaar met de overheid als subsidiever-schaffer, betalen voor dezelfde diensten in een gemengd internaat per kind fl.23.500,= en slechts fl.18.500,= als het kind de weekends en schoolvakanties thuis doorbrengt.
- Een kind dat via de rechter bij een gemengd internaat wordt geplaatst kost fl.30.000,=¹⁰.

Particuliere internaten

- Kinderen van 5 tot 12 jaar: fl.19.500,=
- Kinderen van 12 tot 20 jaar: fl.26.000,= tot fl.30.000,=
(gem. fl.22.750,= tot fl.24.750,=)

Samenstelling heroverwegingswerkgroep

drs. E.G. Horwitz	KPMG Klynveld Management Consultants Voorzitter
mw. drs. L.C. Wijers	Ministerie van Financiën Secretaris
drs. A.A.D. de Bruijne	Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur Adjunct-secretaris
ir. M.J.J.M. Malmberg	Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
mw. drs. M.R. ten Napel	Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
drs. J. van der Zijpp tot 20 januari 1993	Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
mw. drs. C. Verhey vanaf 20 januari 1993	Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
mw. mr. I.J. de Vries	Ministerie van Justitie
drs. J. Wijnhoud	Ministerie van Algemene Zaken
drs. C.A.B. Birkhoff	Ministerie van Financiën

INVENTARISATIE SUBSIDIES-UITGAVEN

Subwerkgroep heroverweging subsidies algemeen jeugdbeleid

Inhoudsopgave

Rapport

1. Inleiding
 - 1.1 Vooraf
 - 1.2 Opbouw rapport
2. Financieel overzicht
 - 2.1 IJkpunt
 - 2.2 Uitgaven categorieën
3. Rechtspositie en jeugdinformatie
4. Participatie
 - 4.1 Innovatieprogramma
 - 4.2 Identiteitsorganisaties
 - 4.3 Overige landelijke jeugdorganisaties
 - 4.4 Cultuurparticipatie
5. Opvoedingsondersteuning en preventie oudere jeugd
6. Monitoring
7. Stichting Registratie Jeugd Voorzieningen
8. CJO en PCOJ
9. Internationaal jeugdbeleid
10. Schippers- en gemengde internaten
11. Bestrijding kindermishandeling en thuisloze jongeren

Bijlagen

- Bijlage 1 Vragenlijst heroverwegingsonderzoek algemeen jeugdbeleid
- Bijlage 2 Vigerende wet- en regelgeving
- Bijlage 3 Financieel overzicht subsidieregeling kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten
- Bijlage 4 Samenstelling subwerkgroep

1. Inleiding

1.1 Vooraf

De beleidsvorming verkeert op dit moment in een overgangsfase. Oud beleid moet worden omgebouwd naar nieuw beleid. Deze verbouwing is thans, begin 1993, nog volop aan de gang:

- * er wordt gewerkt aan het ombouwen van de subsidiëring van landelijke voorzieningen (o.m. identiteits-, werkende en politieke jeugdorganisaties) naar een produktgerichte subsidiëring, waarbij de gevraagde produkten aansluiten bij de nieuwe beleidsprioriteiten;
- * er wordt gewerkt aan de privatisering van de bekostiging van de internaten voor kinderen van schippers en kermisexploitanten;
- * er wordt gewerkt aan het beëindigen van beleid dat niet meer past in de beleidsprioriteiten en daarmee samenhangende subsidierelaties;
- * er wordt gewerkt aan realisering van de nieuwe beleidsprioriteiten op basis van monitoring en aan het uitbreiden van maatschappelijk draagvlak voor de verdere uitwerking.

Dit overgangskarakter komt ook tot uiting in het begrotingsartikel-onderdeel algemeen jeugdbeleid. Enerzijds bestaat dit nog uit "oude" subsidieverplichtingen, met soms al een afbouwperspectief. Anderzijds is een gedetailleerde uitwerking van budgetten voor nieuwe beleidsprioriteiten, gezien de stand van zaken van de beleidsvorming, nog niet opgenomen.

Bij de inventarisatie van de verschillende subsidie-uitgaven in de volgende hoofdstukken komt de omslag met afbouw aan de ene kant en opbouw aan de andere kant, steeds naar voren. Dit heeft tot gevolg dat de beantwoording van de vragen soms niet mogelijk dan wel niet opportuun is. Zo is bij subsidiestromen die afgebouwd worden duidelijk dat door WVC de achterliggende problematiek weliswaar nog actueel en belangrijk kan worden geacht, maar dat de oplossing van het maatschappelijk probleem niet gezien wordt als een kerntaak van WVC. Voor

beleidsterreinen die tot ontwikkeling komen en pas dit jaar (verder) ingevuld gaan worden, is het daarentegen moeilijk iets te zeggen over de effectiviteit van de uitgaven, ook wat betreft de maatregelen die zijn genomen om te komen tot een doelmatiger en efficiëntere inzet van subsidies bijvoorbeeld de clustering van een groot aantal landelijke (jeugd)organisaties en het in toenemende mate financieren op basis van produkten, zijn de effecten nog niet geheel duidelijk. In de beantwoording van de vragen heeft dit gegeven zijn weerslag.

1.2 Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 wordt allereerst een algemeen financieel overzicht gepresenteerd, waarbij wordt ingegaan op de relatie tussen uitgaven-categorieën en clusters en het budgettair beslag in het verleden en in de komende jaren.

In de hoofdstukken 3 t/m 11 worden de vragen per uitgavencluster doorlopen. Het gaat hierbij om de volgende clusters:

- * Rechtspositie en jeugdinformatie (hoofdstuk 3)
- * Participatie (hoofdstuk 4)
 - Innovatieprogramma participatiebeleid (4.1)
 - Identiteitsorganisaties (4.2)
 - Overige Landelijke Jeugdorganisaties (4.3)
 - Cultuurparticipatie (4.4)
- * Opvoedingsondersteuning en preventie oudere jeugd (hoofdstuk 5)
- * Monitoring (hoofdstuk 6)
- * Stichting Registratie Jeugdvoorzieningen (hoofdstuk 7)
- * CJO/PCOJ (hoofdstuk 8)
- * Internationaal Jeugdbeleid (hoofdstuk 9)
- * Schippers- en gemengde internaten (hoofdstuk 10)
- * Bestrijding kindermishandeling en hulp aan thuisloze jongeren (hoofdstuk 11).

2. Financieel Overzicht

2.1 Het ijkpunt

Het heroverwegingsonderzoek heeft primair betrekking op de uitgaven categorieën behorend tot het artikel onderdeel Algemeen Jeugdbeleid (artikel 06.02.04 van de WVC-begroting), met uitzondering van de uitgaven categorie Politieke Jongerenorganisaties. De uitgaven in het kader van de jeugdhulpverlening zoals bijvoorbeeld de Stichting Registratie, de hulp aan thuisloze jongeren en bestrijding van kindermishandeling, worden als omgevingsfactor beschouwd en worden, zij het op enige afstand eveneens bij het onderzoek betrokken. Het ijkpunt waarop het onderzoek zich richt is het jaar 1997.

Het financiële belang van de uitgaven categorieën in het kader van dit onderzoek staat hieronder aangegeven.

x f.1000	1993	1994	1995	1996	1997
Preventie	8.641	13.499	13.499	13.499	13.499
Algemene uitgaven jeugdbeleid *)	11.502	3.229	3.229	3.229	3.229
CJO en PCOJ	2.030	2.097	2.097	2.097	2.097
Indentiteitsorganisaties	11.925	11.925	11.925	11.925	11.925
Politieke jongerenorganisaties	2.231	2.231	2.231	2.231	2.231
Overige landelijke jeugdorganisaties	6.051	5.746	5.746	5.746	5.746
Overige landelijke jeugdvoorzieningen	10.804	12.557	13.584	13.583	13.583
Schippers- en gemengde internaten (incl. inningskosten ad f362.631)	74.094	69.685	69.685	69.685	69.685

<u>Algemeen</u> <u>Jeugdbeleid</u> <u>(U06.02.04)</u>	127.278	120.969	121.996	121.995	121.995
<u>minus</u> politieke jongerenorganisa- ties	2.231	2.231	2.231	2.231	2.231
<u>plus</u> bestrijding kindermishandeling **)	2.037	1.880	1.880	1.880	1.880
<u>plus</u> hulp aan thuisloze jongeren **)	3.045	4.158	4.158	4.158	4.158
	130.129	124.776	125.803	125.802	125.802

*) Waarvan de uitgaven voor de St. Registratie 2,5 miljoen in 1993 bedragen, waarvan 0,7 miljoen structureel en 1,8 miljoen incidenteel met opstartkosten. De uitgaven van de St. Registratie behoren tot het landelijk beleid Jeugdhulpverlening.

**) Behoort tot landelijk beleid Jeugdhulpverlening.

2.2 Uitgaven categorieën in relatie tot de aangebrachte clustering (relatie oud en nieuw beleid).

De bestaande uitgaven categorieën zijn omgevormd tot negen clusters van uitgaven waarmee een relatie is gelegd tussen het oude en nieuwe beleid (zie ook paragraaf 1.1.2).

De subsidie-uitgaven 1987-1992

Vanwege de overgang van oud naar nieuw beleid en de hiermee gepaard gaande nieuwe clustering van uitgaven dóór de bovengenoemde uitgaven-categorieën heen, danwel het ontstaan van geheel nieuwe uitgavensoorten, is het niet goed mogelijk een relatie te leggen tussen de nieuwe uitgavenclusters en het verleden. Derhalve wordt bij het geven van een overzicht van het budgettaire in het verleden volstaan met het geven van totalen op uitgavencategorie-niveau. Bij de behandeling van de verschillende clusters in de hoofdstukken 3 t/m 11 wordt dezelfde lijn gekozen en naar het hieronder gegeven overzicht verwezen. Ook hierbij

geldt dat het verloop van de hoogte van een uitgavencategorie in het verleden als gevolg van beleidswijzigingen zoals die in de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden, sterk kan zijn beïnvloed.

(x f 1.000,-)	1987	1988	1989	1990	1991	1992
Preventie	1.537	2.417	3.404	4.636	4.234	6.617
Algemene uitgaven jeugd-beleid	4.338	3.191	934	1.357	1.116	489
CJO en PCOJ	1.456	1.429	1.868	1.805	1.455	1.660
Identiteitsorg.	14.620	14.870	14.924	15.365	15.831	12.274
Overige land. jeugdorg. & Overige land. jeugdvoorz.	34.901	32.184	30.458	29.967	22.563	25.797
Schippers- en gemengde internaten	82.139	87.310	78.007	78.674	76.168	74.347
Thuisloze jongeren					750	1.912
Kindermishandeling					1.000	1.529

In onderstaand schema wordt per uitgaven categorie aangegeven hoe deze is opgebouwd en welke de relatie is met de 9 uitgaven clusters in de hoofdstukken 3 t/m 11.

Uitgaven categorie

Cluster

Preventie:

- jeugdinformatie	Rechtspositie en jeugdinformatie
- opvoedingsondersteuning	Preventie
- preventie oudere jeugd	Preventie

Algemene uitgaven Jeugdbeleid:

- communicatie VN-verdrag	Rechtspositie en jeugdinformatie
- internat. jeugdkaart	Participatie-cultuur
- Experimenten participatie	Participatie-Innovatief
- monitoring	Monitoring
- St. Registratie	St. Registratie
- evaluatie PCOJ	CJO en PCOJ
- IOTA en Eur. jeugdfonds	Internationaal Jeugdbeleid
- overig	Verzamelpost*

CJO en PCOJ:

CJO en PCOJ

Identiteitsorganisaties:

Participatie

Overige landelijke

Participatie

Jongerenorganisaties

Overige landelijke Jeugdv.:

- DCI, Communicatieplan en Campagne rechtspositie	Rechtspositie en jeugdinformatie
- uitbreiding participatie	Participatie - Innovatief
- CJP, St.Maurits, LOKV Jeugdmuseum en EYCA secr.	Participatie-Cultuur
- NUSO, St.Speel (jeugd-) ruimte, Info. en advies-centrum schoolaccomodaties en LANS/LOKV	Preventie-Leefomgeving
- Implement. lokaal jeugdb.	Preventie-oudere jeugd
- Monitoring lokaal jeugdb.	Monitoring
- EXIS en Holland World Youth	Internationaal jeugdbeleid
- World Jamborree, Nat. activiteitenfonds, overig	Verzamelpost**
- Schippers- en gemengde internaten	Schippers- en gemengde internaten
- Bestrijding kindermishand. en Thuisloze jongeren	Bestrijding Kindermishandeling en Thuisloze jongeren

*

De verzamelpost bestaat voornamelijk uit wachtgelden.

**

De verzamelpost bestaat o.m. uit meisjesbeleid (Tweede Kamer 1992-1993 20939 nr. 13) World Jamborree (toezegging aan de Kamer), Nationaal Jeugdfonds.

3. Rechtspositie en jeugdinformatie

Onderdeel A

1. **Formele basis van de subsidie-uitgaven**

Het uitgavencluster omvat de uitgaven in het kader van de uitvoering van het VN-Verdrag Rechten van het Kind met betrekking tot de rechtspositie van en de informatievoorziening aan jongeren.

Artikel 17 van het Verdrag regelt het recht op informatie van minderjarigen, in het bijzonder informatie en materiaal gericht op het bevorderen van het sociale, psychische of morele welzijn van minderjarigen. Artikel 42 van dit Verdrag (Trb. 1990, 46; Trb. 1990, 170) verplicht staten die partij zijn "de beginselen en de bepalingen van dit verdrag op passende en doeltreffende wijze algemeen bekend te maken, zowel aan volwassenen als aan kinderen". Nederland zal het verdrag binnenkort ratificeren en daarmee deze verplichtingen op zich nemen.

Grondslag voor informatievoorziening aan jongeren is tevens het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (EVRM), al jaren geleden vastgesteld en ook door Nederland geratificeerd. In het EVRM is in artikel 10, eerste lid geformuleerd het recht van meningsuiting en het recht op informatie dat iedere burger heeft.

Wettelijke grondslag voor bekostiging is de Welzijnswet. In het geval van jeugdinformatie zijn een aantal subsidies alleen begrotingsgefinancierd.

2. **Doelstelling**

De doelstelling is uitvoering geven aan artikel 10 van het EVRM en eerdergenoemd artikel 17 en artikel 42 van het VN-verdrag door het bevorderen van de kennis van de inhoud en de uitwerking van het VN-verdrag en in samenhang daarmee en met het EVRM het verbeteren van de positie van minderjarigen door het verstrekken van informatie aan jongeren en opvoeders die voor hen maatschappelijk relevant is. De doelstelling sluit ook aan bij de kerntaken van de minister: bevordering zelfstandigheid, participatie en preventie door middel van vernieuwende stimulerende activiteiten.

3. Wijze van subsidieverlening

a. Rechthebbenden/subsidieontvanger

Rechthebbenden zijn (landelijke) organisaties, waaronder in ieder geval Defence for Children International en de St. Jeugdwelzijnsinformatie. Het betreft hier deels steunfunctie-organisaties die reguliere subsidies ontvangen (structureel en incidenteel) en deels subsidiëring van concrete produkten in de sfeer van stimulering, vernieuwing en experimenten/modelprojecten en onderzoek/monitoring.

b. Toekenning

De minister van WVC besluit, in samenspraak met andere betrokken departementen (bijvoorbeeld Justitie, BuZa/DGIS, O&W) over de toekenning van de subsidie.

c. Subsidiegrondslag

De subsidiegrondslag wordt gevormd door activiteiten-, werk- en projectplannen van betrokken organisaties.

d. Specifieke uitkering aan lagere overheid

De subsidie wordt niet gefinancierd door middel van een specifieke uitkering aan een lagere overheid.

e. Inkomensafhankelijkheid

De subsidie is niet inkomensafhankelijk.

f. Omvang per rechthebbende/subsidie-ontvanger

Wat betreft rechtspositie gaat het in 1993 om subsidies van de volgende omvang:

x f1000,-	1993	1994	1995	1996	1997
Defence for children	2.038	2.038	2.038	2.038	2.038
Communicatieplan	1.000	1.000	--	--	--
Campagne Rechtspositie	3.500	3.500	5.000	5.000	5.000

Wat betreft Jeugdinformatie is het totale subsidiebedrag (3,4 miljoen voor 1993) op ongelijke wijze verdeeld over 15 subsidiepunten.

g. Open-einde-karakter

De subsidieverlening heeft geen open-einde-karakter. De activiteiten waarvoor de subsidie is bedoeld zijn voorlopig gepland voor de periode tot en met 1995.

h. Horizonbepaling

De subsidie als zodanig kent geen horizonbepaling.

4. Budgettair beslag

a. Budgettair beslag 1993-1997

x f1000,-	1993	1994	1995	1996	1997
Jeugd-informatie	3.400	3.874	1.434	1.434	1.434
Rechtspositie	654	654	704	704	704
	4.054	4.528	2.138	2.138	2.138

b. Budgettair beslag verleden

Het budgettair beslag in het verleden is op uitgavencategorie-niveau aangegeven, verwezen wordt naar paragraaf 2.2. Het uitgavencluster 'Rechtspositie en jeugdinformatie' is opgebouwd uit bedragen afkomstig uit de uitgavencategorieën 'Preventie', 'Algemene uitgaven Jeugdbeleid' en 'Overige Landelijke Jeugdvorzieningen'.

c. Volume-informatie

Wat betreft rechtspositie gaat het in de 1993-1997 om 7 subsidiepunten. Voor wat betreft jeugdinformatie gaat het in 1993 om 15 subsidiepunten, in 1994 om 12 en de twee jaren daarop volgend om 4 subsidiepunten. Hierbij moet worden opgemerkt dat de daling samenhangt met het feit dat in het kader van jeugdinformatie experimenten worden gefinancierd met een korte doorlooptijd.

5. Internationale vergelijking

Het EVRM is reeds jaren geleden vastgesteld en ook door Nederland geratificeerd. Nagenoeg alle EG-landen hebben het VN-verdrag inzake de Rechten van het Kind al geratificeerd en zijn bezig met het vormgeven van genoemde verdragsbepalingen. Nederland zal zeer

binnenkort ook dit verdrag ratificeren en verplicht zich daarmee eveneens tot uitvoering van deze verdragsbepalingen.

Aanbevelingen in het kader van de Raad van Europa door de ministers van jeugdbeleid van de lidstaten, om te komen tot een betere toegang van jongeren tot relevante informatie, advies en hulpverlening die aansluit bij hun behoeften, en daaraan gekoppeld het verzoek van de Raad van de Europese Gemeenschappen aan de Europese Commissie om een actieprogramma inzake informatie aan jongeren in te dienen, heeft inmiddels in een plan met prioritaire acties geresulteerd. Nederland beziet welke mogelijke bijdragen zij zelf op dit terrein kan bieden. In allerlei Europese landen worden jeugdinformatie-netwerken opgezet, uitgebreid en/of verbeterd. Goede voorbeelden hiervan zijn Portugal en vooral Frankrijk. In Frankrijk wordt via het aldaar gevormde netwerk van jeugdinformatiecentra jaarlijks zo'n 45 miljoen jongeren bereikt.

Onderdeel B

0 **Evaluatie**

Jaarlijks wordt inhoudelijk en financieel verslag gedaan van de activiteiten van de gesubsidieerde en te subsidiëren organisaties. Aangezien de activiteiten met name betrekking hebben op nog te leveren produkten heeft nog geen evaluatie plaatsgevonden. Deze is wel voorzien. Voorzover er wel al produkten zijn geleverd, wordt getoetst of de activiteiten zoals overeengekomen binnen de doelstellingen zijn uitgevoerd.

I **Actualiteit van de regeling (a t/m c)**

De doelstelling van de subsidie is een actuele verplichting op grond van de door Nederland ondertekende en geratificeerde verdragen. De uitwerking van de verplichting kan goeddeels door organisaties van het particulier initiatief geschieden, op basis van door hen in te dienen plannen op grond waarvan concrete produktafspraken (kunnen) worden gemaakt. Het is dus niet zo dat de rijksoverheid zelf hier in uitvoerende zin de eerstverantwoordelijke voor is.

II Effectiviteit van de regeling

a. Doelgroep en bereik

De primaire doelgroep wordt gevormd door de categorie minderjarigen en hun ouders/verzorgers. Daarnaast worden ook intermediairen en overige volwassenen bereikt. Onderzoek omtrent bereik van de doelgroep is nog gaande of wordt gestart in het kader van nieuwe activiteiten. Bij het maken van produktafspraken met particuliere organisaties voor 1993 en 1994 zal het bereik van de doelgroep daarvan onderdeel zijn en begeleid worden door effectiviteitsmetingen.

b. Gedrag van subsidie-ontvanger/doelgroep

Het verstrekken van informatie (en indirect het beïnvloeden van de attitude van de doelgroep) is een doelstelling van het beleid en vormt onderdeel van de verplichtingen uit het EVRM respectievelijk het VN-verdrag. Effectmeting en evaluatie zal over de bereikte effecten nadere informatie moeten geven.

c. Financiële tegemoetkoming bijzondere kosten/profijtbeginsel

De subsidie heeft niet tot doel een financiële tegemoetkoming te geven voor bijzondere kosten.

d. Effecten op de inkomensverdeling

De subsidie heeft geen effect op de inkomensverdeling.

III Doelmatigheid van de regeling

a. Doelmatigheid van het beleidsinstrument in vergelijking tot andere instrumenten

Instrumenten als heffing, regelingen of ongebonden inkomensoverdracht lenen zich niet om op grote schaal bekendheid te geven aan de verdragsinhoud, noch voor de informatievoorziening aan jongeren.

b. Doelmatige opzet

Door het maken van concrete produktafspraken wordt een efficiënte inzet van de subsidie in relatie tot de doelstelling bevorderd.

4. Participatie

De minister van WVC beschrijft in de Beleidsbrief d.d. 15 november 1991 (kenmerk DASB-U-911991) "Welzijnsbeleid in de jaren negentig : Samenwerken langs nieuwe wegen" de doelstelling van het welzijnsbeleid als "het versterken en handhaven van de onafhankelijkheid van mensen." Een doelstelling die bereikt kan worden door stimulering van maatschappelijke participatie en integratie.

Het participatiebeleid is derhalve gericht op het bevorderen van de betrokkenheid van jeugdigen bij hun directe leefomgeving en hun deelname aan maatschappelijke activiteiten op wijk- en lokaal niveau. Het accent ligt daarbij op het versterken van de eigen initiatieven van jeugdigen (en hun ouders) en de sociale structuur in wijken. Het beleid moet met name een bijdrage leveren aan de integratie van jeugdigen in achterstandssituaties.

De subsidie-uitgaven in het kader van participatie kunnen worden verdeeld in de volgende clusters:

- Innovatieprogramma participatiebeleid (4.1);
- Identiteitsorganisaties (4.2);
- Overige landelijke jeugdorganisaties (4.3);
- Cultuurparticipatie (4.4).

4.1 Innovatieprogramma participatiebeleid

Onderdeel A

1. **Formele basis van de subsidie-uitgaven**

Er is geen sprake van subsidieverlening op basis van een aparte subsidieregeling, maar van individuele beschikkingen op basis van de Welzijnswet en soms de Begrotingswet.

2. **Doelstelling**

Het samen met lokale overheden en andere betrokken actoren ontwikkelen van een aanpak die de betrokkenheid van jeugdigen bij hun directe leefomgeving en hun deelname aan maatschappelijke activiteiten op wijk- en lokaal niveau bevorderen, waarbij het accent

ligt op het versterken van eigen initiatieven van jeugdigen (en hun ouders) en de sociale structuur in wijken en op de integratie van jeugdigen in achterstandssituaties. Het creëren van randvoorwaarden voor de implementatie van een dergelijke aanpak.

3. Wijze van subsidieverlening

a. Rechthebbenden/subsidie-ontvanger

Lokale overheden, steunfunctie-organisaties, universiteiten en onderzoeks-instellingen, maatschappelijke organisaties.

b. Toekenning

Over toekenning van de subsidie beslist de directeur Jeugd-beleid, namens minister van WVC.

c. Subsidiegrondslag

De subsidie-uitgaven hebben betrekking op:

- inventarisatie en analyse van relevante ontwikkelingen en voorbeelden in binnen- en buitenland die een bijdrage leveren aan de doelstelling van het participatiebeleid, resulterend in een overzicht van succes- en faal- factoren, uitgangspunten en randvoorwaarden;
- het nader in kaart brengen van ontwikkelingen en specifieke knelpunten in het participatiegedrag van jeugdigen;
- het samen met lokale overheden en andere betrokken actoren ontwikkelen van procesmatige modellen, die gericht zijn op het bevorderen van het eigen initiatief en de participatie van jeugdigen in hun directe leefomgeving;
- experimenten op lokaal niveau die inzicht moeten bieden in de bruikbaarheid en de effecten van deze modellen in de praktijk;
- het creëren van randvoorwaarden voor de implementatie van deze modellen;
- een voorstudie naar de mogelijkheden om allochtone meisjes direct en actief te betrekken bij het verbeteren van hun eigen positie in het onderwijs en op de arbeidsmarkt, uitgaande van hun eigen behoeften, initiatieven en ervaringen. Op basis daarvan in samenwerking met O&W, SZW, WVC/DVMA en lokale overheden uitvoeren van een aantal experimentele lokale projecten op dit terrein.

Subsidie wordt verleend op basis van vooraf vastgestelde produktafspraken en termijnen. Bij het subsidiëren van experimenten worden uitsluitend die kosten gefinancierd, die nodig zijn om de experimentdoelen te realiseren en niet noodzakelijk zijn bij eventuele structurele implementatie, zoals ontwikkelingskosten, ondersteuning en evaluatie. Waar mogelijk wordt gestreefd naar gezamenlijke financiering met andere actoren, met name lokale overheden.

d. Specifieke uitkering aan lagere overheid

In het geval van experimenten op lokaal niveau is sprake zijn van incidentele specifieke uitkeringen aan gemeenten.

e. Inkomensafhankelijkheid

De subsidie is niet inkomensafhankelijk.

f. Omvang per rechthebbende/subsidie-ontvanger

De omvang van de subsidie verschilt per subsidietoekenning.

g. Open-einde-karakter

De subsidieverlening heeft geen open-einde-karakter, per subsidietoekenning wordt een maximaal subsidie vastgesteld voor een vooraf overeengekomen periode.

h. Horizonbepaling

De subsidie als zo danig kent geen horizonbepaling.

4. Budgettair beslag

a. Budgettair beslag 1993-1997

x f1000,-	1993	1994	1995	1996	1997
	636	1.132	1.132	1.132	1.132

b. Budgettair beslag verleden

Het budgettair beslag in het verleden is op uitgavencategorie-niveau aangegeven, verwezen wordt naar paragraaf 2.2.

c. Volume-informatie

Er is nog geen volume-informatie beschikbaar.

5. Internationale vergelijking

Nederland heeft de VN-verklaring van de Rechten voor het Kind ondertekend. Ook andere Europese landen voeren een beleid, dat erop is gericht kinderen en jeugdigen in staat te stellen in het traject naar volwassenheid van hun rechter gebruik te laten maken. Met name waar dit door omstandigheden niet vanzelfsprekend is, worden overheidsmaatregelen genomen om dit proces te bevorderen. De vormgeving per land is zeer verschillend. In de Europese Gemeenschap en de Raad van Europa, waarvan Nederland lid is, is participatie een belangrijk thema. Binnen de Raad van Europa is specifiek aandacht voor lokaal participatiebeleid.

Onderdeel B

0 Evaluatie

Aangezien het nieuw (te ontwikkelen) beleid betreft, heeft er nog geen evaluatie plaats gevonden.

I Actualiteit (a t/m c)

Voor de actualiteit en politieke prioriteit van dit onderdeel van het participatiebeleid wordt verwezen naar de inleiding van dit onderdeel.

II Effectiviteit

a. Doelgroep en bereik

Uiteindelijk doelgroep zijn de jeugdigen in Nederland, met nadruk op jeugdigen in achterstandssituaties. De directe doelgroep zijn intermediairen als lokale overheden, steun-functie-organisaties, maatschappelijke organisaties en voorzieningen op lokaal niveau.

b. Gedrag van subsidie-ontvanger/doelgroep

De subsidie heeft tot doel om via de subsidie-ontvangers de doelgroep te beïnvloeden: bij intermediairen in die zin dat bijstelling van beleid-(sprioriteiten) plaatsvindt, bij jeugdigen zoals beschreven in de doelstelling van het participatiebeleid (non-participatie en het beroep op collectieve voorzieningen moet afnemen).

- c. Financiële tegemoetkoming bijzondere kosten/profijtbegin-
 sel
 De subsidie heeft niet tot doel een financiële tegemoetkoming
 te geven voor bijzondere kosten.
- d. Effecten op de inkomensverdeling
 De subsidie heeft geen effecten op de inkomensverdeling.

III Doelmatigheid

- a. Doelmatigheid van het beleidsinstrument in vergelijking tot
 andere instrumenten
 Omdat het (nieuw) te ontwikkelen beleid betreft, is het niet
 mogelijk te bepalen of de subsidie een doelmatig beleidsinstru-
 ment is.
- b. Doelmatige opzet
 Subsidie wordt verleend op basis van vooraf vastgestelde
 produktafspraken en termijnen. Bij het subsidiëren van experi-
 menten worden uitsluitend die kosten gefinancierd, die nodig
 zijn om de experimentdoelen te realiseren en niet noodzakelijk
 zijn bij eventuele structurele implementatie, zoals ontwikke-
 lingskosten, ondersteuning en evaluatie. Er wordt nauw samenge-
 werkt met andere actoren en, waar mogelijk, gestreefd naar
 medefinanciering door met name lokale overheden.

5.2 Identiteitsorganisaties

Onderdeel A

1. Formele basis van de subsidie-uitgaven

De subsidie is gebaseerd op de Landelijke subsidieregeling Iden-
 titeitsorganisaties jeugd- en jongerenwerk. (Stb. 1988,17).

2. Doelstelling

De subsidie heeft tot doel om de organisaties in de gelegenheid te
 stellen om op basis van een levens- of wereldbeschouwing, van een
 als gemeenschappelijk ervaren situatie of van een specifieke
 spelmethodiek activiteiten tot stand te brengen voor de leden,
 waarbij de organisatie en uitvoering van de activiteiten worden
 verricht door vrijwilligers.

3. Wijze van subsidieverlening

a. Rechthebbenden/subsidieontvanger

De identiteitsorganisaties bestaan uit 3 clusters:

- identiteitsgebonden sociaal cultureel jeugd- en jongerenwerk;
- plattelandsjongeren organisaties;
- jongerenorganisaties spelmethodiek.

b. Toekenning

Over toekenning van de subsidie besluit de directeur Jeugd-beleid, namens de minister.

c. Subsidiegrondslag

De subsidie ten behoeve van een cluster bestaat uit een jaarlijks vast te stellen bedrag ten behoeve van overeenkomstig een door de minister goedgekeurd programma, van te realiseren activiteiten. c.q. 'produkten'.

d. Specifieke uitkering aan lagere overheid

De subsidie wordt niet gefinancierd door middel van een specifieke uitkering aan een lagere overheid.

e. Inkomensafhankelijkheid

De subsidie is niet inkomensafhankelijk.

f. Omvang per rechthebbende/subsidie-ontvanger

Het gaat in 1993 om de volgende uitgaven:

- cluster identiteitsgebonden sociaal cultureel jeugd- en jongerenwerk 6,7 mln.
- cluster plattelandsjongerenorganisaties 1,9 mln.
- Cluster jongerenorganisaties spelmethodiek 3,3 mln.

g. Open-einde-karakter

De subsidieverlening heeft geen open-einde-karakter. De beschikbare bedragen per cluster zijn gemaximeerd op het niveau 1992.

h. Horizonbepaling

De subsidie kent geen horizonbepaling.

4. Budgettair beslag

a. Budgettair beslag 1993-1997

x f1000,-	1993	1994	1995	1996	1997
-----------	------	------	------	------	------

Identiteitsgebon- den sociaal-cultu- reel jeugd- en jongerenwerk	6.700	6.700	6.700	6.700	6.700
Plattelands- jongerenorganisa- ties	1.903	1.903	1.903	1.903	1.903
Jongerenorganisa- ties spelmethodiek	3.322	3.322	3.322	3.322	3.322
	11.925	11.925	11.925	11.925	11.925

b. Budgettair beslag verleden

x f1000,-	1987	1988	1989	1990	1991	1992
	14.620	14.870	14.924	15.365	15.831	12.274

c. Volume-informatie

Het gaat hierbij om 19 landelijke organisaties die in 3 clusters zijn samengebracht. Twee organisaties vorm en het cluster jongerenorganisaties spelmethodieken, drie organisaties vormen het cluster plattelandsjongerenorganisaties. Het cluster identiteitsgebonden sociaal cultureel jeugd- en jongerenwerk bestaat uit 14 organisaties.

In aansluiting op het advies van de begeleidingscommissie Uitvoering Clustering zou er nog een vierde cluster gevormd gaan worden. Dit vierde cluster spel- en expressieorganisaties zou bestaan uit de organisaties LANS en NUSO. Door het beëindigen van de subsidie aan LANS per 1 januari 1992 is het beoogde doel het creëren van één aanspreekpunt gerealiseerd. NUSO behoort tot de uitgaven categorie preventie.

Onderdeel B

0. Evaluatie

In 1985 is de tijdelijke regeling subsidiëring landelijke identiteitsorganisaties voor jeugd- en jongerenwerk, politieke en werkende jongerenorganisaties geëvalueerd.

I Actualiteit (a t/m c)

De subsidiëring van de identiteitsorganisaties kent een zeer lange historie die teruggaat tot voor 1940. De identiteitsorganisaties werden destijds gezien als instrument om jongeren te doen participeren in de maatschappij. Tot voor kort werden de identiteitsorganisaties gesubsidieerd met als eerste doel de instandhouding. De hoogte van het budget werd mede bepaald door het ledental.

In aansluiting op het advies van de Begeleidingscommissie Uitvoering Clustering wordt overgegaan tot clustering van organisaties en tot een andere wijze van financiering. Het zal daarbij gaan om produktgerichte financiering en niet langer om het louter instandhouden van organisaties. De te subsidiëren produkten dienen bij te dragen aan het realiseren van de doelstelling van het participatiebeleid.

II Effectiviteit

a. Doelgroep en bereik

De doelgroep wordt gevormd door de leden van de identiteitsorganisaties. Het aantal leden bepaalde tot voor kort de hoogte van het budget. Er was dus altijd een directe relatie tussen ledental en subsidie-uitgave.

De ledentallen zijn als volgt over de drie clusters verspreid (indicatief):

- identiteitsgebonden sociaal cultureel jeugd- en jongerenwerk	280.719
- plattelandsjongerenorganisaties	81.824
- jongerenorganisaties spelmethodiek	<u>163.819</u>
Totaal	526.362

b. Gedrag van subsidie-ontvanger/doelgroep

Het gaat uiteindelijk om het bevorderen van maatschappelijke participatie en integratie van jeugdigen, met name jeugdigen in achterstandssituaties.

c. Financiële tegemoetkoming bijzondere kosten/profijtbeginzel

De subsidie heeft niet als doel te voorzien in bijzondere kosten. Voor wat betreft de noodzaak van de huidige omvang van de subsidie valt op te merken dat door het feit dat het recht-

streekse doel van subsidiëring niet meer is de instandhouding van de organisaties, de organisaties hiervoor zelf voorzieningen dienen te treffen. Een mogelijkheid is om van de leden een hogere bijdrage te vragen voor door de organisatie aangeboden activiteiten, produkten.

d. Effecten op de inkomensverdeling

De subsidie heeft geen effecten op de inkomensverdeling.

III Doelmatigheid

a. Doelmatigheid van het beleidsinstrument in vergelijking tot andere instrumenten

Door de subsidiëring op basis van een in te dienen begroting en werkplan, zoals is voorgeschreven in de landelijke subsidie-regeling identiteitsorganisatie jeugd- en jongerenwerk, wordt ieder jaar beslist over subsidieverlening en het te voeren beleid door de subsidiënt.

b. Doelmatige opzet

Met de door de commissie Begeleiding Uitvoering Clustervorming tot stand gebrachte clustering van organisaties wordt beoogd door samenwerking een inhoudelijke meerwaarde te realiseren. De meerwaarde moet tot uitdrukking komen in vernieuwende activiteiten en of produkten, die tevens de nieuwe grondslag voor subsidiëring vormen. Een ander doel van de clustering is om zowel in financieel opzicht qua organisatorische uitvoeringslast de doelmatigheid en effectiviteit voor de directie en de betrokken organisaties te bevorderen. Binnen de clusters behouden de organisaties alle ruimte om hun verantwoordelijkheid voor de eigen identiteit uit te dragen binnen het gegeven van de maatschappelijke diversiteit. Identiteit en pluriformiteit zijn in de gekozen clusterconstructies evenwichtig uitgewerkt.

Een gevolg van de nieuwe wijze van subsidiëren is dat de "Landelijke subsidieregeling identiteitsorganisatie- jeugd- en jongerenwerk" voor wat betreft het deel identiteitsorganisaties hierop is aangepast. In de oude situatie diende de subsidie, al dan niet gebaseerd op ledentallen en dergelijke, in eerste instantie de organisaties in stand te houden en daarmee de

activiteiten. In de nieuwe situatie zal worden overgegaan naar projectgerichte financiering van organisaties.

4.3 Overige landelijke jeugdorganisaties

Onderdeel A

1. **Formele basis van de subsidie-uitgaven**

Subsidie-uitgaven zijn gebaseerd op de Landelijke subsidieregeling Identiteitsorganisaties voor jeugd- en jongerenwerk (Stb 1988, 17).

2. **Doelstelling**

De subsidieverlening heeft tot doel organisaties in de gelegenheid te stellen om in het kader van maatschappelijk en sociaal cultureel welzijn uitsluitend of overwegend werkzaam te zijn voor en met jeugdigen en jongeren.

3. **Wijze van subsidieverlening**

a. Rechthebbenden/subsidieontvanger

Rechthebbenden zijn: Landelijke ledenorganisaties, anders dan identiteitsorganisaties of politieke jongerenorganisaties, zoals werkende jongerenorganisaties, de landelijke samenwerking van organisaties van buitenlandse arbeiders en organisaties voor gehandicapte jongeren, waarbij specifieke belangenbehartiging een rol kan spelen.

b. Toekenning

Over toekenning van de subsidie besluit de directeur Jeugdbeleid, namens de minister van WVC.

c. Subsidiegrondslag

Voor deze instellingen geldt dat, tenzij in het Rijksplan Welzijnswet is voorzien in een wijziging, bij de voorbereiding van het werkprogramma kan worden uitgegaan van een ongewijzigd budget. Daarbij blijft echter onverlet dat de toekenning van de subsidie alleen geschiedt op basis van het bij de aanvraag te voegen werkprogramma.

d. Specifieke uitkering aan lagere overheid

De subsidie wordt niet gefinancierd door middel van een speci-

fieke uitkering aan lagere overheden.

e. Inkomensafhankelijkheid

De subsidie is niet inkomensafhankelijk.

f. Omvang per rechthebbende/subsidie-ontvanger.

Het gaat in 1993 om de volgende uitgaven:

- Werkende jongerenorganisaties	5,4 mln.
- Organisaties voor gehandicapte jongeren	0,4 mln.
- Landelijke samenwerking van organisaties voor buitenlandse arbeiders (jongeren)	0,2 mln.

Van de organisaties wordt geen eigen bijdrage gevraagd.

g. Open-einde karakter

De subsidie heeft geen open-einde karakter, de budgetten zijn gemaximeerd.

h. Horizonbepaling

De subsidie kent geen horizonbepaling.

4. Budgettair beslag

a. Budgettair beslag 1993-1997

x f1000,-	1993	1994	1995	1996	1997
	6.051	5.746	5.746	5.746	5.746

b. Budgettair beslag verleden

Het budgettair beslag in het verleden is niet apart aan te geven, wel als totaal met de categorie overige landelijke jeugdvoorzieningen. Verwezen wordt hiervoor naar paragraaf 2.2.

c. Volume-informatie

Het gaat om zes subsidiepunten.

Onderdeel B

0 Evaluatie

In 1985 is de voorloper van deze regeling, de Tijdelijke regeling subsidiëring landelijke Identiteitsorganisaties en werkende jongerenorganisaties, geëvalueerd.

I Actualiteit (a t/m c)

De beweegredenen voor subsidiëring zijn verschillend. De subsidiëring van de werkende jongerenorganisaties is historisch en politiek bepaald. De organisaties voor gehandicapte jongeren en de landelijke samenwerking van organisaties van buitenlandse arbeiders krijgen subsidie omdat het achterstandsgroepen betreft die extra problemen ondervinden bij het verwerven van een plek in de maatschappij. Vanaf 1 januari 1994 zal evenals bij de identiteitsorganisaties produktgerichte subsidiëring plaatsvinden in het kader van de doelstelling van het (nieuwe) participatiebeleid.

II Effectiviteit

a. Doelgroep en bereik

Doelgroep bestaat uit werkende, gehandicapte en allochtone jongeren. Over het bereik van deze doelgroep valt het volgende op te merken. De werkende jongeren bestaan uit CNV- en FNV jongeren. Het aantal CNV-jongeren bedraagt 35 à 40.000 en het aantal FNV-jongeren is 60 à 65.000. Bij de gehandicapte en allochtone jongeren is sprake van subsidiëring van zogenaamde belangenbehartigingskoepels: Gehandicaptenraad, Dovenraad en LSOBA. Bij de slechthorende jongeren bedraagt het aantal leden ongeveer 1500.

b. Gedrag van subsidie-ontvanger/doelgroep

Het gaat uiteindelijk om het bevorderen van maatschappelijke participatie en integratie van jeugdigen, met name jeugdigen in achterstandssituaties.

c. Financiële tegemoetkoming bijzondere kosten/profijtbeginsel

De subsidie heeft niet tot doel te voorzien in bijzondere kosten. Omdat in de nabije toekomst de subsidiëring zal afhangen van de te leveren 'output' in relatie tot de prioriteiten van beleid zoals het Ministerie van WVC incas de directie jeugdbeleid die stelt, zullen de organisaties voor wat betreft de financiële middelen steeds meer op zichzelf aangewezen zijn. Dit kan ertoe leiden dat van de aangesloten leden een hogere bijdrage zal worden gevraagd.

d. Effecten op de inkomensverdeling

De subsidie heeft geen effecten op de inkomensverdeling.

III Doelmatigheid

a. Doelmatigheid van het beleidsinstrument in vergelijking tot andere instrumenten

Door de subsidiëring op basis van een in te dienen begroting en werkplan, zoals is voorgeschreven in de landelijke subsidie-regeling identiteitsorganisatie jeugd- en jongerenwerk, kan ieder jaar worden beslist over subsidieverlening en het te voeren beleid door de subsidiënt.

b. Doelmatige opzet

Omdat op dit moment de subsidiëring vooral gericht is op de instandhouding van de organisaties kan niet gesproken worden van een grote doelmatigheid. Door de subsidiëring afhankelijk te stellen van de te leveren produkten, zal de doelmatigheid enigszins kunnen worden bevorderd. De effecten van deze nieuwe financieringswijze zullen na 2 à 3 jaar worden geëvalueerd.

4.4 Cultuurparticipatie

Onderdeel A

1. **Formele basis van de subsidieuitgaven**

De formele basis van de subsidie-uitgaven is de Welzijnswet.

2. **Doelstelling**

De doelstelling is het vergroten van de maatschappelijke participatie en integratie van jeugdigen door het stimuleren van (actieve) deelname aan culturele activiteiten.

3. **Wijze van subsidieverlening**

a. Rechthebbenden/subsidieontvanger

Diverse landelijke organisaties op het terrein van jeugdcultuur zijn de rechthebbenden van de subsidies.

b. Toekenning

De minister van WVC, namens deze de directeur Jeugdbeleid beslist over de toekenning van de subsidies.

c. Subsidiegrondslag

De grondslag van de subsidies wordt gevormd door een door organisaties op te stellen activiteitenplan/werkplan en de daaraan gekoppelde begroting van de kosten.

d. Specifieke uitkering aan lagere overheid

De subsidie is niet inkomensafhankelijk.

e. Inkomensafhankelijkheid

Het betreft geen specifieke uitkering aan lagere overheden.

f. Omvang per rechthebbende/subsidie-ontvanger

Het gaat om in 1993 om de volgende uitgaven:

- CJP	354.937,-
- St. Maurits	312.155,-
- LOKV	150.000,-
- Jeugdmuseum	200.000,-
- Raad van Europa (int. jeugdkaart)	15.000,-
- EYCA-secr.	100.000,-

g. Open-einde karakter

Er is geen sprake van subsidieverlening met een open einde karakter. Organisaties krijgen een maximumsubsidie toegekend, dat niet overschreden kan worden.

h. Horizonbepaling

De subsidie kent geen horizonbepaling.

4. Budgettair beslag

a. Budgettair beslag 1993-1997

x f1000,-	1993	1994	1995	1996	1997
	1.132	1.032	982	982	982

b. Budgettair beslag verleden

Het budgettair beslag in het verleden is op uitgavencategorie-niveau aangegeven, verwezen wordt naar paragraaf 2.2. De uitgaven in dit cluster behoren tot de uitgavencategorieën 'Algemene uitgaven Jeugdbeleid' en 'Overige landelijke jeugdvoorzieningen'.

c. Volume-informatie

In 1993 gaat het om 6 subsidiepunten. In de periode 1994-1997

gaat het om 5 subsidie-punten.

5. Internationale vergelijking

In de meeste EG-landen worden vergelijkbare subsidies verstrekt. Zo kennen de meeste West-Europese landen met het Cultureel Jongeren Paspoort vergelijkbare organisaties, die veelal geheel of overwegend door de overheid worden gefinancierd.

Onderdeel B

0 Evaluatie

Organisaties zijn verplicht jaarlijks inhoudelijk en financieel verslag te doen van de op basis van het activiteitenplan/werkplan verrichte werkzaamheden. Daarnaast laten verschillende organisaties zelf periodiek evaluaties verrichten naar bereik, omvang en uitwerking van activiteiten.

I Actualiteit (a t/m c)

Actieve deelname aan cultuuractiviteiten kan een belangrijke bijdrage leveren aan maatschappelijke participatie. Wel geldt dat op korte termijn evenals bij de landelijke jongerenorganisaties het beleid t.a.v. de betreffende organisaties zal worden omgebogen naar een produktgerichte financiering. Die produkten dienen dan te passen in de doelstelling van het participatiebeleid en bij te dragen aan de realisering daarvan.

II Effectiviteit

a. Doelgroep en bereik

De doelgroep van de subsidie-uitgaven zijn jongeren tot 25 jaar. Bij de voorgenomen produktgerichte financiering zal het accent sterker moeten komen te liggen op jongeren in wijken of regio's met zwakke sociale structuren/jongeren in achterstandssituaties.

De doelgroep wordt bereikt, hoewel de mate waarin jongeren in achterstandssituaties worden bereikt voor verbetering vatbaar is.

b. Gedrag van subsidie-ontvanger/doelgroep

Actieve deelname van een grote groep jongeren aan culturele

activiteiten wordt beoogd, die moet bijdragen aan verbetering van hun maatschappelijke participatie en integratie.

- c. Financiële tegemoetkoming bijzondere kosten/profijtbeginself
De subsidie heeft niet als doel een financiële tegemoetkoming te geven voor bijzondere kosten.
- d. Effecten op de inkomensverdeling
De effecten van de subsidie-uitgaven op de inkomensverdeling zijn verwaarloosbaar tot nihil (hooguit kunnen de kortingen die kaarthouders van CJP krijgen op diverse activiteiten een beperkte rol spelen).

III Doelmatigheid

- a. Doelmatigheid van het beleidsinstrument in vergelijking tot andere instrumenten

Het valt moeilijk in te zien hoe het doel van de subsidie-uitgaven - het stimuleren van culturele activiteiten van jongeren in wijken en regio's met een zwakke sociale structuur teneinde hun binding met de samenleving te versterken - met beleidsinstrumenten als heffingen, regelgeving of ongebonden inkomensoverdracht gerealiseerd zou kunnen worden. Een gerichte ondersteunende inspanning in complementair bestuur met de andere overheden is een mogelijke oplossing.

- b. Doelmatige opzet

Op dit moment worden de subsidie-uitgaven gebruikt voor het structureel financieren van instellingen in hun exploitatie teneinde ze in staat te stellen hun werkplan/activiteitenplan uit te voeren. Op korte termijn wil de Directie Jeugdbeleid in overleg met deze organisaties de subsidie-uitgaven op andere wijze vorm geven d.m.v. produktfinanciering. Zo verdwijnt het automatisme van het vaste exploitatie-subsidie en kunnen de beschikbare middelen gericht aangewend worden om ingezet te worden voor produkten die aansluiten bij de prioriteiten van de rijksoverheid i.c. de doelstelling van het participatiebeleid. Ook andere organisaties dan de organisaties die thans subsidie ontvangen zouden in die situatie een offerte kunnen uitbrengen voor het leveren van de door de overheden verlangde productie/diensten, hetgeen de bestaande organisaties prikkelt om hun

produkten/diensten meer in overeenstemming met de actuele maatschappelijke vraag te brengen.

5. Opvoedingsondersteuning en preventie oudere jeugd

Onderdeel A

1. **Formele basis van de subsidie-uitgaven**

Dit uitgavencluster heeft betrekking op experimenten/projecten op het terrein van:

- opvoedingsondersteuning/pedagogische preventie (0-6 jaar);
- preventie oudere jeugd.

Binnen het cluster wordt tevens aparte aandacht besteed aan het ondersteunen van initiatieven om kinderen meer bij hun directe leefomgeving te betrekken.

Voor dit beleidsonderdeel bestaat geen eigen subsidieregeling. Subsidies worden in het algemeen verleend op grond van de Begrotingswet. Daarnaast worden ter ondersteuning van activiteiten in de leefomgeving enkele organisaties gesubsidieerd op basis van de Welzijnswet.

2. **Doelstelling**

Doel van de experimenten opvoedingsondersteuning is proefondervindelijk inzicht te verschaffen in (de realisatie van) een adequaat aanbod van opvoedingsondersteuning en de implementatie daarvan.

Het preventiebeleid oudere jeugd is enerzijds toegespitst op het bevorderen van een samenhangend lokaal jeugdbeleid, anderzijds op het stimuleren van deelname aan het traject van scholing en arbeid: het versterken van de preventieve functie van welzijnsinstellingen om in een vroegtijdig stadium schooluitval te voorkomen.

3. **Wijze van subsidieverlening**

a. **Rechthebbenden/subsidieontvanger**

Subsidiëring heeft met name betrekking op experimenten/projecten op het terrein van opvoedingsondersteuning en oudere jeugd en daaraan gekoppeld onderzoek, informatie, voorlichting en monitoring. Daarbij gaat het om incidentele of projectsubsidies. Er is geen activiteit of instantie die daartoe structu-

reel gesubsidieerd wordt. Subsidie kan worden toegekend aan (uitvoerende, ondersteunings- of onderzoeks) instellingen of aan andere overheden die zich bezig houden met de projecten/experimenten.

Daarnaast wordt ter stimulering van initiatieven in de leefomgeving wel een aantal landelijke organisaties gesubsidieerd: de NUSO, de Stichting Jeugdruimte en de Stichting Speelruimte.

b. Toekenning

Over de toekenning van de subsidie beslist de directeur Jeugdbeleid, namens de minister van WVC.

c. Subsidiegrondslag

De subsidie wordt verleend op basis van het volbrengen van activiteiten die ten dienste staan aan innovatie op terrein van opvoedingsondersteuning en oudere jeugd c.q. aan de implementatie van projectresultaten. Bij het subsidiëren van experimenten, worden door WVC alleen de projectkosten en niet de uitvoeringskosten gefinancierd. Onder de projectkosten worden de extra inspanning/kosten verstaan die nodig zijn om de experimentdoelen te realiseren, zoals onderzoek, coördinatie en ondersteuning. De uitvoeringskosten zijn de kosten voor het uitvoerende werk, met en voor cliënten, die via reguliere financiering gedekt worden. De uitvoeringskosten komen voor rekening van de betrokken voorzieningen. Voor het bewerken van de projectresultaten om implementatie elders mogelijk te maken kunnen zo nodig tijdelijke/incidentele subsidies beschikbaar worden gesteld.

Door bovengenoemde landelijke organisaties op terrein van leefomgeving worden, op grond van een activiteitenplan, diensten geleverd aan het regionale of plaatselijke welzijnswerk. Daar wordt een deel van de kosten van produkten van deze organisaties gesubsidieerd.

d. Specifieke uitkering aan lagere overheid

In het geval van experimenten op lokaal niveau kan sprake zijn van incidentele specifieke uitkeringen aan gemeenten.

e. Inkomensafhankelijkheid

De subsidie is niet inkomensafhankelijk.

f. Omvang per rechthebbende/subsidie-ontvanger

Bij de experimenten/projecten geldt geen normering voor toe te kennen subsidiebedragen. De omvang van de subsidie verschilt van geval tot geval.

Bij de speelruimte organisaties geldt de volgende subsidiëring:

- NUSO (ca. 90% subsidie in totale kosten)	838.500,-
- Stichting Jeugdruimte (ca. 80%)	738.500,-
- Stichting Speelruimte cs (100% subsidie)	832.034,-
- LANS (formatieplaats)	211.287,-
- Informatie en adviescentrum schoolaccommodaties	50.000,-

g. Open-einde-karakter

De subsidie heeft geen open-einde-karakter. De subsidietoekenningen kennen een horizonbepaling in de zin van een maximaal (jaar) budget en te voren vastgestelde subsidietermijn (4 jaar of korter). De NUSO, de Stichting Jeugdruimte, LANS (formatieplaats) en de Stichting Speelruimte worden echter structureel gesubsidieerd.

h. Horizonbepaling

De subsidie als zodanig kent geen horizonbepaling.

4. Budgettair beslag

a. Budgettair beslag 1993-1997

x f1000,-	1993	1994	1995	1996	1997
Opvoedingsondersteuning	3.365	4.513	4.513	163	163
Leefomgeving	2.670	4.935	2.500	2.500	2.500
Preventie oudere jeugd	2.250	2.862	3.249	--	--
	8.285	12.310	10.262	2.663	2.663

b. Budgettair beslag verleden

Het budgettair beslag in het verleden is op uitgavencategorie-niveau aangegeven, verwezen wordt naar paragraaf 2.2.

c. Volume-informatie

aantal subsidiepunten	1993	1994	1995	1996	1997
Opvoedingsondersteuning	11	7	7	7	7
Leefomgeving	5	6	5	5	5
Preventie oudere jeugd	6	5	--	--	--

5. Internationale vergelijking

In diverse EG landen wordt aandacht besteed aan preventief jeugd-beleid, bijv. opvoedingsondersteuning (Engeland, Italië) en lokaal geïntegreerd jeugd-beleid (Frankrijk, Duitsland).

Op terrein van de leefomgeving zijn in Duitsland vele facetten wettelijk geregeld, bijv. volumebepalingen speelruimte bij nieuwbouw.

Onderdeel B

0 Evaluatie

Op het terrein van de leefomgeving van kinderen is door het onderzoeksinstituut voor Technische Bestuurskunde te Delft onderzoek verricht. In het rapport 'Van wieg tot wooneenheid' (1989) wordt gewezen op het belang van ruimtelijke voorzieningen voor de jeugd. Een van de hoofdconclusies is dat met name de ruimtebehoefte van de jeugd vanaf 12 jaar regelmatig wordt veronachtzaamd.

I Actualiteit (a t/m c)

Door diverse omstandigheden lopen vooral kinderen uit risicogroepen de kans zware gedrags- en emotionele problemen te ontwikkelen. Het gevolg is dat deze kinderen in veel gevallen vroeg of laat uitvallen: uit het gezin, sociale netwerken, school, arbeidsmarkt. Dit leidt er toe dat er een toenemend beroep wordt gedaan op kostbare (zorg) voorzieningen.

Opvoedingsondersteuning

Dat gebeurt vooral door een preventieve benadering, waarbij ze optimaal worden toegeleid naar reguliere voorzieningen. Kinderen en hun ouders dienen ondersteund te worden door een adequate dienstverlening. De prioriteit voor het jonge kind is op inhoude-

lijke gronden gebeurd, omdat problemen nogal eens op jonge leeftijd beginnen en omdat op deze leeftijd eerder positieve veranderingen bij ouder en kind kunnen worden bereikt. Maar ook organisatorische aspecten hebben aan deze keuze bijgedragen. Het huidige voorzieningenaanbod wordt met name bij gezinnen met jonge kinderen als 'gewoon' ervaren (consultatiebureau, kinderopvang en dergelijke). De laagdrempeligheid maakt deze instellingen uitermate geschikt voor opvoedingsondersteuning. Onder opvoedingsondersteuning worden maatschappelijke activiteiten verstaan, die specifiek tot doel hebben de ontwikkeling van kinderen optimaal te doen verlopen. Deze activiteiten richten zich doorgaans niet op het kind zelf, maar op de situatie waarin het wordt opgevoed (gezin, buurt, kinderopvang en dergelijke). Een groot aantal organisaties is actief, zoals kruiswerk/CB, peuterspeelzalen, S&O, adviesbureaus, VTO, RIAGG en jeugdhulpverlening. Dit aanbod is echter onoverzichtelijk en onsamenhangend en sluit onvoldoende aan op de behoefte van de gebruiker. Bovendien blijkt dat de wensen, problemen en behoeften van die gebruikers slechts in geringe mate bekend zijn. Om nu inzicht te verkrijgen in een adequaat aanbod van opvoedingsondersteuning is begin 1993 een aantal experimenten gestart voor de periode van 3 jaar. De vormgeving van deze experimenten is verwoord in een concept-nota 'Experimenten Opvoedingsondersteuning', die in het voorjaar van 1993 aan de Tweede Kamer zal worden aangeboden. Randvoorwaarde vanuit beleidsoogpunt is dat er geen nieuwe voorzieningen worden gecreëerd, maar dat men komt tot een betere samenhang van het voorzieningenaanbod, die is afgestemd op de behoefte aan opvoedingsondersteuning.

Preventie oudere jeugd

Op het terrein van preventie oudere jeugd is enige jaren in 10 gemeenten geëxperimenteerd met lokaal geïntegreerd jeugdbeleid. Dit beleid is als onderdeel van het Meerjarenprogramma Jeugdbeleid 1988 (TK, vergaderjaar '88-'89, 20491, nrs. 2 en 3) ingezet vanuit de overweging dat waar zich op meerdere terreinen risico's of problemen voordoen, hiervoor ook een samenhangend aanbod nodig is, dat zowel op uitvoerend als op bestuurlijk niveau gestalte moet krijgen. Dit beleid verkeert nu in de fase dat de opgebouwde

ervaring en de resultaten van het begeleidend onderzoek breder onder de aandacht moeten worden gebracht. Bij gemeenten bestaat, zeker in het licht van de toename van taken en sturingsmogelijkheden van de lokale overheid, grote belangstelling voor dit onderwerp.

De aansluitingsproblematiek school-arbeidsmarkt blijkt met name voor oudere jeugd problematisch te zijn. Dit manifesteert zich in voortijdige schooluitval en in een, naar verhouding, hogere werkloosheid. Vooral jongeren met een lage of onafgemaakte opleiding hebben een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. Uitval uit het scholings -en arbeidsproces verhoogt het risico op uitval uit andere maatschappelijke sectoren en reduceert zodoende deelname aan de samenleving. Daarom is het van groot belang dat in een zo vroeg mogelijk stadium schooluitval wordt voorkomen c.q. terugleiding naar het onderwijs of toeleiding naar de arbeidsmarkt mogelijk wordt gemaakt.

Leefomgeving

Binnen het preventief beleid is ook aandacht voor de sociale context, waarin jeugdigen opgroeien. Factoren als veiligheid, discriminatie, woonmilieu, speelruimte en activiteiten in de buurt, kortom de leefomgeving, zijn van zeer grote betekenis voor de ontwikkeling van kinderen. Het preventieve beleid m.b.t. de leefomgeving is gericht op het projectmatig ondersteunen van initiatieven die bijdragen aan het bevorderen van de betrokkenheid van jeugdigen bij hun directe leefomgeving en hun deelname aan maatschappelijke activiteiten op wijk -en lokaal niveau. Het accent ligt daarbij op het versterken van eigen initiatieven van jeugdigen (en hun ouders) uit risicogroepen, die zijn gericht op verbetering van ruimtelijke voorzieningen in achterstandswijken. Op deze wijze wordt de betrokkenheid van jeugdigen bij hun leefomgeving en daarmee hun participatie in de maatschappij gestimuleerd.

II Effectiviteit

a. Doelgroep en bereik

Beoogde gebruikers van de voorzieningen zijn jeugdigen (met

name risicogroepen) en ouders. Subsidie-ontvangers zijn betrokken voorzieningen, gemeenten, onderzoeks- en ondersteuningsorganisaties en dergelijke. Zoals boven geformuleerd sluit het aanbod van dienstverlening veelal niet aan bij de behoeften van de gebruikers. Doel van de experimenten/projecten is nu juist deze aansluiting te bewerkstelligen.

Subsidie-ontvangers bij het leefomgevingsbeleid zijn genoemde speelruimteorganisaties. Zij treden op als intermediairs, die activiteiten ontwikkelen of diensten verlenen ten behoeve van plaatselijke en regionale organisaties en overheden.

b. Gedrag van subsidie-ontvanger/doelgroep

Het is de bedoeling dat de voorzieningen - door opvoedingsondersteuning of toeleiding naar scholing/arbeid - het gedrag van gebruikers beïnvloeden. Daartoe zullen voorzieningen moeten streven naar meer/betere afstemming en samenwerking. Bovendien moeten de resultaten van de experimenten zodanig worden vertaald en bekend gemaakt dat ook anderen (niet-subsidie ontvangers) er hun voordeel mee kunnen doen. Daarmee krijgen de experimenten een grotere invloed dan alleen de plaatselijk bereikte resultaten. Hiervoor zijn/worden implementatietrajecten in gang gezet. Of gedragsverandering ook werkelijk plaatsvindt, zal in de experimenten moeten blijken. Daartoe wordt onderzoek verricht.

De subsidies voor de speelruimteorganisaties hebben tot doel om het beleid van plaatselijke organisaties en instellingen te faciliteren. Directe gedragsverandering van de subsidieontvanger wordt hier niet beoogd.

c. Financiële tegemoetkoming bijzondere kosten/profijtbeginsel

De subsidie heeft tot doel de projectkosten te financieren, d.w.z. extra kosten om de experimentdoelen te realiseren. Reguliere (of uitvoerings)kosten komen voor rekening van de betrokken experimenten.

Bij de leefruimte-organisaties worden geen bijzondere maar reguliere kosten gesubsidieerd. De mogelijkheden voor het toepassen van het profijtbeginsel worden nagestreefd bij het afzetten van produkten en diensten door de subsidie-ontvangers. Op de markt voor deze produkten is echter een geringe bijdrage

mogelijk.

d. Effecten op de inkomensverdeling

De subsidies hebben geen effect op de inkomensverdeling.

III Doelmatigheid

a. Doelmatigheid van het beleidsinstrument in vergelijking tot andere instrumenten

Bij het beleid m.b.t. de leefomgeving is gekozen voor het verlenen van subsidies aan enkele speelruimteorganisaties. In het begin van de jaren tachtig heeft het maatschappelijk middenveld aangedrongen op een wettelijke regeling voor speelruimte. Het initiatief tot een 'speelruimtetwet' is echter uit oogpunt van deregulering afgewezen. Hiervoor in de plaats worden in het kader van het preventief beleid op doelmatige wijze projecten in de leefomgeving voor jeugdigen in achterstandssituaties gestimuleerd.

b. Doelmatige opzet

In de experimenten wordt zoveel mogelijk aangesloten bij ontwikkelingen op het lokale niveau. De projecten moeten ook zonder subsidie van WVC zelfstandig kunnen draaien. Subsidie wordt alleen aangewend ter versnelling en om richting te geven aan ontwikkelingen, om inzicht te verkrijgen in de ervaringen en om de implementatie daarvan op landelijke schaal te stimuleren. Tevens wordt commitment, ook financieel, van belangrijke andere partijen nagestreefd. Met andere woorden projectsubsidies genereren andere middelen, die gebundeld kunnen worden ingezet in het beoogde veranderingsproces.

Daarnaast zijn binnen experimenten alleen maar de projectkosten subsidiabel, d.w.z. de extra inspanning/kosten die nodig zijn om de experimentdoelen te realiseren, zoals onderzoek, coördinatie en ondersteuning. De kosten voor het uitvoerende werk met en voor cliënten, die via reguliere financiering gedekt worden, komen voor rekening van de betrokken voorzieningen. De bedoeling is dat de experimenten na 3 jaar tot regulier beleid zijn 'verheven' en zonder geldelijke steun van WVC kunnen worden geïmplementeerd.

6. Monitoring

Onderdeel A

1. **Formele basis van de subsidie-uitgaven**

Op de subsidieverlening is geen aparte subsidieregeling van toepassing. Subsidieverlening in concrete gevallen gebeurt door middel van individuele beschikkingen op basis van de Begrotingswet, Welzijnswet en eventueel de Wet op de jeugdhulpverlening.

2. **Doelstelling**

Doel van subsidie-uitgaven is in het algemeen: het leveren van relevante informatie ten behoeve van het beleid in verschillende stadia van de beleidscyclus: ten behoeve van beleidsontwikkeling, -analyse en -evaluatie en effectmeting.

3. **Wijze van subsidieverlening**

a. **Rechthebbenden/subsidieontvanger**

In de meeste gevallen gaat het om universiteiten en onderzoeksinstellingen.

b. **Toekenning**

Over de toekenning beslist directeur Jeugdbeleid, namens de minister van WVC, afhankelijk van het onderwerp na overleg met direct betrokken samenwerkings-partners.

c. **Subsidiegrondslag**

Subsidie wordt verleend op basis van een (onderzoeks)voorstel, waarin de te leveren resultaten, de wijze waarop die resultaten worden bereikt, de tijdsplanning en de daarvoor benodigde financiële middelen worden aangegeven. In veel gevallen worden meerdere offertes gevraagd. Keuzecriteria voor toekenning zijn dan zowel het inhoudelijke als het tijds- en kostenaspect.

d. **Specifieke uitkering aan lagere overheid**

De subsidie wordt niet gefinancierd door middel van een specifieke uitkering aan de lagere overheid.

e. **Inkomensafhankelijkheid**

De subsidie is niet inkomensafhankelijk.

f. **Omvang per rechthebbende/subsidie-ontvanger**

De omvang van de verleende subsidie verschilt van geval tot geval. Er is geen sprake van een eigen bijdrage.

g. Open-einde-karakter

Er is geen sprake van subsidieverlening met een open-eind-karakter. Per subsidieontvanger/per opdracht wordt een maximaal subsidie toegekend voor een vooraf overeengekomen periode. Het subsidie (en de termijn) kan niet worden overschreden, tenzij zich bijzondere omstandigheden voordoen (zoals b.v. een tussentijdse wijziging/uitbreiding van de opdracht). In dat laatste geval is altijd toestemming vooraf van de subsidietoekenner noodzakelijk.

h. Horizonbepaling

De subsidie als zodanig kent geen horizonbepaling. Zoals hierboven is aangegeven zijn in de subsidie-verlening wel begrenzingen aangebracht.

4. Budgettair beslag

a. Budgettair beslag 1993-1997

In 1993 gaat het om een bedrag van 1,5 mln. In de jaren '94 t/m '97 zal het voor monitoring beschikbare budget worden verhoogd tot ca. 2,5 mln.

b. Budgettair beslag verleden

Het budgettair beslag in het verleden is op uitgavencategorie-niveau aangegeven, verwezen wordt naar paragraaf 2.2.

c. Volume-informatie

Er is nog geen volume-informatie beschikbaar.

Onderdeel B

I Actualiteit (a t/m c)

In het Rijksplan Welzijnswet 1992 is monitoring omschreven als:

'Het op gestructureerde wijze analyseren, signaleren en politiek bespreekbaar maken van de autonome ontwikkelingen in de samenleving en van de (cumulatieve) effecten van het brede sociaal en cultureel beleid op de sociale structuur en sociale samenhang van de Nederlandse samenleving.' Aan monitoring wordt om verschillende redenen een hoge prioriteit gegeven:

- de samenleving wordt steeds complexer, veranderingen voltrekken zich in een steeds hoger tempo;
- op het terrein van het welzijnsbeleid en meer specifiek het jeugdbeleid is in toenemende mate sprake van decentralisatie van bevoegdheden en verantwoordelijkheden naar andere overheden en van verzelfstandiging. Deze situatie vraagt om andere instrumenten om op macro-niveau inzicht te behouden in de maatschappelijke situatie en ontwikkelingen;
- bezuinigingen op het budget van de (rijks)overheid in het algemeen dwingen in toenemende mate tot een effectieve en doelmatige inzet van de beschikbare middelen.

Monitoring dient relevante beleidsinformatie op te leveren om de beleidsdoelstellingen zo effectief en efficiënt mogelijk te kunnen bereiken en tevens om te kunnen nagaan of het gevoerde beleid de beoogde bijdrage heeft geleverd aan het bereiken van die beleidsdoelstellingen. Daartoe worden de volgende activiteiten uitgevoerd/gesubsidieerd:

- het ontwikkelen van een beleidsinformatiesysteem;
- het nagaan van witte plekken in de beleidsinformatievoorziening;
- het op systematische wijze volgen van de algemene situatie van jeugdigen en de ontwikkelingen daarin en de situatie van jeugdigen op specifieke beleidsonderdelen om waar nodig tot wijziging van beleidsprioriteiten te komen;
- het systematische volgen van de afstemming tussen vraag en aanbod en het opzetten en uitvoeren van toekomstverkenningen op dit terrein;
- het systematisch analyseren van beleidsalternatieven bij de ontwikkeling van beleid;
- het systematisch nagaan van de effecten van beleid (effectiviteit en doelmatige inzet van beleidsinstrumenten);
- het ontwikkelen van een beleidsvolgsysteem;
- het op basis van verzamelde gegevens signaleren en bespreekbaar maken van ontwikkelingen bij andere direct betrokkenen bij het jeugdbeleid (andere departementen, andere overheden, maatschappelijke organisaties, wetenschap).

II Effectiviteit

a. Doelgroep en bereik

Doelgroep zijn in eerste instantie beleidsmakers, de Directie Jeugdbeleid en in tweede instantie andere actoren in het jeugdbeleid. Uiteindelijk is de doelgroep jeugd, omdat met behulp van monitoring een effectief (en efficiënt) beleid ten behoeve van de doelgroep jeugd moet worden gerealiseerd.

b. Gedrag van subsidie-ontvanger/doelgroep

Waar nodig moet monitoring leiden tot bijstelling/wijziging van beleid en tot het formuleren van nieuwe beleidsprioriteiten.

c. Financiële tegemoetkoming bijzondere kosten/profijtbeginsel

De subsidie heeft niet tot doel een financiële tegemoetkoming te geven voor bijzondere kosten.

d. Effecten op de inkomensverdeling

De subsidie heeft geen effecten op de inkomensverdeling.

III Doelmatigheid

a. Doelmatigheid van het beleidsinstrument in vergelijking tot andere instrumenten

Decentralisatie van (een deel van) de beschreven monitoring-taken zou leiden tot versnippering. Monitoring wordt gezien als onlosmakelijk onderdeel van beleidsvoering in alle stadia van de beleidscyclus. Loskoppeling van het beleid, ook door verzelfstandiging van (een deel van) deze taken, is om die reden niet wenselijk. De uitvoering van activiteiten wordt zoveel mogelijk uitbesteed aan de voor de betreffende activiteit best toegeruste instelling/organisatie.

b. Doelmatige opzet

Verwezen wordt naar B III a.

7. Stichting Registratie Jeugd Voorzieningen

Onderdeel A

1. **Formele basis van de subsidie-uitgaven**

De basis voor de Stichting Registratie Jeugd Voorzieningen is gelegen in artikel 56 van de Wet op de jeugdhulpverlening (Stb. 1989,358).

2. **Doelstelling**

De doelstelling van de Stichting Registratie Jeugd Voorzieningen is het verwerken van gegevens, die door voorzieningen worden verstrekt om tot een goede uitvoering van de wet te komen (zie artikel 56 van de wet). De Stichting is in 1989 met haar werkzaamheden aangevangen.

3. **Wijze van subsidieverlening**

a. Rechthebbenden/subsidieontvanger

De rechthebbende is het bestuur van de Stichting Registratie Jeugd Voorzieningen.

b. Toekenning

De directeur Jeugdbeleid van het Ministerie van WVC en de directeur Jeugdbescherming en Reclassering van het Ministerie van Justitie beslissen over de toekenning van de subsidie.

c. Subsidiegrondslag

De subsidie bestaat uit een jaarlijks bedrag om de werkzaamheden, zoals deze in de doelstelling staan vermeld, uit te voeren.

d. Specifieke uitkering aan lagere overheid

De subsidie wordt niet gefinancierd door middel van een specifieke uitkering aan een lagere overheid.

e. Inkomensafhankelijkheid

De subsidie is niet inkomensafhankelijk.

f. Omvang per rechthebbende/subsidie-ontvanger

Voor de omvang van de subsidie wordt verwezen naar A4 a. Er is geen sprake van een eigen bijdrage.

g. Open-einde-karakter

De subsidieverlening heeft geen open-einde-karakter.

h. Horizonbepaling

De subsidieverlening kent geen horizonbepaling.

4. Budgettair beslag

a. Budgettair beslag 1993-1997

x f1000,-	1993	1994	1995	1996	1997
	2.500	700	700	700	700

b. Budgettair beslag verleden

x f1000,-	1987	1988	1989	1990	1991	1992
	--	--	--	172	1.080	1.825

c. Volume-informatie

Het gaat om subsidieverlening aan één organisatie.

Onderdeel B

0 Evaluatie

Medio 1993 zal de eerste evaluatie van de Stichting Registratie Jeugd Voorzieningen (SRJV) plaatsvinden, conform de afspraak in het convenant 'decentralisatie jeugdhulpverlening'. De aanleiding voor deze evaluatie is de voorkeur van de Ministeries van WVC en Justitie om de exploitatiekosten van de Stichting Registratie na de aanloopfase, te laten dragen door de diverse partijen: de werkgevers, de provincies/grootstedelijke regio's en de rijksoverheid. Het voornemen is om aan de hand van een evaluatie hieromtrent een afspraak te maken, die gaat gelden vanaf 1 januari 1994. Opgemerkt dient te worden dat de Stichting pas per 1 januari 1994 formeel volledig operationeel zal worden. In 1993 zal de SRJV echter de eerste overzichten over het jaar 1992 publiceren.

I Actualiteit (a t/m c)

De Stichting Registratie Jeugd Voorzieningen (SRJV) is zeer recent opgericht. De in de Wet op de jeugdhulpverlening voorgeschreven verwerking van gegevens, de feitelijke reden voor de oprichting

van de Stichting registratie, is een beleidsmatig instrument om zicht te krijgen en te houden op ontwikkelingen met betrekking tot vraag/aanbod van de voorzieningen op het terrein van de jeugdhulpverlening. De laatste tijd wordt steeds duidelijker dat voor een goede uitoefening van de taken van de rijksoverheid op het terrein van de jeugdhulpverlening monitoring een belangrijk beleidsinstrument vormt. De Stichting vormt voor deze monitoring een belangrijk onderdeel. Uit gesprekken met sleutelfiguren in het veld en ook uit kamervragen blijkt dat het belang van monitoring door velen wordt onderschreven. De informatie die beschikbaar komt via de Stichting Registratie Jeugd Voorzieningen zal, naast andere elementen een belangrijke rol spelen bij de ontwikkeling van het aanbod van voorzieningen in de diverse regio's. Op basis van 'cijfermateriaal' kunnen op verschillende niveaus beslissingen worden genomen, die onderbouwd zijn.

II Effectiviteit

a. Doelgroep en bereik

De doelgroep bestaat uit de voorzieningen, die de informatie aanleveren, de samenwerkingsverbanden, de provincies en de rijksoverheid. Zoals reeds gememoreerd, kan de Stichting de eerste gegevens gaan leveren vanaf medio volgend jaar.

b. Gedrag van subsidie-ontvanger/doelgroep

De subsidie heeft niet tot doel het gedrag van de subsidie-ontvanger te beïnvloeden. Waar nodig moet monitoring uiteindelijk leiden tot bijstelling/wijziging van beleid en tot het formuleren van nieuwe beleidsprioriteiten.

c. Financiële tegemoetkoming bijzondere kosten/profijtbeginzel

De subsidie heeft niet tot doel een financiële tegemoetkoming te geven voor bijzondere kosten.

d. Effecten op de inkomensverdeling

De subsidie heeft geen effecten op de inkomensverdeling.

III Doelmatigheid

a. Doelmatigheid van het beleidsinstrument in vergelijking tot andere instrumenten

De subsidieverlening is in vergelijking met andere instrumen-

ten redelijk doelmatig. Het gaat om het laten uitvoeren van een bepaalde taak. Het enige alternatief zou zijn, dat de beide Ministeries zelf bovenbeschreven taak ter hand nemen. Dat zou echter in tegenspraak zijn met een terugtredende overheid. Bovendien heeft een neutrale organisatie meer kans van slagen voor het genereren van redelijk betrouwbare gegevens.

b. Doelmatige opzet

Omtrent de doelmatigheid van de opzet van de subsidieverlening zal medio '93 een eerste evaluatie plaats vinden. Zoals reeds opgemerkt zal dan worden gezien of een verdeling van de kosten over de verschillende partners mogelijk is. (Rijk, provincies, werkgevers). De Stichting registratie is een kleine organisatie, waar zeven personen werkzaam zijn voor het uitvoeren en verwerken van informatie die door 700 voorzieningen standaard wordt aangeleverd. Jaarlijks vindt met de Stichting overleg plaats over de begroting voor het volgende jaar.

8. CJO en PCOJ

Onderdeel A

1. Formele basis van de subsidie-uitgaven

De Commissie Jeugdonderzoek (CJO) en het Programmeringscollege Onderzoek Jeugd (PCOJ) zijn begrotingsgefinancierd. Beide commissies zijn geïnitieerd door de Interdepartementale Stuurgroep Jeugdbeleid (ISJ). De CJO is in november 1985 ingesteld door de toenmalige minister van WVC. Thans fungeert de CJO als een subcommissie van de Commissie Intersectoraal Jeugdbeleid (CIJ), de opvolger van de ISJ. Het PCOJ is op 8 maart 1988 geïnstalleerd door de minister van WVC en de staatssecretaris van Justitie (Staatscourant 8 maart 1988).

2. Doelstelling

De CJO en het PCOJ hebben tot doel om via programmering en coördinatie van jeugdonderzoek een infrastructuur te bieden die tot een betere afstemming tussen onderzoek en beleid voor jeugdigen leidt. De programmeringscolleges hebben een aanvullende taak. Zo heeft de CJO als taak het afstemmen en coördineren van beleids-ondersteunend onderzoek vanuit een interdepartementale invalshoek. Het PCOJ richt zich op programmering en stimulering van jeugd-onderzoek vanuit wetenschap, praktijk en beleid. Het bevordert wetenschappelijk onderzoek dat vooral strategisch van aard is en stimuleert het doen van relevante jeugdonderzoek bij wetenschappelijke instituten. Het PCOJ is tripartite (wetenschap, praktijk, beleid) samengesteld en wordt ondersteund door een bureau. In de praktijk stemmen beide programmeringscolleges hun taken op elkaar af, door bijvoorbeeld gezamenlijk de financiering ter hand te nemen van praktijk- en beleidsgericht onderzoek en door inhoudelijke afstemming.

3. Wijze van subsidieverlening

a. Rechthebbenden/subsidieontvanger

Er is geen sprake van subsidieverlening op basis van een speciaal voor dit doel in het leven geroepen regeling, waarin

rechthebbenden worden opgesomd. Zowel het PCOJ als het CJO stellen jaarlijks onderzoeksprogramma's op waarin wordt aangegeven welke onderzoeken voor de komende jaren op het terrein van jeugdigen relevant worden geacht. De subsidie wordt verleend aan Rijksdiensten of onderzoeksinstellingen die een onderzoek verrichten dat is opgenomen in het door WVC geaccepteerde programma van PCOJ of CJO. Het PCOJ stelt op grond van een meerjarenprogramma het jaarlijkse onderzoekprogramma vast.

b. Toekenning

De directeur Jeugdbeleid, besluit over de toekenning van de subsidie. In het geval van PCOJ gebeurt dit namens de minister van WVC en de staatssecretaris van Justitie. In het geval van CJO treedt de minister van WVC op als coördinerend minister en vindt de besluitvorming dan ook namens de minister van WVC plaats.

c. Subsidiegrondslag

De subsidiegrondslag is het onderzoek zoals opgenomen in de programma's van CJO en PCOJ. Jeugdonderzoek vindt deels plaats op basis van afzonderlijke projecttoewijzingen en deels op basis van een vastgesteld meerjarenprogramma. Het kan hierbij gaan om zowel integrale subsidiëring van de onderzoekskosten als om partiële.

d. Specifieke uitkering aan lagere overheid

De subsidie wordt niet gefinancierd door middel van een specifieke uitkering aan een lagere overheid.

e. Inkomensafhankelijkheid

De subsidie is niet inkomensafhankelijk.

f. Omvang per rechthebbende/subsidie-ontvanger

Dit varieert per onderdeel van integrale subsidiëring tot partiële subsidiëring.

g. Open-einde-karakter

De subsidie heeft geen open-einde-karakter. Jaarlijks wordt een vast budget voor onderzoek beschikbaar gesteld.

h. Horizonbepaling

De subsidieverlening kent geen horizonbepaling.

4. Budgettair beslag

a. Budgettair beslag 1993-1997

x f1000,-	1993	1994	1995	1996	1997
	2.120	2.097	2.097	2.097	2.097

Deze bedragen zijn inclusief de bijdrage van Justitie van 200.000,-.

b. Budgettair beslag verleden

x f1000,-	1987	1988	1989	1990	1991	1992
	1.456	1.429	1.868	1.805	1.455	1.660

c. Volume-informatie

Aantal verleende subsidies	1987	1988	1989	1990	1991	1992
	21	16	30	34	3	25

Onderdeel B

0 Evaluatie

Er heeft een evaluatie van het CJO plaatsgevonden: "Onderzoek onbenut? Een onderzoek naar de bruikbaarheid en het gebruik van CJO-onderzoek", H. Vermeulen en R. den Uyl, B&A groep/NSS, Den Haag 1991. Een evaluatief onderzoek naar het PCOJ wordt momenteel uitgevoerd (van Diem en Gestel, Utrecht). De resultaten komen in de loop van 1993 beschikbaar.

I Actualiteit (a t/m c)

Om de monitorfunctie goed te kunnen vervullen is een goede en evenwichtig opgebouwde infrastructuur voor jeugdonderzoek noodzakelijk. De CJO en het PCOJ vervullen hierin een belangrijke rol. Zo geeft het interdepartementale karakter de CJO een unieke mogelijkheid voor het vervullen van de onderzoekmatige interdepartementale monitorfunctie. Het PCOJ biedt door de integratie van wetenschap, praktijk en beleid een goede basis voor het stimuleren

van strategisch onderzoek. Politieke prioriteiten en toepasbaarheid voor het beleid wegen zwaar. Het PCOJ constateert vanuit deze optiek relevante lacunes in actueel jeugdonderzoek. En het voorziet in deze lacunes via een tijdelijke stimulering die bedoeld is om een structurele inbedding van het geëntameerde onderzoek te bewerkstelligen. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat het door WVC gesubsidieerde onderzoek een substitutie is voor het wetenschappelijk onderzoek aan universiteiten.

II Effectiviteit

a. Doelgroep en bereik

De subsidie-uitgaven dienen ter bekostiging van door verricht onderzoek. De resultaten van de door CJO en PCOJ uitgevoerde onderzoeken komen ten goede aan beleid praktijk en wetenschap. Uit de onlangs afgesloten evaluatie van de CJO blijkt dat de brede doelgroep wordt bereikt en dat de impact van CJO-onderzoeken aanzienlijk is. Ook het PCOJ blijkt een belangrijke functie te vervullen op het terrein van coördinatie en stimulering van het jeugdonderzoek, getuige de uitgebrachte (meer-jaren)programmeringen. Ook de door het PCOJ gestimuleerde registratie van jeugdonderzoek bevordert in hoge mate het gebruik van onderzoek voor beleid en uitvoering.

b. Gedrag van subsidie-ontvanger/doelgroep

De subsidieverlening heeft tot doel strategische beïnvloeding van de uiteindelijke doelgroepen: beleid, wetenschap en praktijk. Uit de evaluatie van de CJO blijkt o.a.:

- het gebruik van het onderzoek - in de zin van registreerbare toepassingen van resultaten door beleid, wetenschap en praktijk - is goed;
- de intersectorale/interdepartementale doelstelling komt goed tot haar recht;
- het gaat om onderzoeken die relevant zijn voor jeugd en beleid;
- de onderzoeken staan vaak aan het begin van de beleidscyclus en zijn innoverend voor het beleid.

c. Financiële tegemoetkoming bijzondere kosten/profijtbeginsel

De subsidie heeft niet tot doel een financiële tegemoetkoming

te geven voor bijzondere kosten. Subsidie-uitgave is gerelateerd aan door onderzoeksinstituten uitgebrachte offertes. Hierbij doet de marktwerking zich gelden.

d. Effecten op de inkomensverdeling

De subsidie heeft geen effecten op de inkomensverdeling.

III Doelmatigheid

a. Doelmatigheid van het beleidsinstrument in vergelijking tot andere instrumenten

De subsidie laat zich moeilijk vervangen door andere beleidsinstrumenten.

b. Doelmatige opzet

De subsidieverlening geschiedt projectmatig en produktgericht. Het subsidie-instrument is redelijk flexibel.

9. Internationaal jeugdbeleid

Onderdeel A

1. **Formele basis van de subsidie-uitgaven**

Binnen het uitgavencluster Internationaal Jeugdbeleid gaat het om individuele beschikkingen gebaseerd op de Welzijnswet en de Begrotingswet en om contributie aan de Raad van Europa in het kader van internationale verplichtingen.

2. **Doelstelling**

Doelstelling van iedere beschikking c.q. contributie is het bevorderen van internationale jongerenparticipatie, het halen en brengen van kennis op het gebied van internationaal jeugdbeleid, waaronder deelname aan training, seminars, congressen en uitwisseling van deskundigen.

3. **Wijze van subsidieverlening**

a. Rechthebbenden/subsidieontvanger

Rechthebbenden zijn het Europees Jeugdfonds, Stichting EXIS, Stichting Holland World Youth en Stichting IOTA.

b. Toekenning

Het besluit tot toekenning van het subsidie wordt door de directeur Jeugdbeleid, namens de minister van WVC genomen, met uitzondering van de contributie aan het Europees Jeugdfonds. Besluitvorming daarover vindt plaats in de intergouvernementele commissie van de Raad van Europa door de Permanent Vertegenwoordiger, na overleg met WVC.

c. Subsidiegrondslag

Europees jeugdfonds

In het kader van afspraken met de Raad van Europa uitvoering geven aan trainingen en seminars voor werkers in het jeugd- en jongerenwerk teneinde de professionalisering van die sector te bevorderen en uitwisseling van deskundigen.

IOTA

Deelname (activiteitenkosten) aan de ECYC, de Europese koepel van club- en buurthuisorganisaties, en ondersteuning van internationale uitwisselingen van die organisaties.

EXIS

In het kader van de EEG uitvoering geven aan het Youth for Europe-programma (internationale jongerenuitwisselingen met name gericht op jongeren in achterstandssituaties, jongeren in de hulpverlening, allochtone jongeren en jongerenwerkprojecten, deelname van jongerenwerkers aan studiebezoeken en trainingen) en uitvoering van uitwisselingsprogramma's opgenomen in culturele accoorden die de werkontwikkeling en vernieuwing bevorderen op prioritaire terreinen van het jeugdbeleid, de zgn. IJA-regeling (Internationale Jongerenactiviteiten).

Holland World Youth

Uitvoering van jongerenuitwisselingen met ontwikkelingslanden.

d. Specifieke uitkering aan lagere overheid

De subsidie wordt niet gefinancierd door middel van een specifieke uitkering aan de lagere overheid.

e. Inkomensafhankelijkheid

De subsidie is niet inkomensafhankelijk.

f. Omvang per rechthebbende/subsidie-ontvanger

Europees jeugdfonds

Subsidie f185.900,-; eigen bijdrage van jeugdigen en jongerenwerkers (niet te kwantificeren).

IOTA

Subsidie f20.000,-; eigen bijdrage f15.000,-.

EXIS

Subsidie f1.596.515,- (totale lasten f3.815.984,-); aan de programmakosten ten behoeve van uitwisselingen ad f945.000,- totaal wordt minimaal 25% bijgedragen door de deelnemers.

Holland World Youth

Subsidie: f250.000,-; eigen bijdrage/sponsoring f750.000,-.

g. Open-einde-karakter

Wat betreft de volumecomponent kent geen van de regelingen een open einde karakter. Door verhoging van budgetten door de EEG voor uitwisselingsprogramma's is het budget van EXIS de afgelopen jaren verhoogd; Nederland dient internationale verplichtingen na te komen (subsidiariteitsbeginsel). Wat betreft de nominale component zijn er in de uitwisselingsregelingen maximumbedragen genoemd waarvoor subsidie kan worden gevraagd.

h. Horizonbepaling

Alleen de subsidieverlening aan Holland World Youth kent een horizonbepaling.

4. Budgettair beslag

a. Budgettair beslag 1993-1997

x f1000,-	1993	1994	1995	1996	1997
Internationaal jeugdbeleid	2.052	1.932	1.932	1.932	1.932

De subsidie aan Holland World Youth bedraagt in 1993 250.000,-. Dit project zal naar verwachting niet worden verlengd. Aan de subsidieverlening zijn geen uitvoeringskosten voor de overheid aan verbonden. Eerder het tegendeel is het geval: uitvoering van de uitwisselingen in het kader van culturele accoorden is gedecentraliseerd per 1991 naar EXIS (de zgn. IJA-regeling).

b. Budgettair beslag verleden

Het budgettair beslag in het verleden is op uitgavencategorie-niveau aangegeven, verwezen wordt naar paragraaf 2.2. Het uitgavencluster Internationaal Jeugdbeleid is opgebouwd uit bedragen afkomstig uit de uitgavencategorieën 'Overige Landelijke Jeugdvoorzieningen' en 'Algemeen Jeugdbeleid'.

c. Volume-informatie

Het gaat om vier subsidiepunten. Na 1993 zal het project Holland World Youth naar alle waarschijnlijkheid niet worden verlengd. Het zou dan nog gaan om drie subsidiepunten.

5. Internationale vergelijking

Andere Europese landen hechten zeer veel waarde aan uitwisselingsprogramma's en jeugdmobiliteit (Bijvoorbeeld Denemarken Duitsland, Frankrijk en de Zuid-Europese landen).

Onderdeel B

I Actualiteit (a t/m c)

In het kader van de prioriteitsstelling bij het jeugdbeleid, is er van uitgegaan dat het internationale jeugdbeleid de prioriteiten van Directie Jeugdbeleid dient te ondersteunen. Het gaat om 'kennis halen en kennis brengen' in landen waar zich interessante en vernieuwende ontwikkelingen voordoen op het gebied van participatie van met name jongeren in achterstandssituaties, rechtspositie van jeugdigen, kwaliteitsverbetering van voorzieningen en samenhang in het aanbod van voorzieningen alsmede samenhang van jeugdbeleid in bestuurlijk opzicht.

Overleg heeft plaats gehad met de nationale organisaties aan de hand van hun jaarverslagen, beleidsplannen en evaluaties. Op internationaal niveau worden de prioriteiten eveneens aan de orde gesteld. Overigens staan jeugdmobiliteit en jongerenparticipatie hoog op de agenda van de internationale gremia, jeugdwelzijn betreffende.

EXIS

Afspraken zijn gemaakt met EXIS voor het beleidsplan 1993 als het gaat om het vergroten van het aspect 'kennis halen' op de verschillende prioritaire terreinen en het ontwikkelen van kwaliteitscriteria ten behoeve van jongerenuitwisselingen, die tevens meer zicht zullen leveren op de effectiviteit. Voorts zal in de IJA-regeling het mogelijk worden gemaakt dat ook lokale jongerenorganisaties in aanmerking komen voor uitwisselingen in tegenstelling tot voorheen, teneinde de doelgroep jongeren in achterstand(swijken) beter te kunnen bereiken en op die wijze doorwerking op lokaal niveau te bewerkstelligen.

Uit de evaluatie van het Youth for Europe-programma 1e fase van

EXIS¹ blijkt een stijging in het aantal goedgekeurde subsidie-aanvragen van 25 in 1989 naar 72 in 1991. Van de deelnemende jongeren aan dit programma kan 65% kansarm worden genoemd.

Holland World Youth

De uitwisselingen door het project Holland World Youth blijken minder binnen de prioriteiten van Directie Jeugdbeleid te passen. Weliswaar gaat het hier om jongerenparticipatie; echter de doelgroep jongeren in achterstandssituaties wordt hiermee niet bereikt. De uitwisselingen zijn voorts op ontwikkelingssamenwerking gericht, dat niet de prioriteit van Directie Jeugdbeleid heeft. Het uitstralingseffect door middel van voorlichting over deze vorm van uitwisseling op scholen heeft nog niet het beoogde effect. Het ligt daarom niet in de verwachting dat het project na 1993 zal worden gecontinueerd. Bezien wordt in hoeverre het project onder regie van Ontwikkelingssamenwerking kan worden gebracht.

IOTA

De bemiddeling die de stichting IOTA verricht ten behoeve van uitwisselingen voor het club- en buurthuiswerk (die de doelgroep achterstandsjongeren bereikt) lijkt een zaak die even goed en wellicht effectiever door EXIS zou kunnen worden uitgevoerd. Gesprekken zijn gaande met IOTA om dat onderdeel af te stoten. IOTA is verzocht in de evaluatie van hun werkzaamheden een eventuele gedragsverandering van jongeren aantoonbaar te maken. De belangenbehartiging van het club- en buurthuiswerk op internationaal niveau valt niet meer onder de prioriteiten van Directie Jeugdbeleid. Derhalve is IOTA verzocht te onderzoeken in hoeverre dit onderdeel onder een daartoe meer geëigende organisatie kan worden opgenomen.

Europees Jeugdfonds

Het jeugd- en jongerenwerk in Nederland is redelijk geprofessionaliseerd in tegenstelling tot vooral de Zuid-Europese landen. Dat is waarschijnlijk de reden waarom betrekkelijk weinig Nederlandse

¹ Verslag evaluatie 1^e fase Jeugd voor Europa, augustus 1992, EXIS.

uitwisselingen hebben plaatsgevonden in het kader van het Europees Jeugdfonds.

II Effectiviteit

a. Doelgroep en bereik

Hiervoor wordt verwezen naar het betoog onder I a t/m c waarin wordt ingegaan op de verschillende doelgroepen en het bereik ervan.

b. Gedrag van subsidie-ontvanger/doelgroep

Zowel het Youth for Europe-programma als de IJA-regeling hebben behalve de doelstelling van jongerenmobiliteit en -participatie en het vergroten van inzicht van beroepskrachten en deskundigen, ook tot doel het gedrag van jongeren te beïnvloeden in de zin van het verleggen van eigen grenzen en het tegengaan van xenofobie en discriminatie. Uit eerder vermelde evaluatie van het Youth for Europe-programma blijkt dat het verleggen van eigen grenzen (bij jongeren in achterstandssituaties) inderdaad in positieve zin optreedt. Vermindering van xenofobie en discriminatie blijkt sterk af te hangen van de mate waarin daaraan aandacht wordt gegeven door jongerenwerkers en onderwijs.

c. Financiële tegemoetkoming bijzondere kosten/profijtbeginsel

Een gedeelte van de subsidieverlening heeft tot doel om de subsidie-ontvanger een financiële tegemoetkoming te geven voor bijzondere kosten. Zo worden kosten van de uitwisselingen tot maximaal 75% gesubsidieerd.

Er zijn mogelijkheden om het profijtbeginsel toe te passen. Aangezien de aanvragen voor subsidie het beschikbare bedrag overtreffen wordt veelal minder dan 75% gesubsidieerd. Dit betekent dat aanvragers d.m.v. fondsenwerving en akties het subsidie zelf moeten aanvullen.

d. Effecten op de inkomensverdeling

De subsidies hebben geen effect op de inkomensverdeling.

III Doelmatigheid

a. Doelmatigheid van het beleidsinstrument in vergelijking tot andere instrumenten

Het totaalbedrag ten behoeve van uitwisselingen van jongeren en het verwerven van inzichten door werkers en deskundigen is gering. Aparte regelgeving ligt niet voor de hand in een tijd van deregulering. Decentralisatie van de middelen naar gemeenten in dit geval ook niet. Het over te hevelen bedrag is immers te klein. Tevens geldt dat goede voorlichting en informatie aan jongeren/werkers/deskundigen noodzakelijk is over de programma's en er een netwerk van contactorganisaties in binnen- en buitenland bestaat om goed te kunnen bemiddelen. Een en ander zou een onevenredig grote belasting voor gemeenten met zich meebrengen. Om die reden zijn de uitwisselingen in het kader van de culturele accoorden naar EXIS gedecentraliseerd. Wel blijven de eerder gemaakte opmerkingen van kracht m.b.t. de bemiddeling van IOTA en de uitwisselingen door Holland World Youth.

b. Doelmatige opzet

De bepalingen in de beschikkingen zijn doelmatig in die zin dat de rechthebbenden duidelijk aangewezen zijn en de subsidiegrondslag helder is. Wel zal de IJA-regeling door EXIS te zijner tijd worden aangepast in verband met uitbreiding naar lokale jongerenorganisaties en de kwaliteitscriteria.

Over de hoogte van het subsidie valt te twisten. Voor sommige groepen jongeren (in achterstandssituaties) bleek het moeilijk te zijn de eigen financiële bijdrage op te kunnen brengen, waardoor afgezien werd van de uitwisseling, nadat de aanvraag voor subsidie was goedgekeurd. Echter om te voorkomen dat jongerenuitwisselingen als een goedkope vakantiemogelijkheid worden gezien is een eigen bijdrage noodzakelijk.

Door middel van toetsing van jaarverslagen en beleidsprogramma's worden de organisaties geprikkeld tot een doelmatige uitvoering. Het ontwikkelen van kwaliteitscriteria waaraan uitwisselingen kunnen worden getoetst zal een doelmatige uitvoering bevorderen.

10. Schippers- en gemengde internaten

Onderdeel A

1. **Formele basis van de subsidie-uitgaven**

De formele basis van de subsidie is de Subsidieregeling kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten. (Stcr. 1989 nr. 134, laatstelijk gewijzigd Stcr. 1990 nr. 132). Deze regeling is voorafgegaan door een door de minister van Onderwijs en Wetenschappen in het leven geroepen regeling, die in 1971 van kracht werd.

2. **Doelstelling**

Het bieden van huisvesting, verzorging en opvoeding aan kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten, teneinde te kunnen voldoen aan de verplichtingen van de leerplichtwet.

Aan deze (breed geformuleerde) doelstelling zijn twee voorwaarden verbonden:

1. Beide ouders dienen beroepsmatig in de binnenvaart c.q. het kermisbedrijf werkzaam te zijn.
2. Er dient volledig dagonderwijs te worden gevolgd aan een door O&W erkende school voor lager- of voortgezet onderwijs.

3. **Wijze van subsidieverlening**

a. **Rechthebbenden/subsidieontvanger**

Bij identificatie van rechthebbenden dient een onderscheid te worden gemaakt; als formeel rechthebbenden kunnen de schippers/ouders worden aangemerkt; op hen rust immers de plicht hun kinderen aan het onderwijs te doen deelnemen.

Als feitelijk rechthebbenden kunnen de schipperskinderen worden aangemerkt, aan wie faciliteiten moeten worden geboden om daadwerkelijk onderwijs te volgen.

Als subsidietechnisch rechthebbenden worden in de regeling de rechtspersonen aangemerkt, die zich ten doel stellen de huisvesting, verzorging en opvoeding van schipperskinderen te verschaffen.

Complicerend feit is dat ook schippers/ouders als subsidietech-

nisch rechthebbenden kunnen worden aangemerkt, voorzover zij de huisvesting, verzorging en opvoeding aan een pleeggezin overlaten. Zij zijn dan rechtstreekse ontvangers van een toelage in de kosten, die het pleeggezin maakt.

b. Toekenning

De directeur Jeugdbeleid besluit, namens de minister van WVC, over de toekenning van de subsidie. Dit geldt voor de subsidies in de exploitatiekosten, subsidies ten behoeve van investeringen (nieuwbouw, verbouw, verwerving) en het verstrekken van toelagen.

De beslissing over toekenning van toelagen is gedelegeerd aan het CAIS (Centrale Administratie voor Internaten voor Schippersjeugd) om de volgende redenen:

- CAIS stelt de ouderbijdrage vast en int deze namens de minister van WVC. Verrekening van inkomsten en uitgaven kan via afdracht aan WVC plaatsvinden;
- CAIS heeft de beschikking over alle oudergegevens en kan waken voor eventuele fraude.

c. Subsidiegrondslag

Er zijn twee soorten internaten, specifieke en gemengde internaten.

Specifieke internaten

Onder een specifiek internaat wordt een voorziening verstaan, die zich uitsluitend richt op schipperskinderen. De subsidie ten behoeve van een specifiek internaat bestaat uit de som van de werkelijke gemaakte subsidiabele kosten van huisvesting tot een door de minister vastgesteld maximum bedrag dat ontstaat door vermenigvuldiging van het aantal op de teldatum ingeschreven en daadwerkelijk gehuisveste jeugdigen met de onder punt A3 vermelde normbedragen per jeugdigen vermeerderd met een eveneens onder punt A3 vermeld vast bedrag.

Gemengde internaten

Onder een gemengd internaat wordt een voorziening verstaan die zich mede richt op schipperskinderen. Het betreft in concreto vroegere katholieke kostscholen, die thans aan verschillende

categorieën jongeren faciliteiten bieden.

De subsidie ten behoeve van een gemengd internaat bestaat uit een bedrag dat ontstaat door vermenigvuldiging van het aantal op de teldatum ingeschreven en daadwerkelijk gehuisveste jeugdigen met het onder punt A3 vermelde normbedrag per jeugdige.

Tot slot kan er sprake zijn van een toelage, verstrekt aan de schippersouders ten behoeve van de bestrijding van de kosten van huisvesting en verzorging in een pleeggezin. Dit gebeurt overeenkomstig Tabel A van Bijlage 3².

d. Specifieke uitkering aan lagere overheid

De subsidie wordt niet gefinancierd door middel van een specifieke uitkering aan de lagere overheid.

e. Inkomensafhankelijkheid

De subsidieverstrekking aan stichtingen en verenigingen (de voorzieningen) zijn niet inkomensafhankelijk. De toelage aan schippersouders ter bestrijding van de door een pleeggezin te maken kosten is wel inkomensafhankelijk. Zie tabel A van bijlage 3³.

f. Omvang per rechthebbende/subsidie-ontvanger

Specifieke internaten

De omvang van de subsidie aan specifieke internaten bestaat uit een vast bedrag en een normbedrag.

Vast bedrag per voorziening: 16.558,-

Normbedrag per jaar:

- voor de eerste 20 jeugdigen	42.317,- per jeugdige;
- voor de 21e t/m 40e jeugdige	30.971,- per jeugdige;
- voor de overigen jeugdigen	21.870,- per jeugdige.

² Hier wordt verwezen naar een bijlage in de vigerende subsidieregeling. Deze bijlage is opgenomen als bijlage 3 van dit rapport.

³ Hier wordt verwezen naar een bijlage in de vigerende subsidieregeling. Deze bijlage is opgenomen als bijlage 3 van dit rapport.

Gemengde internaten

De omvang van de subsidie aan gemengde internaten bestaat uit een normbedrag van f26.492,- per jeugdige.

Deze bedragen zijn aangepast op basis van WAGGs-berekeningen over 1989 t/m 1992. De WAGGs- berekening is toegepast op 80% van het toegestane subsidie, uitgaande van 80% personele kosten en 20% materiële kosten.

g. Open-einde-karakter

De subsidieregeling heeft geen open-einde karakter. Per voorziening is de maximale capaciteit vastgesteld en bij circulaire bevestigd. Toelageverstrekking aan ouders/pleeggezinnen is tevens gemaximeerd. Er is derhalve sprake van beheersing van de volumecomponent.

h. Horizonbepaling

De subsidieregeling kent geen horizonbepaling.

4. Budgettair beslag

a. Budgettair beslag 1993-1997

Op basis van gehanteerde normbedragen bij overdracht van bestuurskosten jeugdhulpverlening (f120.000.- per plaats all-in) kunnen de huidige rechtstreekse uitvoeringskosten voor WVC worden becijferd op f360.000.- ofwel 3 formatieplaatsen. Daarnaast wordt het CAIS gefinancierd in onder meer de (gedelegeerde) uitvoeringskosten van de ouderbijdrageregeling voor totaal f362.631.- per jaar. Ten aanzien van CAIS dient daarbij te worden opgemerkt dat in de komende 3 jaar fasegewijs de subsidie wordt afgebouwd tot f180.000.-, door de activiteiten op het terrein van salarisadministratie ten behoeve van alle voorzieningen en het voeren van de totale administratie voor een aantal voorzieningen bij die voorzieningen in rekening te brengen.

Het budgettaire beslag in de periode 1993-1997 is weergegeven in de volgende tabel. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de doorloop van de consequenties van de herberekening 1993.

x f1000,-	1993	1994	1995	1996	1997
Internaten	74.094	69.685	69.685	69.685	69.685

b. Budgettaire beslag verleden

x f1000,-	1987	1988	1989	1990	1991	1992
Internaten	78.383	77.155	76.634	76.507	75.008	74.347
Investeringsen	3.756	10.155	1.373	2.167	1.160	--

De hoge investeringen in 1987 en 1988 worden veroorzaakt door een 'inhaalmanoeuvre' na beleidsoverdracht van O&W naar WVC, te weten achterstallig onderhoud en renovaties in die jaren, alsmede financiering van een totale renovatie van een internaat voor ongeveer 7 mln. in 1988.

c. Volume-informatie

Ter vergelijking worden de aantallen subsidie-ontvangers in 1987 en 1993 gegeven: in 1987 is het aantal specifieke internaten dat subsidie ontvangt 26 en het aantal gemengde internaten dat subsidie ontvangt 4.

In 1993 is het aantal specifieke internaten dat subsidie ontvangt 25 en het aantal gemengde internaten dat subsidie ontvangt 2.

Naast de internaten ontvangen ook CAIS en BIS een bijdrage. Op de functie van het CAIS is onder punt A4 a. al ingegaan. BIS staat voor Begeleidingsorgaan voor Internaten voor Schippersjeugd. BIS vervult een steunfunctie voor het gehele veld (vergelijkbaar met NIZW); projectmatige begeleiding bij pedagogische, organisatorische problematiek, alsmede deskundigheidsbevordering voor groepsleiding en management.

Wat betreft het aantal kinderen op internaten en in pleeggezinnen komt het volgende beeld naar voren:

(aantal pupillen)	1987	1988	1989	1990	1991	1992
Internaten	3014	2932	2786	2651	2504	2280
Pleeggezinnen	80	80	80	80	80	80

5. Internationale vergelijking

In Duitsland, Frankrijk en België komen vergelijkbare voorzieningen voor de doelgroep voor. Een exact inzicht in de omvang en financiering ontbreekt.

Onderdeel B

0 **Evaluatie**

Kort na de beleidsoverdracht van O&W naar WVC in 1987 heeft een doorlichting van de bestaande regeling plaatsgevonden over de volle breedte. Enerzijds is daarbij geconstateerd dat een aantal investeringen dienden te worden gepleegd om de huisvesting aan te passen aan de normen van deze tijd (zie ook 4.b). Anderzijds werd ten aanzien van de exploitatie geconstateerd dat een overgereguleerde financiering bestond op afzonderlijke exploitatiecomponenten. In de personele component werd door het Ministerie van O&W per groep van 18 pupillen gesubsidieerd, inhoudende dat er een teruggang van 26(voorzieningen) x 18= 468 pupillen kon plaatsvinden, terwijl toch de subsidie in principe gelijk kon blijven. Die systematiek is drastisch gewijzigd door het schrappen van voorschriften bij gelijktijdige invoering van een budgetsysteem per bezette plaats in 1989.

In 1991 heeft een evaluatie plaatsgevonden van de in 1989 ingevoerde regeling, waarbij het werkveld op enkele details na tevredenheid uitsprak over de ingevoerde systematiek.

I **Actualiteit**

a. Maatschappelijke omstandigheden

Leerplichtwet is en blijft hoofdargument voor de in het leven geroepen regeling. De omstandigheden zijn tussen invoering van de regeling in 1971 en heden gewijzigd en hebben hun invloed gehad op het gebruik van de regeling.

Als maatschappelijke omstandigheden kunnen worden genoemd een gemiddeld langere schoolcarrière van schipperskinderen enerzijds en de emancipatie van schippersvrouwen anderzijds. Binnen de mogelijkheden van een doelmatige bedrijfsvoering hebben schippersgezinnen sneller en vaker besloten vrouw en kinderen een vast wal-adres te verschaffen. De gemiddelde gezinsomvang is tussen 1971 en heden afgenomen.

De trend is waarneembaar van grotere schepen bij een globaal gelijkblijvend totaaltonnage. Consequenties hiervan zijn grotere investeringen, minder schippers. Uitbreiding van het vaarnet (zie recente doorverbinding Rijn-Main-Donau) en stimu-

lering van binnenvaart als relatief milieuvriendelijke voersmethode geven positieve impulsen aan de bedrijfstak. Weging van de afzonderlijke factoren op het gebruik van de onderhavige regeling is zeer moeilijk.

b. Gewijzigde prioriteitsstelling van het kabinet

Op de subsidieregeling heeft in de periode 1987 tot heden geen structurele korting plaatsgevonden, behoudens een amendement van f1 mln. De voorgenomen verzelfstandiging heeft primair te maken met de technische mogelijkheden daartoe.

c. Gewijzigde interpretatie van de doelstelling.

In de oorspronkelijke doelstelling werd gesproken over. "huisvesting en verzorging" van de doelgroep. Inmiddels wordt daaronder ook opvoeding verstaan.

II Effectiviteit

a. Doelgroep en bereik

Voor wat betreft de doelgroep wordt verwezen naar het gestelde onder A.3.a.

Ten aanzien van niet-beoogd gebruik kan worden opgemerkt dat een kleine groep ouders/kinderen afziet van de keus voor een niet door O&W erkende opleiding c.q. een deeltijdopleiding om binnen subsidietermen te blijven vallen. Het betreft enkele tientallen situaties, waarbij de keuze voor voortzetting van volledig dagonderwijs uiteindelijk wordt gemaakt op grond van de overweging dat daarmee de huisvesting, verzorging en opvoeding gegarandeerd wordt/blijft.

b. Gedrag van subsidie-ontvanger/doelgroep

De subsidieregeling heeft naast het eerder genoemde faciliterende doel (het bieden van huisvesting, verzorging en opvoeding aan kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten) een zeker gedragsbeïnvloedend doel, te weten het tegengaan van ontduiken van de leerplichtwet. Deze doelstelling is gericht op de onder A.3.a. genoemde formele en feitelijke rechthebbenden.

c. Financiële tegemoetkoming bijzondere kosten/profijtbeginsel

De subsidie heeft tot doel een financiële tegemoetkoming te geven aan ouders voor bijzondere kosten.

d. Effecten op de inkomensverdeling

Er is een effect op de primaire inkomensverdeling van binnenschippers voorzover het ouders met kinderen in pleeggezinnen betreft. Daarbij dient te worden aangetekend dat het inkomenseffect geheel of goeddeels teniet wordt gedaan door noodzakelijke suppletie in pleeggezinkosten tot een kostendekkend niveau. Daarbij dient ook rekening te worden gehouden met kinderbijslagverstrekking voor uitwonende kinderen.

De netto-primaire inkomenseffecten voor ouders, die hun kinderen hebben geplaatst op een internaat zijn neutraal of licht negatief in te schatten: men betaalt een ouderbijdrage, ontvangt dubbele kinderbijslag, maar maakt ook extra kosten voor weekend-vervoer.

III Doelmatigheid

- a. Doelmatigheid van het beleidsinstrument in vergelijking tot andere instrumenten

De feitelijke plaatsing(sbeslissing) lijkt het meest geëigende subsidie criterium.

- b. Doelmatige opzet

Door middel van de huidige regelgeving is de potentiële doelgroep effectief te bepalen en af te perken. Budgettering is een uitstekend instrument gebleken om uitvoerders zelf verantwoordelijkheid te laten dragen voor een efficiënt beheer.

Ten aanzien van de uitvoeringsorganisatie kan worden opgemerkt dat nog enige winst te behalen is door vorming van middelgrote organisaties, waartoe overigens het werkveld zich heeft verbonden. De minimumomvang zal in 1996 150 plaatsen bedragen.

11. Bestrijding kindermishandeling en thuisloze jongeren

Sinds de decentralisatie van de jeugdhulpverlening (1-1-1992) heeft het rijk de volgende taken, gebaseerd op de Wet op de jeugdhulpverlening:

1. De vaststelling van de doeluitkeringen voor de provincies en de grootstedelijke regio's, die beschikbaar worden gesteld voor de regionale voorzieningen en samenwerkingsverbanden;
2. Het beleid m.b.t. de landelijke voorzieningen en justitiële instellingen en inrichtingen;
3. Het innovatiebeleid met gebruikmaking van steunfuncties en experimenten;
4. Het stellen van kwaliteitsregels en het toezicht op de kwaliteit.

De invulling van deze taken wordt jaarlijks beschreven in het Rijksplan Jeugdhulpverlening (conform artikel 8 van de Wet op de jeugdhulpverlening). Beide beleidsonderdelen die in het kader van de heroverweging zijn genoemd, te weten 'kindermishandeling' en 'thuisloze jongeren', zijn onderdeel van het jeugdhulpverleningsbeleid van het rijk, en meer specifiek van het innovatiebeleid (punt 3).

Onderdeel A

1. **Formele basis van de subsidie-uitgaven**

De formele basis van de onderzochte subsidies op de beleidsonderdelen bestrijding kindermishandeling en hulp aan thuisloze jongeren is de Wet op de jeugdhulpverlening (Stb. 1989, 360), Besluit tijdelijke regeling bekostiging jeugdhulpverlening (Stb. 1990, 564).

Artikel 53 van de Wet op de jeugdhulpverlening biedt aan de ministers van WVC en Justitie de mogelijkheid om aan een uitvoerder of plaatsende instantie subsidie te verlenen in de kosten van uitvoering van een experiment voor een daarbij aan te geven periode van ten hoogste vier jaar. Hiertoe wordt in het Rijksplan jaarlijks een bedrag voor uitvoering van experimenten beschikbaar gesteld (artikel 8, tweede lid, onder c van de Wet op de jeugdhulpverlening).

2. Doelstelling

Het doel van het beleid voor de jeugdhulpverlening is in het algemeen te omschrijven als het realiseren van een hulpaanbod dat is afgestemd op de reële behoeften van jeugdigen en hun ouders, van een goed niveau is en doelmatig en cliëntgericht wordt verleend. Dit betekent onder andere dat de hulp daadwerkelijk bijdraagt aan het voorkomen, verminderen of opheffen van problemen of stoornissen van lichamelijke, geestelijke, sociale of pedagogische aard. Het beleid ten aanzien van de problematiek van zowel kindermishandeling als thuisloosheid van jongeren dragen aan de realisering van deze doelstelling bij.

Kindermishandeling

Het beleid ter bestrijding van kindermishandeling is gericht op het stimuleren van de mogelijkheden tot signaleren en melden van kindermishandeling, op de verbetering van de diagnosestelling, op de ontwikkeling van behandelingsmethoden en op de vergroting van de deskundigheid van degenen die werkzaam zijn in de jeugdhulpverlening. De bestrijding van kindermishandeling overstijgt vaak het terrein van de jeugdhulpverlening. Ook Justitie (kinder- en zedenpolitie, O.M.) en volksgezondheid (huisarts, GG & GD, kinder- en jeugdpsychiatrie) kunnen een belangrijke rol vervullen bij de ontwikkeling van een adequaat netwerk voor signalering en hulp. Het beleid is daarom tevens gericht op het versterken van de structuur van het hulpaanbod, d.m.v. het stimuleren van samenwerkingsvormen en het ontwikkelen van modellen en protocollen.

In dat kader past het (structureel) subsidiëren van een tweetal steunfunctie-organisaties op dit terrein, namelijk:

- de Vereniging tegen Kindermishandeling (VKM);
- de Landelijke Stichting Bureaus Vertrouwensartsen inzake Kindermishandeling (LSBVK).

Thuisloze jongeren

Het doel van het beleid met betrekking tot thuisloze jongeren is vanuit de hiervoor genoemde algemene doelstelling jeugdhulpverlening, als volgt te specificeren.

Het beleid voor thuisloze jongeren is gericht op het voorkomen van thuisloosheid, op de verbetering van de kwaliteit van de opvang en hulpverlening aan thuisloze jongeren en op het ontwikkelen van methodieken voor de hulpverlening aan deze doelgroep. Preventie van thuisloosheid, hulp aan en opvang van thuisloze jongeren dient primair door bestaande voorzieningen te worden geboden. Daarvoor dient waar nodig ombouw en uitbouw plaats te vinden. Kwaliteitsverbetering van het aanbod, o.a. door samenwerking tussen bestaande voorzieningen (netwerken) en ontwikkeling en verbetering van methodieken heeft, zoals reeds is opgemerkt, prioriteit in het rijksbeleid.

3. Wijze van subsidieverlening

a. Rechthebbenden/subsidieontvanger

De rechthebbenden zijn uitvoerders (in de zin zoals in de Wet gedefinieerd) die ten behoeve van de specifieke doelstelling van het betreffende experiment/project etc. een functie vervullen en daartoe van rijkswege subsidie ontvangen.

Wat het beleid ten aanzien van het bestrijden van kindermishandeling betreft wordt ook een tweetal steunfunctie-organisaties (structureel) gefinancierd, te weten de LSBVK en de VKM. In het geval van de VKM gaat het om een bijdrage aan de totaal-subsidie waaraan ook het DG VGZ bijdraagt.

b. Toekenning

De directeur Jeugdbeleid, respectievelijk het Hoofd van de Hoofdafdeling Jeugdhulpverlening besluiten over de toekenning van de subsidie in concrete zin, beiden namens de minister van WVC.

Overigens vindt besluitvorming omtrent het uit te zetten innovatiebeleid vanuit het oogpunt van complementair bestuur en als gevolg van de decentralisatie plaats na overleg met vertegenwoordigers van provinciale en grootstedelijke overheden en van het particulier initiatief. Deze afspraak is vastgelegd in het Convenant Decentralisatie Jeugdhulpverlening van december 1991.

c. Subsidiegrondslag

De essentie van het innovatiebeleid jeugdhulpverlening is dat op basis van vooraf vastgestelde prioriteiten het beschikbare

budget voor een bepaalde periode voor een bepaald doel wordt ingezet (zie ook de inleiding bij dit stuk). Er is sprake van een continu proces.

De subsidie wordt besteed ten behoeve van de in het kader van het experiment te verrichten werkzaamheden. Dit kunnen zijn: extra investeringen in manskracht of in middelen.

De structurele subsidies zijn bedoeld voor een bijdrage in de exploitatie van de betreffende organisaties.

d. Specifieke uitkering aan lagere overheid

Wanneer de middelen bestemd zijn voor gemeenten is sprake van een incidentele specifieke uitkering. Bijvoorbeeld bij de experimenten in het kader van het beleid thuisloze jongeren, waarbij sprake is van gezamenlijke financiering, is dit het geval. Bij de bestrijding van kindermishandeling is de subsidieverlening direct gericht op instellingen.

e. Inkomensafhankelijkheid

De subsidie die in het kader van het innovatiebeleid jeugdhulpverlening wordt verstrekt is niet inkomensafhankelijk.

f. Omvang per rechthebbende/subsidie-ontvanger

Bij de experimenten geldt geen normering voor toe te kennen subsidiebedragen. De omvang van de subsidie van geval tot geval.

g. Open-einde-karakter

De subsidieverlening heeft geen open-einde-karakter.

h. Horizonbepaling

Afzonderlijke experimenten, die in het kader van het jeugdhulpverleningsbeleid van de rijksoverheid worden gefinancierd kunnen conform de Wet op de jeugdhulpverlening nooit langer duren dan 4 jaar.

De subsidies ten behoeve van de LSBVK en de VKM zijn in structureel.

4. Budgettair beslag

a. Budgettair beslag 1993-1997

x f1000,-	1993	1994	1995	1996	1997
Thuisloze jongeren	3.045	4.158	4.158	4.158	4.158
Kindermishandeling	2.037	1.880	1.880	1.880	1.880
	5.082	6.038	6.038	6.038	6.038

b. Budgettair beslag verleden

x f1000,-	1987	1988	1989	1990	1991	1992
Kindermishandeling	--	--	--	--	750	1.912
Thuisloze jongeren	--	--	--	--	1.000	1.529
Totaal	--	--	--	--	1.750	3.441

c. Volume-informatie

Aantal subsidiepunten	1993	1994	1995	1996	1997
Thuisloze jongeren	11	10			
Kindermishandeling	19	3	3	3	3

De sterke teruggang in het aantal subsidiepunten hangt samen met het feit dat vanaf 1995 de experimenten die nu lopen afgerond zullen zijn.

Onderdeel B

0 Evaluatie

Bij experimenten op het terrein van de jeugdhulpverlening, die gesubsidieerd worden door de rijksoverheid vindt in principe altijd onderzoek plaats, waarin, onder andere, het experiment geëvalueerd wordt. Dit geldt ook voor de experimenten op het

terrein van kindermishandeling en thuisloze jongeren. De resultaten van deze onderzoeken zijn nog niet beschikbaar. Uiteraard is er wel zicht op het verloop van de experimenten via overleg met de diverse partners.

I Actualiteit (a t/m c)

Het innovatiebeleid jeugdhulpverlening is gericht op een aantal programmadoelen, welke jaarlijks worden vastgesteld in het Rijksplan. Voor het bepalen van de programmadoelen wordt uitgegaan van knelpunten en ontwikkelingen. Op basis van een analyse van knelpunten en ontwikkelingen zijn in het Rijksplan 1992-1995 de volgende programmadoelen vastgesteld voor het innovatiebeleid op het terrein van de jeugdhulpverlening in de komende periode:

- a. het realiseren van een flexibel en multifunctioneel aanbod in de jeugdhulpverlening door het bestrijden van versnippering in het aanbod, bijvoorbeeld via schaalvergroting. Ook het bevorderen van samenhang van de jeugdhulpverlening met voorzieningen op aangrenzende terreinen, zoals onderwijs en volksgezondheid, vraagt hierbij aandacht;
- b. het activeren van inhoudelijke ontwikkeling o.a. door aandacht te richten op methoden die gekarakteriseerd kunnen worden met de begrippen 'meer activeren i.p.v. compenseren, preventief i.p.v. curatief';
- c. het ontwikkelen van kwaliteitszorg als onderdeel van bedrijfsvoering van instellingen;
- d. verbetering van de positie van de cliënt.

Politieke en maatschappelijke ontwikkelingen hebben geleid tot toespitsing van het rijksbeleid binnen deze programmadoelen op bepaalde doelgroepen/thema's. Thuisloze jongeren en kindermishandeling zijn twee thema's die op basis hiervan enige jaren geleden tot prioriteiten binnen het beleid zijn gekozen.

De legitimering, de noodzaak, tot het in gang gezette beleid ligt in de knelpunten die zich voordeden op beide terreinen. Deze zijn:

Thuisloze jongeren

- er wordt te weinig preventief gewerkt gelet op gezinsachtergronden van thuisloze jongeren;
- er wordt in de hulpverlening een tekort gesignaleerd aan adequate methodieken en deskundigheid waar het gaat om de omgang met ongemotiveerde cliënten en met jongeren met ernstige gedragsproblemen;
- de omgeving, ook de hulpverlening, is vaak te afwachtend bij het onderkennen van signalen of zij negeren signalen;
- de capaciteit voor langdurige opvang is te gering;
- er is nauwelijks sprake van nazorg en er is een tekort aan vervolgoplossingen.

Kindermishandeling

In de Beleidsbrief bestrijding kindermishandeling van de minister en staatssecretaris van WVC en de staatssecretaris van Justitie (4 december 1990; 1990-1991, 21 938, 1-2) worden de volgende knelpunten aangegeven:

- kindermishandeling wordt te weinig/laat onderkend;
- voor diagnostiek van sexuele en psychische kindermishandeling met name bij jonge kinderen ontbreken vrijwel de mogelijkheden;
- er is gebrek aan interne en externe toetsing van het kwaliteitseisenbeleid, er bestaat behoefte aan protocolontwikkeling;
- de hulpverlening is te weinig flexibel, is verkokerd en er is capaciteitsgebrek wat betreft crisisopvang van incestslachtoffers;
- gebrek aan deskundigheid;
- te weinig inhoudelijke ontwikkeling van drie- c.q. meersporenbenadering en behandeling van jeugdige zedendelinquenten.

In 1991/1992 is binnen het kader van het totale jeugdhulpverleningsbeleid een aanvang gemaakt met het beleid t.a.v. deze beide thema's. In het Rijksplan 1993-1996 zijn de voornemens beschreven t.a.v. het te voeren jeugdhulpverleningsbeleid voor die periode, aansluitend op het in gang gezette beleid, zoals aangegeven in het vorige Rijksplan. Het gehele traject ter realisering van de

doelstelling van de rijksoverheid ten aanzien van deze thema's is nu halverwege.

Het voorkomen van uitval in de maatschappij en vermindering van de problematiek van de kindermishandeling is een verantwoordelijkheid waar dit kabinet en zeker ook de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur voor staat. Het zoeken naar mogelijkheden om met name voor deze ernstige problemen een adequate aanpak te ontwikkelen blijft onverkort overeind. Indien niet wordt getracht via hulpverlening deze groepen te ondersteunen, zal dat later als een boemerang werken. Uit onderzoeken is immers duidelijk gebleken dat het risico dat mensen later problemen krijgen als gevolg van negatieve ontwikkelingen in hun jeugd, groot is. Dit kan leiden tot psychische en somatische klachten, werkloosheid en zelfs criminaliteit. Naast de effecten op de levens van de betreffende mensen zijn de effecten op de kosten die dit met zich meebrengt voor de samenleving evident.

II Effectiviteit

a. Doelgroep en bereik

De uiteindelijke doelgroep zijn de gebruikers van de voorzieningen, die in het kader van de Wet op de jeugdhulpverlening een aanbod van jeugdhulpverlening bieden. Dit zijn de thuisloze jongeren en mishandelden dan wel met mishandeling bedreigde kinderen en jongeren.

b. Gedrag van subsidie-ontvanger/doelgroep

Momenteel zijn er minimaal 7000 thuisloze jongeren. Via experimenten wordt én dit aantal verminderd én worden er nieuwe methodieken beproefd die straks ook elders gehanteerd kunnen worden. Zo is het doel van een experiment in drie gemeenten om ervoor te zorgen dat ca. 600 thuisloze jongeren vaste huisvesting en financiën hebben, een eventuele opleiding volgen of werk hebben en over een stabiele omgeving beschikken waar zij op terug kunnen vallen. Indien dat doel wordt bereikt betekent dit dat de daarmee gemoeide kosten neerkomen op gemiddeld f5.000,- per zwervjongere.

De impact van het beleid inzake bestrijding van kindermishandeling is nog veel groter, daar het aantal mishandelde kinderen -

en de kinderen die in bedreigende situaties verkeren - nog veel groter is.

c. Financiële tegemoetkoming bijzondere kosten/profijtbeginsel

De subsidie heeft niet tot doel om de subsidie-ontvanger een financiële tegemoetkoming te geven voor bijzondere kosten. De omvang van de subsidie is noodzakelijk voor het beoogde doel. Om het beoogde doel te bereiken zijn (tijdelijke) extra investeringen noodzakelijk. Daarbij wordt in een aantal gevallen de voorwaarde gesteld dat betrokken organisaties/andere overheden in financiële zin zelf ook een bijdrage leveren.

d. Effecten op de inkomensverdeling

De subsidie heeft geen effect op de inkomensverdeling.

III Doelmatigheid van de regeling

a. Doelmatigheid van het beleidsinstrument in vergelijking tot andere instrumenten

Door de extra investering wordt op den duur een kwalitatief betere jeugdhulpverlening bereikt die beter is ingespeeld op de complexe problematiek van mishandelde jeugdigen/thuisloze jongeren en kan bijdragen aan het voorkomen ervan. Daarnaast wordt ook het instrument van overleg en regelgeving gebruikt voor zover noodzakelijk. Deze instrumenten zijn complementair.

b. Doelmatige opzet

Over de wijze waarop de experimenten zijn opgezet is met de diverse partners zorgvuldig overleg gevoerd. De huidige opzet wordt door partners als de meest doelmatige ervaren.

Controle vindt plaats d.m.v. regelmatig overleg met subsidie-ontvangers dan wel begeleidingscommissies over de voortgang van de projecten. Ook met de LSBVK en de VKM vindt regulier overleg plaats.

Vragenlijst heroverwegingsonderzoek Algemeen jeugdbeleid

Onderdeel A Beleidsbeschrijving

1. Formele basis van de subsidie-uitgaven

Op welke subsidieregeling c.q. subsidie-uitgaven heeft de inventarisatie betrekking en wat is de formele basis van de subsidie-uitgaven?

Geef aan om welk uitgavencluster het gaat en geef aan op basis van welke wet- en regelgeving de subsidie wordt verleend.

2. Doelstelling

Wat is de doelstelling van de regeling/subsidie?

3. Wijze van subsidieverlening?

a. Wie zijn de rechthebbenden/subsidie-ontvangers?

b. Wie besluit over de toekenning van de subsidie in concrete gevallen?

c. Wat is de subsidiegrondslag?

Wat is het uitgangspunt van de subsidieverlening, hierbij kan onder andere worden gedacht aan:

- levering van een voorziening;
- aanschaf van een produktiefactor of produktiemiddel;
- genormeerde kostencomponent van de geleverde voorziening;
- begroot exploitatietekort.

d. Wordt de subsidie gefinancierd door middel van een specifieke uitkering aan de lagere overheid?

e. Is de subsidie inkomensafhankelijk?

f. Wat is de omvang van de subsidie per rechthebbende (absoluut en in verhouding tot de eigen bijdrage)?

g. Heeft de subsidieverlening een open-einde-karakter wat betreft de volume component of wat betreft de nominale component?

Op welke wijze is er een begrenzing aangebracht in de subsidieverlening; gaat het om een maximaal bedrag in zijn totaliteit, per ontvanger, is het aantal rechthebbenden beperkt, en dergelijke.

h. Kent de regeling/subsidie een horizonbepaling?

4. Budgettair beslag

- a. Wat is het budgettair beslag van de regeling/subsidie in de periode 1993-1997?
Specificeer afzonderlijk de uitvoeringskosten van de overheid.
- b. Geef een overzicht van het budgettaire beslag van de regeling/subsidie in het verleden.
- c. Verstrek ook volume-informatie over het gebruik van elke regeling (onder meer aantal verleende subsidies).

5. Internationale vergelijking

Besteed aandacht aan het beleid op het terrein van de subsidie-uitgaven in andere EG-landen.

Onderdeel B Evaluatie en variantontwikkeling (vraag 1 en 2)

0 **Evaluatie**

Heeft er een evaluatie van de subsidie plaatsgevonden, en zo ja welke?

I **Actualiteit**

- a. Is de doelstelling van de regeling/subsidie nog actueel gelet op de gewijzigde maatschappelijke omstandigheden?
Sta hierbij stil bij de reden van het instellen van de regeling/subsidie-uitgaven. Geef aan of deze redenen zich gewijzigd hebben in de loop van de tijd. Met andere woorden, welke maatschappelijke ontwikkelingen spelen op enigerlei wijze een rol bij de onderhavige problematiek en zijn mogelijk van invloed op het doel van subsidieverlening of aard en karakter daarvan.
- b. Is de doelstelling van de regeling/subsidie nog actueel gelet op de gewijzigde prioriteiten van het kabinetsbeleid?
Sta stil bij de richting van het kabinetsbeleid op het terrein van zorg en welzijn in het algemeen en op het terrein van de algemeen jeugdbeleid, kindermishandeling en zwerfjongeren in het bijzonder. Geef aan of de ontwikkelingen op dit terrein redenen zijn om de subsidieregeling te heroverwegen of de doelstelling te wijzigen.
- c. Is er sprake van een wijziging van de interpretatie van de doelstelling van de subsidie in de loop van de tijd?

II Effectiviteit

- a. Heeft de subsidie een doelgroep? Zo ja, hoe is de doelgroep omschreven?

De doelgroep is de groep van beoogde gebruikers, niet te verwarren met de groep van rechthebbenden? Bij deze vraag wordt bekeken of de subsidieontvanger gelijk ook de doelgroep is of dat de subsidieontvanger als intermediair wordt gebruikt om een bepaalde doelgroep te bereiken.

Wordt de doelgroep bereikt?

Wordt bijvoorbeeld met participatieprojecten die specifieke groep jongeren bereikt die met de regeling beoogd wordt te bereiken In meer algemene termen, besteed zowel aandacht aan niet-beoogd gebruik (wanneer er op enigerlei wijze ook buiten de specifieke doelgroep van de subsidie wordt gebruik gemaakt) als aan niet-beoogd afzien van gebruik (wanneer de specifieke doelgroep waarop de subsidie is gericht hiervan geen of onvoldoende gebruik maakt).

- b. Heeft de subsidie tot doel het gedrag van de subsidieontvanger danwel doelgroep te beïnvloeden?

Het kan hierbij gaan om subsidies die direct tot doel hebben het gedrag van een individu of organisatie te veranderen of om regelingen die niet zozeer het gedrag van de subsidieontvanger beogen te veranderen maar van de doelgroep die via de subsidieontvanger wordt bereikt. Het gaat hierbij niet om bijvoorbeeld het bereiken van een effectievere uitvoering bij de subsidieontvanger wanneer deze subsidieontvanger niet de beoogde doelgroep is.

Zo ja, treedt de bedoelde gedragsverandering op?

Hierbij zou gedacht kunnen worden aan bestaande monitoring-systemen, informatie uit jaarverslagen, algemeen toegankelijke gegevens zoals het CBS. In een aantal gevallen kan het ook voorkomen dat geen zicht bestaat op het bereiken van een gedragsverandering van de doelgroep.

- c. Heeft de subsidie tot doel om de subsidie-ontvanger een financiële tegemoetkoming te geven voor bijzondere kosten waarmee hij wordt geconfronteerd?

Onder bijzondere kosten worden verstaan 'niet reguliere kosten die bijzondere omstandigheden met zich meebrengen'.

Is de omvang van de subsidie noodzakelijk is voor het beoogd doel?
Geef aan of er mogelijkheden zijn om het profijtbeginnsel toe te passen en in welke mate?

- d. Geef aan wat de effecten van de subsidie-uitgaven zijn op de inkomensverdeling (primair, secundair, tertiair).

Onder primair wordt verstaan direct van invloed zijnde op het directe inkomen. Onder secundair wordt verstaan inkomensoverdracht bijvoorbeeld in het geval van de huursubsidie. Onder tertiair wordt verstaan het leveren van voorzieningen tegen een lagere prijs dan de feitelijke kosten.

III Doelmatigheid

- a. Is de subsidie een doelmatig beleidsinstrument om de doelstelling van de regeling te bereiken in vergelijking met andere beleidsinstrumenten?

Is het mogelijk het gestelde doel met een andere inzet van instrumenten te bereiken, bijvoorbeeld door een heffing, regelgeving, een ongebonden inkomensoverdracht, en dergelijke. Wat zijn de voor- en nadelen van de inzet van deze andere instrumenten.

- b. Is de subsidieverlening doelmatig opgezet, gegeven de toepassing van het subsidie-instrument?

Wanneer alleen gekeken wordt naar de mogelijkheid van subsidieverlening zou dit instrument dan meer doeltreffend en doelmatig ingezet kunnen worden. Besteed hierbij aandacht aan:

- *de kring van rechthebbenden (beperking, uitbreiding dan wel wijziging);*
- *de hoogte van de subsidie (profijtbeginnsel);*
- *de subsidiegrondslag;*
- *de prikkels voor doelmatige uitvoering;*
- *de inrichting van de uitvoeringsorganisatie.*

Vigerende wet- en regelgeving

Subsidie-uitgaven algemeen jeugdbeleid

De Welzijnswet dient als juridische basis voor de uitgaven voor wat betreft het sociaal educatieve beleid. De wijze van bekostiging van het sociaal educatieve beleid vindt plaats op grond van het Besluit subsidiëring en stimulering van maatschappelijke en sociaal-cultureel welzijn op basis van de welzijnswet. Dit besluit beoogt voorzieningen op het terrein van maatschappelijk en sociaal-cultureel welzijn in stand te houden en te bevorderen door middel van incidentele (project-)subsiidiëring.

De identiteitsorganisaties jeugd- en jongerenwerk worden bekostigd op grond van de landelijke Subsidieregeling identiteitsorganisaties voor jeugd- en jongerenwerk, politieke jongerenorganisaties en jeugdvoorzieningen op basis van voornoemd Besluit.

Het doel van deze regeling is het bevorderen van deelname aan sociaal-culturele activiteiten door jongeren in het kader van landelijke organisaties. Deze regeling richt zich op sociaal educatieve voorzieningen voor jeugdigen die onder de beleidsverantwoordelijkheid van het Rijk vallen.

De Subsidieregeling kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten dient zowel als juridische basis als de bekostigings grondslag voor de uitgaven. De hoogte van de uitgaven is gebaseerd op de Begrotingswet. Doelstelling van deze subsidieregeling is het bieden van huisvesting, verzorging en opvoeding aan kinderen van binnenschippers en kermis-exploitanten.

Subsidie-uitgaven jeugdhulpverlening (kindermishandeling en thuisloze jongeren

De Wet op de jeugdhulpverlening dient als juridische basis voor deze uitgaven. De wijze van bekostiging vindt plaats op grond van het Besluit Bekostiging Jeugdhulpverlening. De doelstelling van dit besluit is het bevorderen van de totstandkoming van een samenhangend aanbod van jeugdhulpverlening van goede kwaliteit dat afgestemd is op de behoefte.

Tot slot zijn er 'algemene subsidiebepalingen voor projecten en gesubsidieerde instellingen' welke het onderzoek en advisering door de Rijksdienst en onderzoeksinstellingen te bevorderen.

Bijlage behorende bij de subsidieregeling kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten

							Tabel A		Tabel B	
Bij één kind en een inkomen t/m	Bij twee kinderen en een inkomen t/m	Bij drie kinderen en een inkomen t/m	Bij vier kinderen en een inkomen t/m	Bij vijf kinderen en een inkomen t/m	Bij zes kinderen en een inkomen t/m	Bij zeven kinderen en een inkomen t/m	Toelage pleeggezinnen per kind		Ouderbijdrage internaten per kind	
							6-12 jaar	> 12 jaar	6-12 jaar	> 12 jaar
f27.270	f28.940	f30.610	f32.280	f33.950	f35.620	f37.290	f1.814	f2.383	f1.255	f1.648
f28.940	f30.610	f32.280	f33.950	f35.620	f37.290	f38.960	f1.697	f2.227	f1.291	f1.703
f30.610	f32.280	f33.950	f35.620	f37.290	f38.960	f40.630	f1.580	f2.070	f1.326	f1.758
f32.280	f33.950	f35.620	f37.290	f38.960	f40.630	f42.300	f1.461	f1.913	f1.362	f1.812
f33.950	f35.620	f37.290	f38.960	f40.630	f42.300	f43.970	f1.344	f1.766	f1.397	f1.868
f35.620	f37.290	f38.960	f40.630	f42.300	f43.970	f45.640	f1.277	f1.608	f1.432	f1.923
f37.290	f38.960	f40.630	f42.300	f43.970	f45.640	f47.310	f1.108	f1.452	f1.467	f1.978
f38.960	f40.630	f42.300	f43.970	f45.640	f47.310	f48.980	f 991	f1.305	f1.503	f2.032
f40.630	f42.300	f43.970	f45.640	f47.310	f48.980	f50.650	f 873	f1.148	f1.538	f2.088
f42.300	f43.970	f45.640	f47.310	f48.980	f50.650	f52.320	f 755	f 991	f1.574	f2.143
f43.970	f45.640	f47.310	f48.980	f50.650	f52.320	f53.990	f 638	f 834	f1.608	f2.197
f45.640	f47.310	f48.980	f50.650	f52.320	f53.990	f55.650	f 520	f 676	f1.644	f2.252
f45.641 en hoger	f47.311 en hoger	f48.981 en hoger	f50.651 en hoger	f52.321 en hoger	f53.991 en hoger	f55.661 en hoger	f 490	f 648	f1.687	f2.315

Samenstelling subwerkgroep

drs. A.A.D. de Bruijne	Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
dhr. R. de Visser	Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
drs. P. Huising	KPMG Klynveld Management Consultants
drs. J. van der Zijpp	Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
mw. drs. L.C. Wijers	Ministerie van Financiën